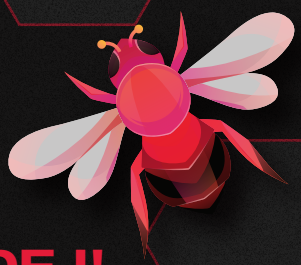
BANKA KOMBETARE TREGTARE

RAPORT VJETOR 2023

BKT KOSOVA

NE JEMI GJITHANDEJ!

MISIONI

Të kontribuojmë në krijimin e zgjidhjeve duke shfrytëzuar talentet dhe energjinë tonë në përmirësimin e ekosistemit si në aspektin mjedisor duke ruajtur natyrën dhe burimet e saj, ashtu edhe në atë shoqëror duke kontribuar në komunitetet tona, duke i ofruar njerëzve tanë dhe palëve të interesit qetësi mendore, lehtësi dhe mundësi të shumta brenda sektorit bankar.

VIZIONI

Të rritemi dhe të bëhemi bankë udhëheqëse në Kosovë duke i shtuar vlerë çdo jete që e prekim, në secilën prej fushave tona të veprimit, me ekipe të besueshme dhe të fuqizuara nga shpirti ynë inovativ dhe ndërmarrës.

VLERAT DHE PARIMET

Banka jonë është e përkushtuar ndaj drejtësisë, punës së drejtuar nga zemra, inovacionit, transparencës, qëndrueshmërisë dhe shkathtësisë. Ne i vlerësojmë këto parime dhe jemi të kënaqur të shohim se përpjekjet tona shpërblehen në mënyra të ndryshme, duke ndërtuar besim me klientët dhe palët e interesuara, duke ndikuar pozitivisht në komunitete dhe duke qenë gjithmonë një hap përpara.

PËRMBAJTJA

03 BKT Kosova Performanca në Numra

07 Rreth Çalık Holding

09 Bordi i Drejtorëve

11 Menaxhmenti i Lartë

13 Mesazhi i Kryesuesit të Bordit të Drejtorëve

15 Mesazhi i Kryeshefit Ekzekutiv

19 Çmimet 2023

21 Inovacioni dhe Digjitalizimi

26 Segmentet e Biznesit

29 Thesari

33 Menaxhimi i Rrezikut

39 Parandalimi i Pastrimit të Parave

41 Aktivitetet ESG dhe të Qëndrueshmërisë

45 Menaxhimi i Punonjësve

49 BKT Kosova Pasqyrat Financiare

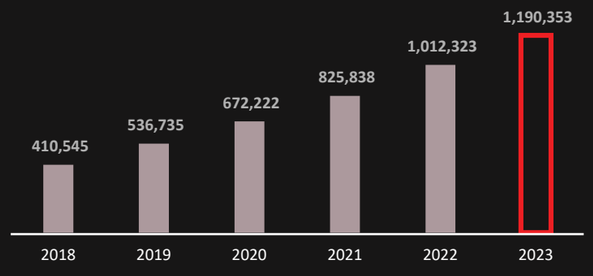
VIZION I SË ARDHMES

BKT Kosova

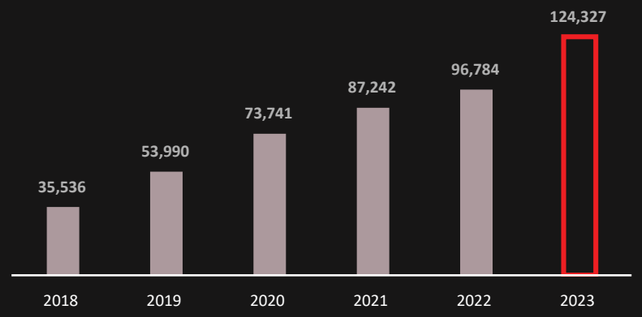
Performanca në Numra

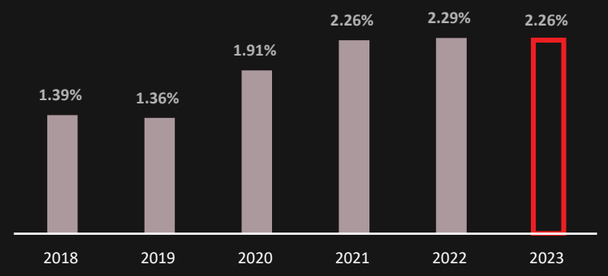
Asetet

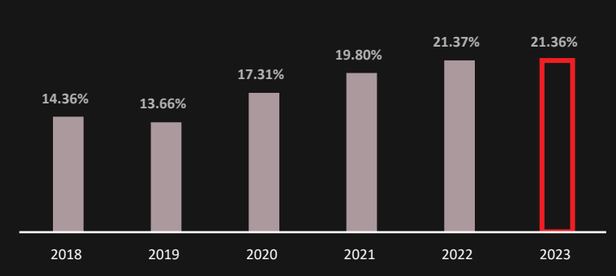
Kapitali

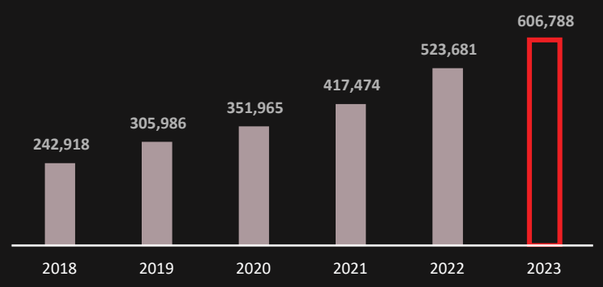
Treguesi i Kthimit në Pasuri

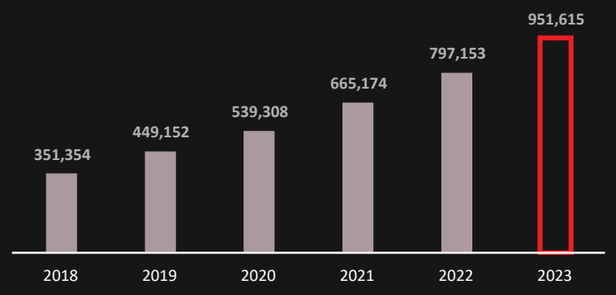
Treguesi i Kthimit në Ekuitet

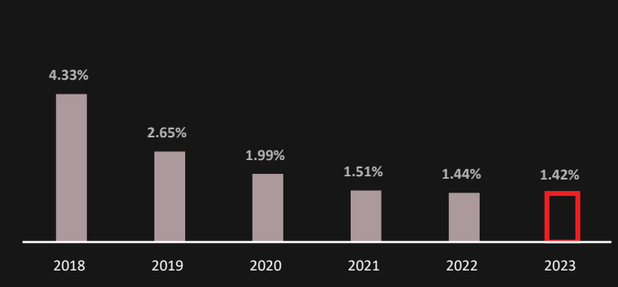
Kreditë Neto

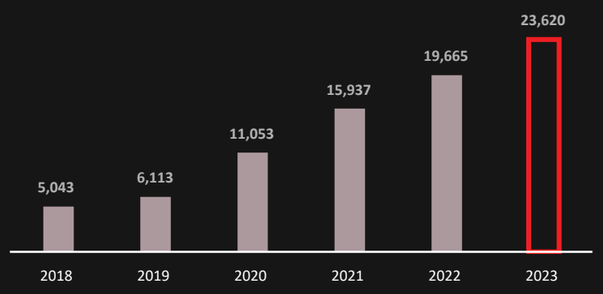
Depozitat

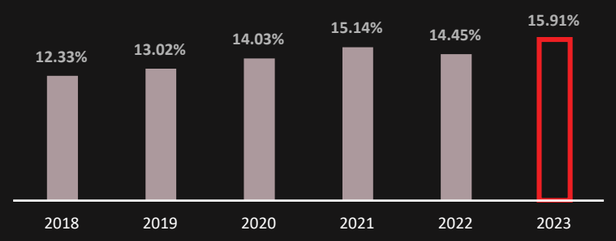
Ekspozimet Jo-Performuese

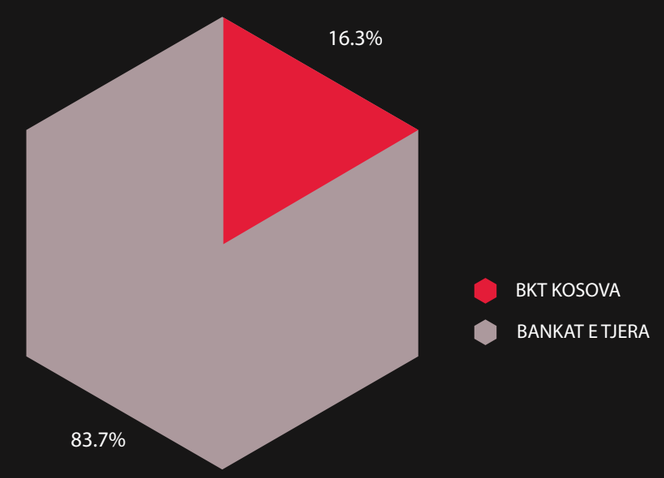
Fitimi

Raportimi i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Pjesëmarrja në Treg e BKT Kosova

ÇALIK Holding

Rreth Çalık Holding

E themeluar nga Ahmet Çalık në vitin 1981, Çalık Holding operon në 34 vende në të gjithë botën me kompanitë e saj në fushat e energjisë, ndërtimit, minierave, tekstilit dhe financave.

E njohur për reputacionin, besueshmërinë dhe bashkëpunimin afatgjatë me kompani globale që kanë veprimtari në mbarë botën, Çalık Holding zhvillon modele inovative biznesi dhe vazhdon të prijë përpara përmes rritjes së qëndrueshme në linjat e veta të biznesit. Me fokusin e shtuar ndaj burimeve njerëzore dhe qasjen e menaxhimit të orientuar nga punonjësit, Çalık Holding i përmbahet me përkushtim objektivave të veta të qëndrueshmërisë ekonomike, mjedisore dhe sociale në të gjitha investimet, projektet dhe operacionet e biznesit.

Si palë nënshkruese e Paktit Global të Kombeve të Bashkuara, Çalık Holding i jep përparësi diversitetit, qëndrueshmërisë dhe jetëgjatësisë në të gjithë sektorët dhe rajonet që operon, duke vepruar në përputhje me parimin e trajtimit të barabartë të të gjitha kulturave, besimeve, etnive dhe gjinive, dhe duke ndjekur qasjen e biznesit miqësor ndaj mjedisit.

BORDI I DREJTORËVE

Nga e majta në të djathtë:

Abdurrahman Balkız (Anëtar Bordi), **Suat Bakkal** (Kryeshef Ekzekutiv dhe Anëtar Bordi), **Serdar Sümer** (Kryetar Bordi), **Mert Turgut Çalık** (Anëtar Bordi), **Mehmet Usta** (Kryekëshilltar i Bordit), **Galip Tözge** (Anëtar Bordi), **Seyhan Pencablıgil** (Zëvendës Kryetar Bordi).

MENAXHMENTI I LARTË

LARTË - Nga e majta në të djathtë:

Kushtrim Aliu (Drejtues i Grupit të Operacioneve Qendrore, Teknologjisë Informative dhe Burimeve Njerëzore), **Muharrem Inan** (Drejtues i Grupit të Thesarit, Institucioneve Financiare dhe Bankingut Privat), **Elton Xhafaj** (Drejtues i Grupit të Auditimit të Brendshëm), **Hamdi Önder** (Drejtues i Grupit të Menaxhimit të Riskut), **Naim Ratkoceri** (Drejtues i Grupit të Menaxhimit të Kredive dhe Ligjor).

POSHTË - Nga e majta në të djathtë:

Albion Mulaku (Drejtues i Grupit të Bankingut të Bizneseve dhe Korporatave dhe Zëvendës Kryeshef Ekzekutiv i Parë), **Njomza Buxhovi Ahmetaj** (Drejtuese e Grupit të Bankingut Individual), **Suat Bakkal** (Kryeshef Ekzekutiv dhe Anëtar Bordi), **Agon Skeja** (Drejtues i Grupit të Financave & Administratës dhe Zëvendës Kryeshef Ekzekutiv i Dytë).

MESAZHI I KRYESUESIT TË BORDIT TË DREJTORËVE

Të nderuar partnerë,

Si Kryesues i Bordit të BKT Kosova, kam nderin të ndaj me ju një përmbledhje të arritjeve të bankës dhe të vizionit tonë për të ardhmen.

Fillimisht, me krenari shpalos para jush potencialin e jashtëzakonshëm ekonomik që ka Kosova. Pavarësisht se është përballur me sfida të ndryshme, ekonomia e Kosovës ka treguar se është e qëndrueshme dhe me potencial të lartë, duke ofruar mundësi të shumta për rritje dhe zhvillim. Si një nga institucionet financiare lidere në Kosovë, jemi të përkushtuar ndaj rolit tonë si shtytës kryesorë në nxitjen e mirëqenies ekonomike dhe fuqizimin e komuniteteve.

Në një epokë të karakterizuar nga avansimet e shpejta teknologjike dhe pritshmëritë në zhvillim të klientëve, inovacioni mbetet pjesë kyçe e strategjisë së BKT Kosova. Të jesh një hap përpara zhvillimeve nuk është vetëm përparësi në treg, por edhe detyrim për të përmbushur nevojat e ndryshme të klientëve tanë. Kështu, ne pozicionohemi si liderë të industrisë së shërbimeve financiare.

Për më tepër, jemi të vetëdishëm se inovacioni nuk kufizohet vetëm në teknologji, por ai prek të gjitha aspektet e veprimtarisë sonë. Që nga ridizajnimi i produkteve bankare tradicionale e deri tek zhvillimi i praktikave bankare të qëndrueshme. Ne në BKT Kosova vazhdimisht jemi në kërkim të mënyrave të reja për të sjellë vlerë për klientët tanë dhe për të kontribuuar pozitivisht në shoqëri.

Përveç fokusit në inovacion, banka ka vizioni të qartë për rritjen dhe zgjerimin e saj në të ardhmën. Me një bazë të fortë të ndërtuar mbi besimin, integritetin dhe fokusin ndaj klientit, jemi të poziciunuar mirë për të shfrytëzuar potencialin e madh brenda linjave tona të biznesit.

Gjithashtu, e dimë se inovacioni nuk kufizohet vetëm në teknologji, por ai prek të gjitha aspektet e veprimtarisë sonë. Që nga ridizajnimi i produkteve bankare tradicionale e deri tek zhvillimi i praktikave bankare të qëndrueshme, ne vazhdimisht jemi në kërkim të mënyrave të reja për të sjellë vlerë për klientët tanë dhe për të kontribuuar pozitivisht në shoqëri.

Përpjekjet tona nuk kanë kaluar pa u vënë re. BKT Kosova është nderuar me shumë çmime nga institucione prestigjioze ndërkombëtare, duke vërtetuar kështu edhe një herë misionin tonë për të ofruar vlerë dhe shërbim të jashtëzakonshëm për klientët tanë, ndërsa shtyjmë kufijtë e asaj që është e mundur.

Është me rëndësi të theksojmë se pas çdo arritjeje të jashtëzakonshme qëndron puna dhe përkushtimi i ekipit tonë të jashtëzakonshëm. Përkushtimi i pandalur i punonjësve tanë, dhe angazhimi i tyre kanë qenë forca shtytëse prapa çdo suksesi të bankës.

Por nuk do të ndalemi me kaq. Me mbështetjen tuaj të vazhdueshme dhe përkushtimin tonë të palëkundur ndaj inovacionit, BKT Kosova është e gatshme të udhëheqë drejt një të ardhme ku bankingu është më inteligjent, më i qasshëm dhe më gjithëpërfshirës se kurrë më parë.

Në rrugëtimin tonë drejt inovacioni dhe zhvillimit të mëtutjeshëm, jam i bindun se së bashku do të vazhdojmë t'i shtyjmë përpara kufijtë e bankimit, duke krijuar vlerë të qëndrueshme për të gjitha palët e interesit.

Ju falenderojmë për mbështetjen dhe besimin ndaj BKT Kosova.

Dr. Serdar Sümer
Kryetar i Bordit të Drejtorëve

MESAZH NGA KRYESHEFI EKZEKUTIV

Të nderuar partnerë,

Gjatë dekadës së fundit, rritja ekonomike e Kosovës e ka tejkaluar atë të fqinjëve të vet. Kjo rritje është përcjellë nga një shkallë e lartë e përfshirjes financiare. Mirëpo, viti 2023 u karakterizua nga shumë ngjarje transformuese, që sfiduan qëndrueshmërinë e bizneseve në mbarë botën. Pavarësisht mjedisit sfidues, përparësitë e modelit të qëndrueshëm te biznesit tonë u vërtetuan edhe gjatë këtij viti dhe, duke shfrytëzuar përvojën tonë, ne demonstruam se banka jonë është e fuqishme dhe me fitim të qëndrueshëm.

Baza e strategjisë sonë ishte zhvillimi dhe lansimi i një game të gjerë të produkteve dhe shërbimeve inovative për të plotësuar nevojat gjithnjë e në ndryshim të klientëve tanë. Ky përkushtim u përkthye në arritjen e objektivave kyçë strategjikë përmes punës së vazhdueshme, mbështetur edhe nga kultura organizative pozitive. Projektet ambicioze për transformim, që u shtrinë përgjatë segmenteve dhe funksioneve të ndryshme të biznesit, vënë edhe më shumë në pah përkushtimin tonë për të qëndruar një hap para ndryshimeve. Viti 2023 ishte vit i rëndësishëm për BKT Kosova, i shenjuar nga një përshpejtim i rritjes në të gjithë treguesit financiarë. Pavarësisht mjedisit sfidues, banka arriti performancë të shkëlqyeshme dhe rritje të pakrahasueshme në treg. Asetet, portfoliot e kredive dhe portfoliot e depozitave rezultuan në një rritje të jashtëzakonshme. Kemi shënuar rritje vjetore prej 17.4% dhe madhësia e aseteve arriti në 1.19 miliardë EUR.

Ky sukses i atribuohet shfrytëzimit strategjik të përvojës sonë, diversifikimit të biznesit dhe përkushtimit të paluhatur për të qenë pionierë të shërbimeve dhe produkteve bankare inovative. Si dëshmi e qëndrueshmërisë sonë, bilanci i bankës i tejkaloi pikësynimet e përcaktuara, duke e fuqizuar pozicionin tonë si institucion financiar lider në Kosovë.

Një element kryesor i suksesit tonë gjendet në modelin tonë të bankimit, i konceptuar për të ofruar përvoja bankare të personalizuara dhe të përshtatshme. Investimet në teknologji, produkte dhe kapital njerëzor na kanë mundësuar që të përmbushim nevojat e klientëve me një shtrirje të gjerë gjeografike. Duke patur

degë të pozicionuara strategjikisht nëpër Kosovë, krahas prezantimit të shërbimeve dhe produkteve digjitale inovative, kemi ndërtuar një ekosistem bankar gjithëpërfshirës dhe të qasshëm.

Rrugëtimi ynë i transformimit digjital ishte i jashtëzakonshëm. Kemi sjellë në treg produkte dhe shërbime të reja digjitale, duke përmbushur kështu pikësynime madhore. Vlen për t'u theksuar lansimi i platformës digjitale Dora e Parë që veçohet si zhvillim inovativ. Kjo platformë bën bashkë në mënyrë të natyrshme klientët dhe partnerët tanë tregtarë. Ajo rrit komoditetin e klientëve dhe simbolizon angazhimin tonë për t' dhënë shtysë përpara ekosistemit digjital i cili krijon vlerë si për bizneset, ashtu edhe për klientët. Duke u nisur nga suksesi i Procesit Robotik Automatik (RPA) në lëshimin e kredive, ne vijojmë të eksplorojmë në mënyrë aktive përdorimin e tij në aspekte të ndryshme të operacioneve tona. Prezantimi i RPA-së nga BKT Kosova është lëvizje strategjike drejt modernizimit të mëtejshëm të bankës që vazhdon të jetë pionere e implementimit të zgjidhjeve më të avancuara për industrinë bankare në Kosovë.

Krahas progresit teknologjik, edhe përgjegjësia sociale është thelbësore në strategjinë e BKT Kosova. Në përputhje me parimet e qëndrueshmërisë, ne vlerësojmë rëndësinë e integrimit të qëllimeve dhe parimeve mjedisore, sociale dhe qeverisëse (ESG) në të gjitha veprimtaritë tona. Përtej dhënies së shërbimeve cilësore për klientët, ne besojmë në kontributin pozitiv për mirëqenien e komunitetit dhe cilësinë e jetës. Ne vazhdimisht eksplorojmë si t'i kontribuojmë një mjedisi më të mirë dhe më të pastër. Këtë e bëjmë përmes aktiviteteve që ndikojnë direkt në rritjen e ndikimit mjedisor aty ku veprojmë.

Në përputhje me këtë zotim, në vitin 2023 lansuam produktin e parë të depozitës së gjelbër në vend. Të hyrat nga interesi i këtij produkti janë pjesë e kritereve të ESG-së. Ky produkt dallohet për veçoritë e tij unike. Ai i inkurajon klientët ta investojnë interesin e akumuluar në një sërë produktesh miqësore ndaj mjedisit, duke kontribuar në një të ardhme më të qëndrueshme mjedisore. Për më tepër, ne mbetemi të përkushtuar për të kontribuar në shoqëri përmes aktiviteteve të ndryshme, donacioneve dhe sponsorizimeve në dobi të grupeve të ndryshme të shoqërisë.

Arritjet e BKT Kosova janë vlerësuar dhe nderuar me çmime prestigjioze ndërkombëtare nga institucione dhe revista të mirënjohura. BKT Kosova është nderuar me çmime të shumta prestigjioze në fushat e bankingut te korporatës, bankingut individual, bankingut privat, bankingut digjital, këmbimit valuator dhe inovacionit.

Të orientuar nga e ardhmja, angazhimi ynë ndaj lidershipit, inovacionit dhe përsosmërisë mbetet i palëkundur. Përkushtimi dhe puna e madhe e punonjësve tanë kanë qenë thelbësore në suksesin tonë dhe ne jemi të vendosur të nxisim edhe më tej zhvillimin dhe mirëqenien e tyre. Investimi ynë i vazhdueshëm në platformat digjitale dhe zgjidhjet inovative në të gjitha segmentet e biznesit pasqyron përkushtimin tonë për t'u sjellë vlerë të shtuar klientëve tonë.

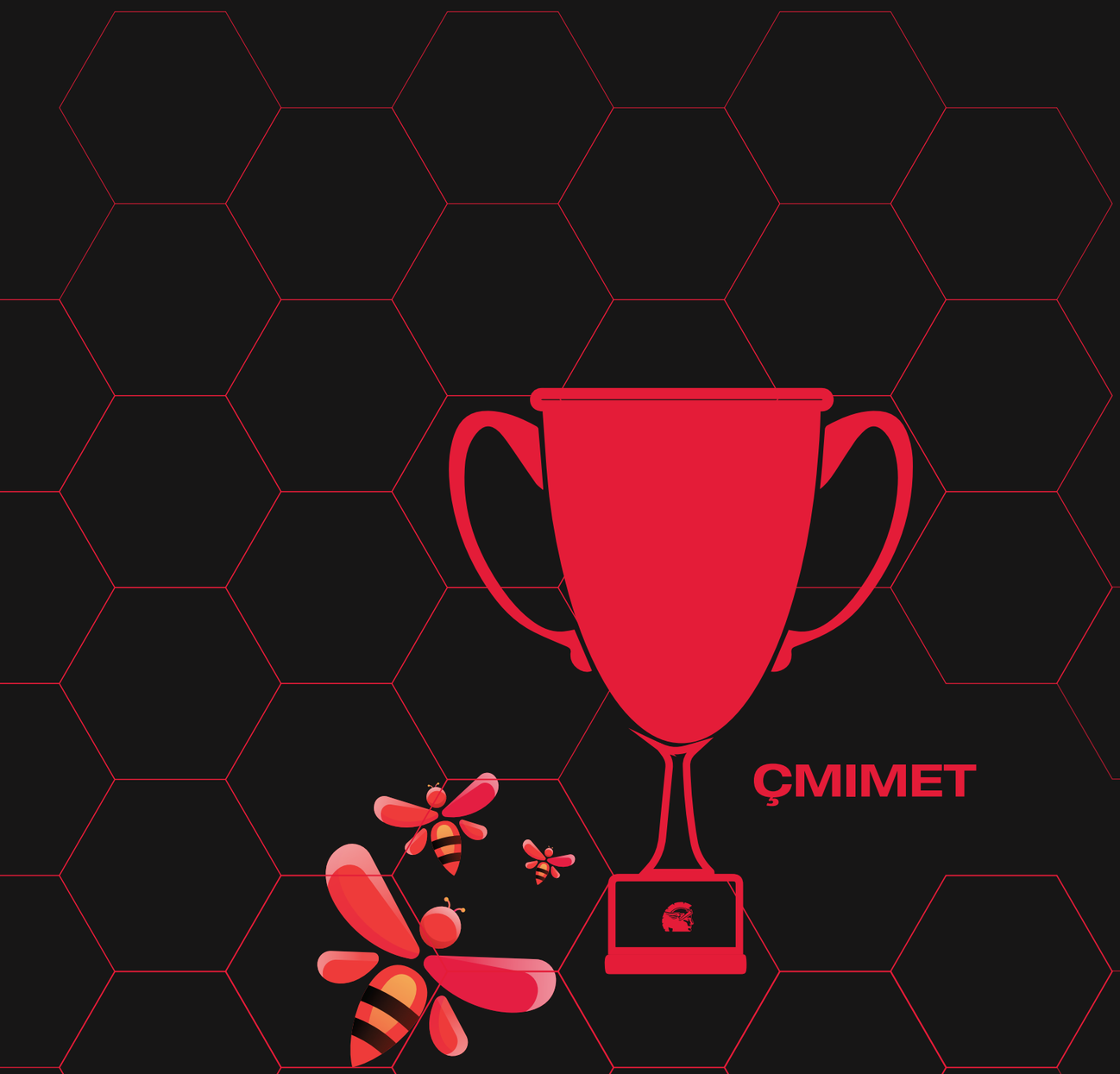
Së fundi, dua ta falënderoj secilin klient të bankës, të gjithë aksionarët dhe palët e interesit për për besimin dhe përkrahjen e tyre. Por mbi të gjitha, i falënderoj kolegët e mi në këtë institucion që janë themeli i fortë i vizionit, misionit dhe vlerave tona të përbashkëta.

Ndërsa vazhdojmë përpara, përkushtimi ynë për të përmirësuar edhe më tej përvojat e klientëve, kolegëve dhe komunitetit mbetet i palëkundur. Në këtë rrugëtim drejt rritjes së qëndrueshme, BKT Kosova mbetet e përkushtuar të ofrojë vlerë të jashtëzakonshme për klientët dhe për të nxitur rritjen ekonomike në Kosovë. Përmes inovacionit dhe qëndrueshmërisë do t'i japim formë të ardhmes së bankimit në vend.

Sinqerisht,

Suat Bakkal
Kryeshef Ekzekutiv dhe Anëtar i Bordit

ÇMIMET

The Banker
- Banka e vitit në Kosovë 2023

Euromoney: Liderë në Treg
- Bankingu i Korporatës
- Zgjidhjet Digjitale

Global Finance – Inovatorët 2023
- Top Inovatorët Financiarë: Financimi për Konsumatorë
- Top Inovatorët Financiarë: Këmbimi Valutor

EMEA Finance – Europe Banking Awards 2022
- Banka më e mirë

Global Brand Magazine
- Bankingu Individual më i vlerësuar në Kosovë 2023
- Bankingu më i mirë Digjital në Kosovë 2023

Euromoney Global Private Banking Awards 2023
- Banka më e mirë për Individë me të ardhura të larta

Global Finance
- Banka më e mirë në Kosovë për vitin 2023

Finance Derivative Magazine
- Banka më e mirë digjitale në Kosovë për vitin 2023

Cosmopolitan The Daily
- Banka më e mirë në Kosovë për vitin 2023

World Business Outlook Awards 2023
- Bankimi Individual më i mirë në Kosovë për vitin 2023

World Business Stars Magazine
- Banka më e mirë në Kosovë për vitin 2023

INOVACIONI DHE DIGJITALIZIMI

Inovacioni dhe Digjitalizimi

Një aspekt kyç i strategjisë së BKT Kosova është fokusi tek krijimi dhe ofrimi i produkteve dhe shërbimeve unike në treg, të përshtatura për nevojat specifike të klientëve. Si lidere në digjitalizimin e shërbimeve bankare në tregun e Kosovës, BKT Kosova vazhdon të udhëheqë zhvillimet në këtë fushë duke prezantuar shërbime dhe produkte më inovative.

Transformimi digjital i bankës synon të përmirësojë rrugëtimin dhe përvojën e klientit duke ofruar lehtësi dhe përfitime të shumta për ta. Këtë e bën duke krijuar përvoja të mirëfillta për klientët që nxiten nga evolucioni digjital dhe avancimet e teknologjisë. Këtu përfshihet përmirësimi i vazhdueshëm i sistemeve pas dhe përpara platformave digjitale, që rezulton në ekosisteme digjitale të integruara përtej bankimit. Gjatë të gjithë vitit 2023, BKT Kosova vazhdoi rrugëtimin e inovacionit dhe transformimit duke qenë në krye të digjitalizimit të produkteve dhe shërbimeve bankare.

Përpjekjet e vazhdueshme të bankës kundrejt rritjes dhe zhvillimit të shpejt në aspektin e digjitalizimit, si dhe ofrimin e shërbimeve bankare të klasit botëror, i kanë sjellë BKT Kosovës njohjen e gjerë si banka më e avancuar digjitale në vend. Këtë e vërtetojnë shumë çmime për Bankingun Digjital që banka ka pranuar në vitin 2023, duke përfshirë çmimin Euromoney Liderët e Tregut për “Zgjidhjet Digjitale”, çmimin “Marka më e mirë bankare dixhitale, Kosovë – 2023” nga Revista Global Brands dhe çmimin “Banka më e mirë Digjitale në Kosovë 2023” nga Revista Finance Derivative.

Depozita e Gjelbër

Në përputhje me angazhimin e palëkundur të bankës ndaj qëndrueshmërisë, BKT Kosova lanësoi produktin Depozita e Gjelbër. Ky produkt revolucionar që vë theksin tek përkushtimi ndaj përgjegjësisë mjedisore është i pari i këtij lloji në tregun e Kosovës. Klientët të cilët zgjedhin Depozitën e Gjelbër në BKT Kosova marrin interesin e tyre në avans dhe norma interesi jashtëzakonisht konkurruese. E veçanta e këtij produkti është mundësia e klientëve që interesin e fituar ta investojnë në produkte miqësore ndaj mjedisit. Me Depozitën e Gjelbër të parë të këtij lloji në tregun e Kosovës, banka synon të promovojë jo vetëm rritjen financiare të klientëve por edhe t’i fuqizojë ata që të kontribuojnë në mënyrë aktive për një të ardhme më të gjelbër dhe më të qëndrueshme.

Ky produkt synon t’i inkurajojë klientët të kontribuojnë në praktika miqësore ndaj mjedisit duke i kanalizuar fondet e tyre në projekte që promovojnë qëndrueshmërinë dhe zbusin ndryshimet klimatike. Me ofrimin e insentivave dhe normave tërheqëse të interesit, banka synon të gjenerojë volum të konsiderueshëm të depozitave të gjelbra, duke u fokusuar edhe më tej tek një e ardhme më e gjelbër dhe më e qëndrueshme. Kjo qasje inovative jo vetëm që përputhet me preferencat e konsumatorëve, por e pozicionon BKT Kosova si lidere e ndikimit pozitiv mjedisor përmes zgjidhjeve të përgjegjshme financiare.

Dora e Pare

BKT Kosova është banka e parë në vend e cila ka lansuar platformën e parë të llojit të vet në treg, “Dora e Pare”.

Dora e Pare është platformë e menaxhimit dhe listimit të patundshmërive dhe automjeteve e mundësur nga BKT Kosova. Me këtë platformë, banka ka krijuar një urë të qëndrueshme që lidh blerësit dhe shitësit, duke ofruar një përvojë të bazuar në nevojat e klientit mbi opsionet e shitjes, blerjes dhe financimit me transparencë nga fillimi në fund.

Kjo platformë përmban përzgjedhjen më të mirë të partnerëve tregtarë, agjentëve të pasurive të paluajtshme, tregtarëve të automjeteve dhe individëve të përfshirë në procesin e blerjes dhe shitjes së pronave dhe automjeteve. Rrjeti i pasur i platformës mundëson që klientët të kenë qasje në një gamë të gjerë opsionesh dhe mundësish, që të gjejnë zgjidhjen e duhur për nevojat e tyre.

Duke ofruar teknologjinë e avancuar dhe zhvillimin e vazhdueshëm, BKT Kosova siguron që klientët të kenë qasje të lehtë në një platformë të jashtëzakonshme ku ata mund të marrin vendime dhe të arrijnë rezultatet më të mira gjatë shitjes ose blerjeve të aseteve. Kjo platformë e lehtë për t'u përdorur e thjeshton procesin e aplikimit për kredi dhe jep qasje në opsionet e financimit për automjetet dhe patundshmëritë. Me aplikacionin Dora e Pare, përdoruesit mund të kërkojnë dhe të gjejnë prona/automjete duke përdorur opsione të avancuara filtrimi bazuar në veçoritë, vendndodhjen dhe çmimet.

Përkushtimi i BKT Kosova ndaj avancimit të vazhdueshëm të teknologjisë dhe komunikimit efektiv bën që platforma Dora e Parë të jetë në vijën e parë të inovacionit. Duke përmirësuar vazhdimisht shërbimet dhe duke zgjeruar rrjetin e partnerëve, banka përpiqet t'u ofrojë klientëve përvojën më të mirë të mundshme, përmes transaksioneve të lehta, zgjidhjeve të përshtatura dhe shërbimeve të jashtëzakonshme ndaj klientit.

Me platformën Dora e Pare, banka jo vetëm që ofron një platformë më të avancuar për kreditë online, por krijon dhe një ekosistem të besueshëm dhe efikas që bën bashkë shitësit, blerësit dhe profesionistët e industrisë. Ky propozim unik i jep bankës avantazh konkurrues në treg, duke na veçuar nga kredidhënësit tradicionalë dhe e pozicionon bankën si lidere në ofrimin e zgjidhjeve inovative.

Automatizimi Robotik i Proceseve (RPA)

Në vitin 2022, BKT Kosova nisi kapitullin e radhës të evolucionit digjital duke përfshirë përdorimin e teknologjisë së Procesit Robotik të Automatizimit (RPA). Ndërsa, gjatë vitit 2023, banka e zgjeroi më tej përdorimin e RPA për të automatizuar një gamë të gjerë të veprimeve/detyrave. Në përgjithësi, përfshirja e RPA-së në BKT Kosova është lëvizje strategjike drejt modernizimit të mëtejshëm të bankës, njëkohësisht duke qenë edhe pioniere në zbatimin e zgjidhjeve të avancuara në industrinë bankare të Kosovës. RPA ka përmirësuar efikasitetin dhe konkurrencën e bankës në përgjithësi, duke u mundësuar punonjësve të fokusohen më shumë në ndërtimin marrëdhënieve me klientë.

Fokusi strategjik në përdorimin e RPA-së shoqëruar me kujdesin ndaj klientit, ka nxitur suksesin e bankës dhe ka marrë vlerësime për inovacionet më të mira financiare nga institucionet prestigjioze si The Banker dhe Global Finance.

BKT Mobile

Në vitin 2023, banka lanësoi versionin e ri të aplikacionit BKT Mobile, përfshirë këtu edhe përditësimin e plotë të ndërfaqes, UI dhe UX për t'u ofruar klientëve përvojë të re dhe të përmirësuar si përdorues. Versioni i ri i BKT Mobile sjell funksione dhe shërbime të reja të cilat janë konceptuar për të thjeshtuar dhe standardizuar operacionet bankare për klientët individual si dhe ata të korporatës.

Një nga funksionet e reja dhe të rëndësishme në aplikacionin BKT Mobile janë Shërbimet e Sigurimeve, të cilat i'u mundësojnë përdoruesve të blejnë produkte të ndryshme të sigurimeve direkt nga pajisjet e tyre mobile. Ky funksion i'u mundëson klientëve të bankës sigurimin e familjarëve dhe aseteve vetëm me disa hapa të shpejt në aplikacionin e tyre BKT Mobile.

Përditësimi i aplikacionit integron edhe pagesën e energjisë elektrike përmes kodit QR. Përdoruesit mund ta paguajnë me lehtësi faturën e energjisë elektrike me metodën e thjeshtë skano-dhe-paguaj. Kjo metodë eliminon nevojën për regjistrim manual të detajeve të faturave dhe e bën procesin edhe më të shpejtë dhe më efikas.

Një funksion tjetër i veçantë në aplikacionin e ri BKT Mobile është ai "Ndani faturën" me familjen ose miqtë që i lejon përdoruesve të ndajnë shpenzimet, duke e lehtësuar menaxhimin e pagesave në grup për aktivitetet e përbashkëta. Ky aplikacion promovon transparencën dhe komoditetin mes miqve dhe anëtarëve të familjes dhe eliminon sfidat e mbledhjes së parave ose mbajtjen e shënimeve për borxhe mes tyre.

Për t'iu ndihmuar përdoruesve t'i menaxhojnë financat në mënyrë efektive, versioni i ri i BKT Mobile përfshin edhe funksionin për planifikim të buxhetit. Ky funksion i ndihmon klientët të përcaktojnë objektivat e tyre financiare, të përcjellin shpenzimet dhe të marrin vendime ndaj menaxhimit të buxhetit vetanak.

Në përputhje me përkushtimin e bankës për të ofruar shërbime gjithëpërfshirëse, versioni i ri i BKT Mobile ofron tani edhe pagesën e Gjobave të Trafikut direkt nga aplikacioni. Ky funksion i kursen përdoruesit kohë pasi eliminon nevojën për të vizituar pikat e pagesave fizike të gjobave apo për të naviguar në sisteme të ndryshme për të shlyer kundërvajtjet.

Aplikacioni i përditësuar i BKT Mobile ka edhe funksionin e transfertave ndërkombëtare i cili u mundëson klientëve të dërgojnë para jashtë vendit me lehtësi. Ky funksion ofron transaksione të sigurta, dhe i'u mundëson klientëve të kryejnë transaksione ndërkombëtare nga komoditeti i paisjeve të tyre mobile.

Për më shumë, klientët e bankës mund të aplikojnë me lehtësi për produkte të ndryshme financiare si Kreditë, Kartelat e Kreditit ose Mbitërheqje direkt përmes aplikacionit. Procesi i thjeshtë i aplikimit ofron një përvojë ku përdoruesit mund të aplikojnë me lehtësi për mbështetjen financiare që u nevojitet.

Versioni i ri i BKT Mobile ka edhe funksionin e tërheqjes pa kartë, që u mundëson përdoruesve të tërheqin para nga bankomatët pa pasur nevojë për kartelë fizike. Ky funksion i përshtatshëm dhe i sigurt rrit fleksibilitetin dhe qasjen për klientët dhe e bën më të lehtë qasjen në fonde sa herë ata kanë nevojë.

Pakoja e Sigurimeve

BKT Kosova është banka e parë në treg e cila u ofron klientëve produkte të sigurimeve përmes platformës BKT Mobile. Me inkuadrimin e pakos të sigurimeve në ofertën e gjërë të produkteve që ofron BKT Kosova, banka e ka pasuruar edhe më tej ofertën për klientët dhe ka përmirësuar tutje përvojën e tyre bankare.

Klientët e BKT Kosova tani mund të aplikojnë për sigurimin shëndetësor të udhëtimit, sigurimin e aksidenteve personale, sigurimin e pronës dhe sigurimin e shtëpisë. Banka po ashtu ofron sigurimin e jetës, si siguri financiare për çdo kredimarrës.

Me lansimin e pakos të sigurimeve, BKT Kosova rikonfirmon përkushtimin e saj ndaj ofrimit të shërbimeve gjithëpërfshirëse. Duke pasur gjithmonë nevojat e klientit në fokus primarë, banka vazhdon dedikimin e saj ndaj innovacionit, duke siguruar një ambient të sigurt dhe të përshtashmëm për të gjithë klientët e saj.

Pakoja Digjitale e BKT Kosova

BKT Kosova vazhdon të jetë bankë lidere në ofrimin e shërbimeve digjitale në tregun financiar të Kosovës. Pakoja Digjitale e mundësuar përmes platformës BKT Mobile përmbanë produkte si Kredia Digjitale, Kredit Kartela dhe Overdrafti të ofruara në mënyrë komplet digjitale që nga aplikmi deri në aprovimi mbrenda disa minutave dhe vetëm me një nënshkrim. Këro shërbime jo vetëm që rrisin efikasitetin, por gjithashtu reduktojnë përdorimin e letrës, gjë që kontribuon gjithashtu në mbrojtjen e mjedisit.

Për më tepër, rritja e penetrimit digjital sjell gjithashtu edhe rezultate pozitive në reduktimin e transaksioneve manuale në degë duke promovuar tutje pagesat digjitale përmes platformave të ndryshme.

Pagesat e faturave përmes kodit QR thjeshtësojnë dhe sigurojnë edhe më tej pagesat pa gabime, dhe në bazë të kërkesave rregullative.

Qasja e bankës ndaj digjitalizimit jo vetëm që sjell benefite të shumta për klientët, por gjithashtu përputhet me trendet e përgjithshme të zgidhjeve digjitale të shërbimeve bankare.

SEGMENTET E BIZNESIT

Segmentet e Biznesit

BKT Kosova ka në fokus të veçant arritjen e rezultateve dhe mënyren se si i jetëson ato. Koncepti "BKT Kosova është gjithkund" pasqyron përkushtimin e bankës për t'u shërbyer të gjithë klientëve, duke i dhënë rëndësi gjithëpërfshirjes të të gjithë komunitetit dhe shoqërisë ku ne operojmë. Ne ofrojmë shërbimet dhe përvojën më të mirë për klientët, duke i dhënë përparësi këshillimit dhe iniciativave që e bëjnë më të lehtë të bërit biznes me ne.

Korporatat dhe Bizneset

Bankingu i Korporatës dhe Biznesit shënoi rritje të konsiderueshme në portfolion e depozitave të biznesit dhe në portfolio të kredive. Portfolio e depozitave të biznesit u rrit me 14.8%, ndërsa portfolio e kredive të biznesit me 10.5%. Kjo rritje kontribuoi drejtpërdrejt në rritjen e pjesëmarrjes në treg dhe rritjes në të gjithë indikatorët e biznesit. Portfolio e financimit jo-kesh u rrit me 12% në vitin 2023 në krahasim me vitin paraprak. Biznesi i financimit të tregtisë është një segment i rëndësishëm në biznesin e përgjithshëm të grupit, andaj banka vazhdoi ta ketë një pjesë të qëndrueshme të tregut në këtë kategori. Në përgjigje të sfidave si rrjedhoj e zhvillimeve globale, banka siguroi financimin e partnerëve të saj të biznesit për të mbështetur stabilitetin e tyre financiar.

Cilësia e portofolit të kredive është prioritet për bankimin e korporatës dhe biznesit. Përkundër rritjes së portofolit, përqindja e kredive jo performuese (NPL) mbeti nën nivelin e përgjithshëm të normave të kredive joperformuese të sektorit bankar.

Në vitin 2023, banka rriti bashkëpunimin me Fondin për Energjinë e Gjelbër (GGF) për të rritur vetëdijësimin rreth potencialit të nismave për kursim të energjisë dhe për t'u ofruar mbështetje NMVM-ve. Po ashtu, gjatë të gjithë vitit, banka e zgjeroi partneritetin me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore-KCGF për t'i mbështetur edhe më tej Gratë në Biznes, Bujqësinë dhe NMVM-të. Grupi i Korporatës dhe Biznesit vazhduan të zhvillojnë më tutje proceset e biznesit në të gjitha fushat operacionale, produktet dhe shërbimet për klientët e biznesit.

Në vitin 2023, banka implementoi shërbimin e POS-it Virtual, duke mundësuar një shërbim të ri që ofron një gamë më të gjerë të shërbimeve në treg. Gjithashtu, banka lansoi shërbimin e Kioskës Digjitale, platformë e cila ofron përvojë të përmirësuar për klientët dhe efikasitet më të lartë. Gjatë vitit 2023, Grupi i Bankingut të Korporatave dhe Bizneseve vazhdoi investimet në automatizimin dhe digjitalizimin e shërbimeve bankare. Transaksionet në internet janë rritur me shpejtësi dhe kanale të reja janë krijuar dhe përditësuar për t'i lehtësuar transaksionet e klientëve.

Edhe transaksionet përmes internetit pësuan rritje të konsiderueshme, duke nxitur krijimin dhe përmirësimin e kanaleve të reja për të lehtësuar transaksionet e klientëve. Kanalet alternative të bankimit, si e-banking për biznese dhe dhe bankingu përmes telefonit mobil u avancuan më tej, duke ofruar veçori të reja për ta shtuar fleksibilitetin për klientët.

Online transactions experienced significant growth, prompting the creation and enhancement of new channels to facilitate clients' transactions. Alternative Banking Channels such as business e-banking and mobile banking were further advanced, offering additional features to enhance flexibility for clients.

BKT Kosova zgjeroi funksionet e platformës së vet të e-banking për Biznese. Ajo shtoi shërbime të reja dhe lansoi BKT Mobile – një platformë e avancuar e bankingut përmes telefonit mobil për biznese. Versioni i përditësuar i BKT Mobile solli një sërë veçorish të reja që synojnë thjeshtimin dhe standardizimin e operacioneve bankare për klientët e biznesit.

Duke u nisur nga pikëpamja se partneriteti i Bankave me Fintech po udhëheq rrugën drejt së ardhmes së shërbimeve financiare, BKT Kosova ka krijuar disa partneritete me kompanitë Fintech në këtë drejtim. Si e tillë, qëllimi kryesor i Bankës është përfshirja e klientëve jo-bankar në sistemin financiar, nga i cili përfitimi kryesor do të jetë digjitalizimi i ekonomisë së përgjithshme.

Bankingu Individual

Bankingu Individual shënoi një tjetër vit të suksesshëm, duke u rritur në të gjithë treguesit në nivelin më të lartë të industrisë bankare në Kosovë. Nxitur nga përkushtimi për të përmirësuar përvojën e klientëve, bankingu individual vazhdoi të fokusohej në përmirësim dhe inovacion të produkteve, shërbimeve dhe investimeve në kanalet digjitale. Si rrjedhojë e një modeli te biznesit që bazohet në bankingun digjital dhe kanalet inovative, bankingu individual shënoi rritje të vazhdueshme, duke bërë ndryshim përmes inovacionit të fokusuar tek klientët.

Bankingu Individual shënoi një performancë të lartë, duke u rritur në të gjithë treguesit në nivelin më të lartë të industrisë bankare. Portfolio e depozitave u rrit me 21.6%, ndërkohë që tregu i përgjithshëm i depozitave individuale u rrit me 11.8%. Trendi pozitiv u reflektua edhe në kreditë individuale, ku BKT Kosova u rrit për 23%, në krahasim me tregun që shënoi rritje prej 17% në portfolio të kredive individuale. Rritja e bankingut individual në depozitat dhe portofolion e kredive kontribuoi drejtpërdrejt në rritjen e prezencës dhe pjesëmarrjes në treg, në të gjithë treguesit e biznesit.

Bankingu Individual vazhdoi të përmirësojë proceset e biznesit në të gjitha fushat e operimit dhe të përditësojë vazhdimisht produktet dhe kanalet e shërbimit për klientët. Investimi i vazhdueshëm në menaxhimitn e marrëdhënieve me klientët i lejoi ekipet të qëndrojnë pranë klientëve, përmes komunikimit të vazhdueshëm dhe të dedikuar.

Gjatë të gjithë vitit banka vazhdoi t'i mbështesë planet e klientëve individual për investime dhe qasje të shpejtë në fonde me kushte të shkëlqyeshme të financimit. Edhe pse shërbimi bankar përmes degëve sigurisht që vazhdoi të jetë një pjesë e rëndësishme e financimit për secilën kategori të klientëve, zgjerimi i shtrirjes së tregut përmes rrjetit të partnerëve tregtar, i'u mundësoi qasje më të lehtë klientëve në shërbime bankare dhe financim nëpërmjet marrëdhënieve ndërmjetësuese të palëve të treta.

Në vitin 2023, Banka lansoi platformën e menaxhimit të patundshmërive dhe automjeteve "Dora e Parë". Kjo platformë përmban përzgjedhjen më të mirë të partnerëve tregtarë, agjentëve të pasurive të paluajtshme, tregtarëve të automjeteve dhe individëve të përfshirë në procesin e blerjes dhe shitjes së pronave dhe automjeteve. Rrjeti i pasur i platformës mundëson që klientët të kenë qasje në një gamë të gjerë opsionesh dhe mundësish, që të gjejnë zgjidhjen e duhur për nevojat e tyre.

Përkushtimi i BKT Kosova ndaj avancimit të vazhdueshëm të teknologjisë dhe komunikimit efektiv bën që platforma Dora e Parë të jetë në vijën e parë të inovacionit. Duke përmirësuar vazhdimisht shërbimet dhe duke zgjeruar rrjetin e partnerëve, banka përpiqet t'u ofrojë klientëve përvojën më të mirë të mundshme, përmes transaksioneve të lehta, zgjidhjeve të përshtatura dhe shërbimeve të jashtëzakonshme ndaj klientit. Me platformën Dora e Parë, banka jo vetëm që ofron një platformë të avancuar për kreditë online, por krijon edhe një ekosistem të besueshëm dhe efikas që lidh shitësit, blerësit dhe profesionistët e industrisë.

Në vitin 2023, banka lanësoi versionin e ri të aplikacionit BKT Mobile, përfshirë këtu edhe përditësimin e plotë të ndërfaqes, UI dhe UX për t'u ofruar klientëve përvojë të re dhe të përmirësuar si përdorues. Versioni i ri i BKT Mobile sjell funksione dhe shërbime të reja, të dizajnuara për të thjeshtuar dhe standardizuar operacionet bankare për klientët individual.

Një nga funksionet e reja dhe të rëndësishme në aplikacionin BKT Mobile janë Shërbimet e Sigurimeve, të cilat i'u mundësojnë përdoruesve blerjen e produkte të ndryshme të sigurimeve direkt nga pajisjet e tyre. Përditësimi i aplikacionit integron edhe funksionet të reja si: Pagesa e energjisë elektrike me kodin QR, "Ndani faturën" me familjen ose miqtë, shërbimin e planifikimit buxhetor, si dhe mundësinë për të paguar gjobat e trafikut dhe tërheqjen e parave pa kartelë. Ky funksion i përshtatshëm dhe i sigurt i lejon përdoruesit të tërheqin para nga bankomatet pa pasur nevojë për një kartelë fizike, gjë që rrit fleksibilitetin dhe qasjen e klientëve në fondet e tyre sa herë të kenë nevojë.

Po ashtu, aplikacioni i ri u jep klientëve të bankës mundësinë që të aplikojnë për sigurimin shëndetësor gjatë udhëtimit, për sigurimin e aksidenteve personale, për sigurimin e pronës dhe të shtëpisë. Duke integruar këto produkte të sigurimit, banka ka rritur më tej vlerën e shërbimeve për klientët e saj.

Bankingu Premier

Përmes Premier Banking, banka udhëhiqet nga modeli i bankimit ku në qendër ka klientët dhe nevojat e tyre. BKT Premier ofron një gamë të gjërë të shërbimeve bankare me kushte të favorshme dhe të përshtatura për nevojat specifike të çdo klienti duke marrë për bazë objektivat financiare të tyre dhe preferencat për investim.

Bankingu Premier sjell një gamë të gjerë zgjidhjesh financiare të personalizuara për klientët premier, si financime të dedikuara për nevojat e tyre, zgjidhje për investimet, dhe shërbime këshillimore.

Klientët Premier marrin shërbim ekskluziv përmes web faqës së dedikuar, kanaleve të mediave sociale dhe qendrës së thirrjeve. Klientët premier kanë ekipë të dedikuar të bankierëve personal, në të gjitha degët e BKT Kosova. Qasja e menaxhimit të strukturuar të portfolios dhe strategjia e Bankingut Premier kanë kontribuar ndjeshëm në rritjen e segmentit të depozitave dhe kredive individuale, duke tejkaluar 25% që nga themelimi i tij.

Bankingu Premier nisi vitin 2023 me pritshmëri edhe më të larta për zgjerim dhe lansoi disa fushata inovative dhe produkte të reja në treg, duke u veçuar nga konkurrentët. Bankingu Premier lansoi kartelën e kreditit Visa Platinum, kartelë kjo e ciila ofron një gamë të gjerë privilegjesh, përfshirë qasjen në 1200 sallone VIP biznesi në mbarë botën dhe shpërblime udhëtimi për klientët Premier.

Për më tepër, Bankingu Premier ishte sponsor gjeneral i Forumit të Albinfo.chf në Cyrih - Zvicër, duke treguar prezencë të fuqishme në një ngjarje kyçe të industrisë. Duke shfrytëzuar benefitet e sponsorizimit, Bankingu Premier krijoi mundësi të rreja rrjetëzimi, nxiti ndërtimin e mëtutjeshëm të marrëdhënieve me kleint potencial, dhe demonstroi përkushtimin e BKT Premier në udhëhqjen e industrisë. Synimi i pjesëmarrjes në këtë forum ishte prezantimi i potencialit të BKT Kosova para komunitetit të diasporës dhe inkurajimi i tyre për të kontribuar më shumë për shtetin e Kosovës.

Në shenjë vlerësimi ndaj forcës dhe veçorive unike të shërbimeve ofruar nga BKT Premier, BKT Kosova mori çmimin prestigjioz "Euromoney Global Private Banking Award 2023". për shërbimin më të mirë për individët me vlerë të lartë neto në Kosovë. Ky është çmimi i parë i këtij lloji për sektorin bankar në Kosovë, që thekson strategjinë efektive të bankës për ta veçuar vlerën e saj për klientët me vlerë të lartë neto.

THESARI

THESARI

Menaxhimi dhe Tregtimi i Aseteve dhe Detyrimeve

Gjatë vitit 2023, fokusi primar i Departamentit për Menaxhimin dhe Tregtimin e Aseteve dhe Detyrimeve ishte tek menaxhimi i bilancit, sidomos tek zbutja e normës së interesit dhe risqeve të likuiditetit krahas shtrëngimit të vazhdueshëm të politikave monetare nga ana e bankave qendrore. Rrjedhimisht, fondet e tepërta kryesisht u vendosën në llogaritë që ofruan shpërblimi njëditor dhe depozita afatshkurtra. Falë përpjekjeve të Departamentit tëInstitucioneve Financiare, Thesari u bë pjesë e aktiviteteve bankare ndërkombëtare solide, duke e diversifikuar bazën e financimit përmes kredive nga institucione financiare ndërkombëtare nga vende të ndryshme.

Kohëzgjatja e letrave me vlerë me të ardhura fikse u shkurtua, për ta zbutur riskun e normës së interesit. Gjithashtu, Departamenti për Menaxhimin dhe Tregtimin e Aseteve dhe Detyrimeve ruajti një pjesë të aseteve të Thesarit në asete me normë të ndryshueshme (ang. floating rate assets) duke bërë që banka të përfitonte nga rritjet në Euribor. Këto lëvizje strategjike të portfolios i dhanë shtysë të dukshme të hyrave të bankës nga interesi në krahasim me fitimet nga letrat me vlerë fikse, duke nxjerrë edhe fitim shtesë nga tarifat e parapaguara, që i kontribuan të ardhurave pa interes.

Nga fundi i vitit, banka ekzekutoi këmbimin e vet të parë të marrëveshjeve të normës së interesit (IRS) me një bankë holandeze. Kjo u bë në kuadër të menaxhimit proaktiv të bilancit, që pasqyronte bindjen se normat e interesit kishin arritur kulmin. Thesari përdori Çmimin e Transferimit të Fondeve (ang. Fund Transfer Pricing) si mjet aktiv të menaxhimit të riskut të normës së interesit për të optimizuar marzhin neto të interesit për bankën dhe për të rritur normat e interesit. Për këtë, banka zhvilloi një fushatë të brendshme për të shpërblyer punonjësit me diferenca më të larta me maturim më të gjatë në baza mujore. Kjo qasje siguroi që pavarësisht rritjes më të lartë të depozitave, banka menaxhoi kostot e financimit në nivele të ulëta.

Përveç menaxhimit të riskut të normës së interesit, zbatimi i aktiviteteve të nevojshme mbrojtëse në një mjedis tregu të paqëndrueshëm ndihmoi në menaxhimin me kujdes dhe minimizimin e riskut të këmbimit valutor (FX), duke ndihmuar në minimizimin e paqëndrueshmërisë së FX PnL ndërsa gjeneronte të ardhura të mira nga tregtimi nga menaxhimi proaktiv i pozicionit strukturor FX.

Tregjet Kapitale

Në vitin 2023, Departamenti i Shitjeve dhe Tregut Lokal të Thesarit (TSLMD) u fokusua ekskluzivisht tek zgjerimi i bazës së klientëve, që rezultoi në arritje të lartë për departamentin.

Departamenti i Thesarit zgjeroi praninë e bankës në tregun e letrave me vlerë. Ndërkohë që portfolio e klientëve nën kujdestari ishte më pak se 6.9 milionë euro në vitin 2022, aktivitetet e shtuara në vitin 2023 e rritën këtë numër në 65 milionë euro deri në fund të vitit, përfshirë edhe Letrat me Vlerë të Qeverisë së Kosovës dhe Eurobondeve. Ky zgjerim u arrit falë rritjes së numrit të klientëve në sektorin e korporatave dhe atë individual. Banka e ruajti normën e vet të rritjes vjetore prej 20% në vëllimet e këmbimit valutor FX në vitin 2023, duke rezultuar në vëllim më të lartë falë klientëve të rinj, përfshirë institutcione financiare jobankare të licencuara. Rrjedhimisht, banka arriti tregtim të konsiderueshëm të kartëmonedhave (ang. banknote), duke lehtësuar konsumin dhe duke mbështetur rritjen ekonomike të vendit. Banka e forcoi praninë në tregun vendor përmes bashkëpunimeve me banka të shumta të vendit, gjë që solli përfitime të ndërsjella për të gjitha palët. Edhe pse vëllimi total i tregtimit të kartëmonedhave me bankat vendore ishte rreth 20 milionë euro në vitin 2022, ai u rrit në 130 milionë euro në vitin 2023.

Po ashtu, banka nisi bashkëpunimin me Fondin Pensional Slloven, duke u ofruar klientëve mundësi shtesë investimi. Qëllimi është të kultivohet një kulturë kursimi dhe të rritet përfshirja financiare.

Thesari

Departamenti i Thesarit gjithashtu filloi të publikojë në faqen e internetit të bankës çmimet ditore të bonove te qeverisë së Kosovës si referencë për klientët. Banka gjithashtu mori iniciativën që t'i nxirrte çmimet e bonove të Qeverisë së Kosovës në Bloomberg për të krijuar infrastrukturën e nevojshme për zhvillimin e ardhshëm të tregut të kapitalit, duke i pajisur investitorët ndërkombëtarë me çmimet referencë për letrat me vlerë të borxhit të brendshëm. Me këtë zhvillim, Thesari do të nisë publikimin ditor të çmimeve dhe të të ardhurave për çdo instrument të borxhit të brendshëm në vitin 2024.

Për shkak të rritjes së normave të interesit në nivel global, kostoja e menaxhimit të financimit është bërë gjithnjë e më e rëndësishme për ruajtjen e marzhit neto të interesit dhe përfitimit të bankës. Si përgjigje, Departamenti iThesarit ka sjellë dhe ka miratuar produkte të reja për të menaxhuar në mënyrë proaktive rrezikun e normës së interesit. Për këtë arsye, banka ka zgjatur afatin e maturimit të depozitave me afat duke futur produkte të reja depozituese si Rrita me maturime 5-vjeçare dhe 7-vjeçare në USD dhe Rrita 7-vjeçare në EUR. Kështu, banka ka arritur të zgjasë maturimin mesatar të depozitave, duke mbajtur në një nivel të favorshëm koston e financimit.

MENAXHIMI I RREZIKUT

Menaxhimi i Rrezikut

Funksioni i Menaxhimit të Rrezikut ka rol kryesor për identifikimin, vlerësimin, menaxhimin dhe raportimin e rreziqeve të përgjithshme me të cilat përballet banka dhe zhvillimin e strategjive dhe politikave të shëndosha për menaxhimin e rrezikut. Funksioni solid dhe i pavarur i bankës për Menaxhim të Rrezikut, siguron ekzekutimin e prioriteteve strategjike të bankës pa e ekspozuar bankën ndaj rreziqeve financiare dhe jofinanciare. Politikat dhe proceset e zbatuara të meanxhimit të rrezikut si dhe ekzekutimi i tyre efektiv nëpërmjet kornizës qeverisëse, teknonologjisë dhe sistemit gjithëpërfshirës të menaxhimit të rrezikut, mundësojnë aplikimin e strategjisë së rrezikut që është në përputhje me natyrën e veprimtarisë së biznesit, aktiviteteve të saj dhe me mjedisin e jashtëm rregullativ.

Banka zbaton menaxhimin e rrezikut si mjet kryesor për mbrojtjen e klientëve, bizneseve, kolegëve dhe aksionerëve të vet dhe për mbrojtjen e komunitetit të cilit i shërben. Ndaj, banka përkujdeset të ketë një qasje gjithëpërfshirëse të menaxhimit të rrezikut në të gjithë nivelet e organizatës dhe për të gjitha llojet e rreziqeve. Kjo mundësohet nga një kornizë e mirë e menaxhimit të rrezikut që përfshin parimet dhe praktikat kryesore që banka ka në funksion për të menaxhuar rreziqet financiare dhe jofinanciare.

Funksioni i menaxhimit të rrezikut është i pavarur dhe raportimi bëhet direkt tek Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Menaxhimit të Rrezikut. Ky komitet bën mbikëqyrjen dhe siguron që menaxhmentit të lartë i besohet përgjegjësia për të zbatuar kornizën gjithëpërfshirëse të menaxhimit të rrezikut që synon të identifikojë, vlerësojë dhe menaxhojnë rreziqet e bankës. Përgjegjësitë përfshijnë miratimin e politikave të rrezikut, vlerësimin e kornizave të rrezikut, analizimin dhe raportimin e krijuar nga për menaxhmenti.

Grupi për Menaxhimin e Rrezikut ka përgjegjësi miratimin e kornizës së strategjisë së rrezikut në përputhje me rreziqet me të cilat përballet banka. Kjo kornizë përfshin zbatimin e një sërë politikash, procedurash dhe kontrollesh, si dhe monitorimin e vazhdueshëm dhe promovimin e vetëdijësimit për rrezikun, por edhe vendimmarrjen solide operacionale dhe strategjike në të gjitha nivelet e bankës. Grupi mbështet qasjen konsistente ndaj menaxhimit të rrezikut kreditore, të tregut, likuiditetit dhe rrezikut operacional, duke zbatuar politika, procese dhe sisteme në të gjithë organizatën. Grupi për Menaxhimin e Riskut është i pavarur nga linjat e biznesit tëbankës dhe nuk përfshihet në gjenerimin e të hyrave apo në vendimmarrjet e biznesit.Kjo strukturë shërben si linja e dytë e mbrojtjes, duke mbuluar të gjitha llojet e rrezikut që gjenerohen nga të gjitha linjat e biznesit. Grupi për Menaxhimin e Rrezikut përfshin:

- Departamentin e Rrezikut Kreditor
- Departamentin e Rrezikut të Tregut
- Departamentin e Rrezikut të Likuiditetit
- Departamentin e Rrezikut Operacional

Rreziku Kreditor

Rreziku kreditor nënkupton potencialin për humbjet financiare që rezultojnë kur kredimarrësit nuk arrijnë tu përmbahen detyrimeve të tyre financiare ndaj bankës. Ky rrezik kryesisht rrjedh nga kredi që u janë dhënë bankave, klientëve, nga garancitë financiare dhe nga rreziqet e palëve tjera. Për ta menaxhuar rrezikun kreditor në mënyrë proaktive, banka zbaton strategji dhe politika të ndryshme që përkufizojnë shkallën e rrezikut dhe tolerancën brenda së cilës banka mund të veprojë.

Strategjia për Rrezikun Kreditor është zhvilluar në përputhje me parimet e mëposhtme që e mbështesin bankën të:

- Krijojë mjedis të duhur për rrezikun kreditor në bankë;
- Funksionojë në pajtueshmëri me politikën dhe procedurat e përcaktuara të kredidhënies;
- Sigurojë kontrollet e duhura të rrezikut kreditor;
- Të menaxhoj, vlerësoj dhe monitoroj procesin e duhur për menaxhimin, matjen dhe monitorimin e procesit të kredidhënies.

Në veçanti, funksionet kryesore të Departamentit të Rrezikut Kreditor janë: Menaxhimi i Kapitalit, Menaxhimi dhe Monitorimi i Portfolios si dhe Vlerësimi i Kolateralit.

Menaxhimi i kapitalit

Menaxhimi i kapitalit mbetet një aspekt kyq për menaxhim efikas të rrezikut. Duke monitoruar nga afër dhe kryer analiza të aseteve të peshuara me rrezik, sigurohet shpërndarja efiçente e kapitalit, duke optimizuar strukturën e kapitalit e cila siguron rritjen e qëndrueshme dhe përputhshmëri me me kërkesat e autoritetit rregullativ.

Menaxhimi i portfolios

Si pjesë e menaxhimit të portfolios, përfshirja në veprimtarinë e përditshme bankare është thelbësore për të siguruar menaxhim dhe monitorim efektiv të rrezikut. Prandaj, departamenti i Menaxhimit të Rrezikut është pjesë e komiteteve të kredisë në rolin e vëzhguesit, për të monitoruar përputhshmërinë e huadhënieve të reja me politikat dhe vendimet strategjike të bankës. Ky funksion siguron që cilësia e portfolios të mbetet brenda kornizave të përcaktuara të rreziqeve brenda kuadrit të fortë të qeverisjes. Humbjet e rezervuara për ekspozimin e kredive maten dhe vlerësohen në bazë të parametrave si normat e dështimit, humbjet nga mospagimi dhe zhvillimet makroekonomike.

Vlerësimi i kolateralit të marrë si hipotekë në favor të bankës është po ashtu pjesë e menaxhimit të rrezikut. Si kolateralet e luajtshme, ashtu edhe ato të paluajtshme, që shërbejnë si garancion për sigurimin e ekspozimit ndaj kredisë janë subjekt i vlerësimeve të jashtme të plotësuara nga vlerësimet e ekspertizës së brendshme. Gjatë vlerësimit, merren parasysh faktorë të ndryshëm, si vendndodhja e pronës, kushtet dhe tendencat e tregut, mbi të cilat zbatohen pragjet përkatëse të amortizimit. Pronat rivlerësohen rregullisht në baza vjetore.

Monitorimi i portfolios

Funksioni i monitorimit të portfolios përfshinë monitorimin e performancës të portfolios së kredisë në kohë reale. Mjetet e avancuara analitike dhe monitoruese mundësojnë identifikimin e rreziqeve dhe tendencave në zhvillim, si në portfolion e kredive individuale ashtu edhe në atë të biznesit.

Analizimi i trendeve të tregut ofron njohuri të vlefshme mbi kushtet ekonomike, zhvillimet në industri dhe ndryshimet e mundshme në sjelljen e huamarrësve. Kjo qasje i lejon bankës të marrë vendimet e duhura për kredidhënie dhe të vlerësojë ngjarjet potenciale të Rritjes së Ndjeshme të Rrezikut të Kredisë (SICR) duke identifikuar vështirësitë financiare të huamarrësve, ndryshimet e pafavorshme në mjedisin ekonomik ose faktorë të tjerë që japin indikacion për të një rreziku të shtuar të mospagesës, dhe që mund të nxisin rregullime në procesin e provizionimeve. Monitorimi i treguesve, si ndryshimet në vlerësimet e kredive, raportet financiare dhe kushtet e tregut, ndihmojnë në identifikimin e hershëm të ngjarjeve SICR.

Stres testi përdoret për të vlerësuar qëndrueshmërinë e portfolios së kredisë nga aplikimi i situatave ekstreme të simuluara përmes përdorimit të të dhënave reale dhe supozimeve. Ky proces shkon përtej analizës së rregullt të rrezikut, dhe përfshin skenarë të ndryshëm për të vlerësuar se si do të performonte portfolio e bankës në situate të pafavorshme. Stres Testi mundëson analizën e ndjeshmërisë duke identifikuar dobësitë, në bazë të cilave pregatiten planet e ndërhyrjes për përmirësim. Kjo qasje forcon aftësinë e bankës për të ruajtur një portofol të qëndrueshëm nën çdo kusht ekonomik.

Rreziku i Tregut

Market risk is the risk associated with potential decreases in the value of an investment due to fluctuations in market factors. It refers to risks the bank faces from fluctuations in market prices, particularly changes in interest rates, foreign exchange rates, and equity and commodity prices. The Risk Management Group, specifically the Market and Liquidity Risk Department, serves as the second line of defense in the Market Risk Management process, which is tasked with monitoring and analyzing market risk developments.

Rreziku i tregut lidhet me uljet e mundshme të vlerës së një investimi për shkak të luhatjeve të faktorëve të tregut. Ai i referohet rreziqeve me të cilat përballet banka nga luhatjet në çmimet e tregut, sidomos ndryshimet në normat e interesit, kursin e këmbimit valutor dhe çmimet e kapitalit dhe të mallrave. Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut Tregut dhe Likuiditetit, shërben si linja e dytë e mbrojtjes duke monitoruar dhe analizuar zhvillimet e rrezikut të tregut.

Rreziku i normës së interesit

Banka vlerëson burime të ndryshme të rrezikut të normës së interesit që mund të ndikojnë në fitim dhe në ekspozimim në librin e bankës, duke përfshirë: rrezikun e çmimit, rrezikun e kurbës së kthimit (Yield curve), rrezikun bazë dhe rrezikun e opsioneve.

Procesi i matjes së rrezikut të normës së interesit të bankës integron ekspozimet ndaj rrezikut të normës së interesit që rrjedhin nga spektri i plotë i aktiviteteve të bankës, përfshirë burimet tregtuese dhe ato jotregtuese. Ky integrim bën të mundur që menaxhmenti të ketë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të rrezikut të normës së interesit nëpër produkte dhe linja biznesi. Efikasiteti i strategjisë së bankës për menaxhimin e rrezikut të normës së interesit matet duke vlerësuar ekspozimin ndaj luhatjeve të normës së interesit.

Risku i valutës së huaj

Banka kryesisht vepron në valuta të huaja të ndryshme, përfshirë USD, GBP, CHF, ALL, AUD, CAD, TRY, XAU dhe SEK. Mirëpo banka bën përpjekje që të mbajë pozicione të mbyllura (pozicione të balancuara afatgjata-afatshkurtra) për të gjitha valutat e huaja. Ekspozimi i Riskut të Këmbimit të Valutës llogaritet përmes pozicioneve të hapura neto për secilën valutë dhe për të gjitha valutat në bazë të agreguar.

Rreziku i çmimit të letrave me vlerë

Banka ka Portfolion e Letrave me Vlerë që përbëhet nga letrat me vlerë për Shitje, letrat me vlerë që mbahen deri në maturim (HTM) ose letrat me vlerë të gatshme për tregtim (AFS). . Bordi i Drejtorëve miraton kufijtë e ndalimit të humbjeve tëmbi letrat me vlerë.. Në rast të arritjes së humbjes në kufijt e aprovuar, pozicioni duhet të mbyllet. Nga ana tjetër, në rastet kur ndalimi i humbjes është i diskutueshëm, atëherë, menaxhmenti duhet të informohet dhe duhet të merret një vendim pozitiv për të mbajtur pozicionin e hapur. Rreziku i ndërlidhur me investimet e mbajtura në portofolin ASF vlerësohet përmes skenarëve të stres-testeve që përshkruhen në Politikën e Menaxhimit të Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit.

Rreziku i Likuiditetit

Likuiditeti, i cili i referohet aftësisë për të financuar rritjen e aseteve dhe për të përmbushur detyrimet kur maturohen, është thelbësor për qëndrueshmërinë e çdo organizate bankare.

Menaxhimi i riskut të likuiditetit është pjesë e rëndësishme e veprimtarisë së bankës. Adekuatshmëria e likuiditetit sigurohet si nga këndvështrimi i limiteve të brendshëm, ashtu edhe nga kërkesatrregullatore. Përveç limiteve të përcaktuar nga Banka Qendrore e Republikës së Kosovës, banka ka të krijuar kornizë të brendshme të limiteve për menaxhimin efektiv të likuiditetit.

Rreziku i likuiditetit monitorohet, analizohet dhe parashikohet vazhdimisht kundrejt afateve të ndryshme kohore për t'u siguruar që banka ka likuiditetit të mjaftueshëm për të përmbushur menjëherë detyrimet e saj. Duhet theksuar se normat e përcaktuara nga rregullatori monitorohen në përputhje me specifikat e parashikuara nga rregulloret. Analizat dhe limitet e brendshme të likuiditetit monitorohen bazuar në supozimet e modeluara nga Departamenti i Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit.

Që nga fillimi i vitit 2023, banka ka integruar brenda Kornizës së Likuiditetit përgatitjen dhe monitorimin e dy kërkesave të reja të raportimit rregullator, përkatësisht Raportin e Mbulueshmërisë të Likuiditetit dhe Raportin Neto të Financimit të Qëndrueshëm. Këto kërkesa përgatiten dhe monitorohen në vazhdimësi. Lidhur me Raportin e Mbulueshmërisë të Likuiditetit, Departamenti i Rrezikut të Tregut dhe Likuiditetit ka zhvilluar katër skenarë të ndryshëm stresi për të matur likuiditetin e bankës në kohë stresi.

Departamenti i Thesarit ka përgjegjësi mbikëqyrjen e pozicionit të likuiditetit ditor dhe pozicionit të likuiditetit afatshkurtër, të sigurojë që detyrimet përmbushen si në kushte normale, ashtu edhe në kushte të stresit gjatë gjithë kohës. Ndërkohë, pozicioni afatgjatë i likuiditetit monitorohet në nivel banke, me kufij të përcaktuar si për skenarët e aktivitetit të zakonshëm, ashtu edhe për skenarët e stresit.

Plani rezervë i likuiditetit

BKT Kosova ka hartuar Planin Rezervë të Likuiditetit për të siguruar një kornizë me shkallë të lartë fleksibiliteti, që i mundëson bankës të reagojë me shpejtësi ndaj situatave të ndryshme. Banka rregullisht e përshtatë Planin Rezervë të Likuiditetit në bazë të analizës së vazhdueshme të rrezikut të likuiditetit dhe rezultateve të skenarëve dhe supozimeve të përdorura në testet e stresit.

Rreziku Operacional

Në industrinë bankare, rreziku operacional kërkon vëmendje të vazhdueshme dhe menaxhim proaktiv.

Rreziku Operacional definohet si rrezik i humbjeve të shkaktuara nga proceset e brendshme të dështuara apo jo adekuate, sistemeve, njerëzve, dhe ngjarjeve të jashtme. Këto rreziqe mund të shfaqen në forma të ndryshme, përfshirë gabime njerëzore, ndërprerje e veprimtarisë, mos funksionim i teknologjisë, mashtrime apo kërcënime të jashtme. Nisur nga kompleksiteti i natyrshëm i operacioneve të përditshme, është e domosdoshme të ndërtohet një kornizë gjithëpërfshirëse, me qëllim të identifikimit, vlerësimit dhe zvogëlimit të rrezikut operacional.. Kjo kategori e rrezikut analizohet dhe menaxhohet në bazë të të dhënave të bankës për humbjet historike dhe rezultatet e vetëvlerësimeve të kontrollit të rrezikut.

Banka zbaton konceptin e tri linjave mbrojtëse për të menaxhuar rrezikun operacional. Çdo punonjës i bankës është përgjegjës dhe i trajnuar për të identifikuar ngjarjet e rrezikut operacional në fushat e tyre përkatëse. Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut Operacional bën raporte periodike mbi vlerësimet e rrezikut, ngjarjet me humbje, treguesit, skenarët dhe masat që ndërlidhen me humbjet apo proceset operacionale për Komitetin e Menaxhimit të Rrezikut.

Përveç kornizës gjithëpërfshirëse të menaxhimit të rrezikut operacional, Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut Operacional zhvillon kontrolle rutinore për të rritur edhe më tej qëndrueshmërinë e bankës. Këto kontrolle përfshijnë ekzaminime të rregullta të transaksioneve dhe diferencave në para për të siguruar integritetin e transaksioneve financiare. Procedurat e trajtimit të ankesave rishikohen sistematikisht për të adresuar çdoçështjet, me qëllim per te krijuar një kulturë të kënaqësshmërisë dhe pajtueshmërisë së klientit. Këto kontrolle rutinore janë thelbësore për të identifikuar dhe adresuar çdo çështje në fazat e hershme, për menaxhimin efektiv të rrezikut operacional.

Monitorimi i Treguesve Kryesorë të Rrezikut (KRI) bëhet çdo tre muaj, dhe çdo shkelje e kritereve të paracaktuara raportehen tek Komiteti i Menaxhimit të Rrezikut. Kjo qasje proaktive mundëson ndërhyrje dhe vendimmarrje të shpejtë për zvogëlimin e rreziqeve të mundshme.. Bashkëpunimi ndërmjet Departamentit të Rrezikut Operacional dhe Komitetit të Menaxhimit të Rrezikut mundësojnë reagim gjithëpërfshirës dhe në kohë ndaj rreziqeve operacionale që shfaqen, duke i kontribuar stabilitetit të përgjithshëm të operacioneve tona.

Po ashtu, banka i kushton rëndësi të madhe Analizës së Ndikimit në Biznes (BIA) për të kuptuar pasojat e mundshme të ngjarjeve të rrezikut operacional. Duke identifikuar dhe duke u dhënë prioritet proceseve dhe funksioneve kryesore, përpjekjet mund të orientohen në parandalimin e rreziqeve më të mëdha, minimizimin e rreziqeve të mundshme dhe ofrimit të vazhdueshëm të shërbimeve thelbësore për palët e interesit.

Strategjia e menaxhimit të rrezikut përfshin Vetëvlerësimin e Kontrollit të Rrezikut (RCSA) si një komponent me rëndësi. Procesi i vetëvlerësimin të kontrollit të rrezikut ka të bëjë me pjesëmarrjen aktive të menaxherëve të linjës së biznesit, të cilët në rolin e tyre si menaxherë të rrezikut operacional, vlerësojnë rreziqet brenda fushave të tyre përkatëse. Rezultatet e vetëvlerësimin të kontrollit të rrezikut ofrojnë njohuri të vlefshme në kornizën e përgjithshme të menaxhimit të rrezikut, duke mundësuar përmirësimin dhe përsosjen e vazhdueshme të strategjive për zvogëlimin e rrezikut operacional të bankës.

Parandalimi i Pastrimit të Parave

Parandalimi i pastrimit të parave

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë SH.A. i zhvillon aktivitetet e veta të biznesit me integritet, duke respektuar standarde të larta për parandalimin e pastrimit të parave (PPP), luftimin e financimit të terrorizmit (LFT), kundër ryshfetit dhe korrupsionit (KRK), kundër mashtrimeve dhe veprave të tjera të dënueshme. Këto standarde janë krijuar për t'u siguruar që banka ruan integritetin, transparencën dhe pajtueshmërinë me kërkesat ligjore dhe rregullatore.

Aktivitetet kundër pastrimit të parave përfshijnë zbatimin e një sërë masash për zbulimin dhe parandalimin e keqpërdorimit të produkteve dhe shërbimeve bankare për pastrim parash ose aktivitete të tjera të paligjshme. Disa nga aktivitetet kryesore të PPP-së përfshijnë: hartimin dhe zbatimin e politikave dhe procedurave adekuate, zbatimin e masave të kujdesit të duhur ndaj klientit në përputhje me nivelin e rrezikut, përdorimin e teknologjisë së avancuar për kontrollin e klientëve dhe monitorimin e transaksioneve të tyre, bashkëpunimin me NjIF-in lokal dhe autoritetin rregullator për të raportuar dhe trajtuar çështjet që lidhen me PPP-në, ofrimin e programit gjithpërfshirës të trajnimit për punonjësit, etj. Auditimet e rregullta të brendshme dhe të jashtme janë gjithashtu pjesë integrale e kornizës sonë për të vlerësuar efektivitetin e programit për PPP-në dhe për të siguruar pajtueshmërinë e vazhdueshme.

Aktivitetet ESG dhe të Qëndrueshmërisë

Aktivitetet ESG dhe të Qëndrueshmërisë

Përkushtimi i BKT Kosova ndaj integrimit të kritereve mjedisore, sociale dhe të qeverisjes korporative (ESG) është bërë pjesë thelbësore e identitetit të bankës.

Në përputhje me përkushtimin ndaj parimeve mjedisore, sociale dhe të qeverisjes (ESG), BKT Kosova ka bërë hapa të rëndësishëm në avancimin e qëndrueshmërisë brenda operacioneve dhe produkteve apo shërbimeve të saja kundrejt këtyre parimeve. Nëpërmjet zhvillimit të produkteve financiare të gjelbëra, konkretisht kredive Eko dhe Depozitës së Gjelbër, banka synon të drejtoj klientët e saj drejt praktikave më të qëndrueshme dhe miqësore me mjedisin. Për më tepër, partneriteti me shumë institucione ndërkombëtare nënvizon përkushtimin e bankës për të shfrytëzuar ekspertizën dhe burimet globale për të nxitur zhvillimin e qëndrueshëm në sektorin bankar të Kosovës.

Pozicioni i BKT Kosova si lider në digjitalizim brenda industrisë bankare të Kosovës është shembulli i qasjes proaktive ndaj inovacionit dhe efikasitetit i cili siguron që banka të mbetet në krye të avancimeve teknologjike duke ofruar shërbime të avancuara për klientët e saj. Për më tepër, arritja e fundit e bankës ndaj finalizimit të borxhit të parë të varur të lidhur me qëndrueshmërinë në Kosovë (ang: sustainability-linked Subordinated debt) tregon përkushtimin ndaj integrimit të qëndrueshmërisë në instrumentet tona financiare dhe strukturën e kapitalit.

Në BKT Kosova, kemi ndërtuar politika të fuqishme mjedisore me të cilat sigurohemi se kriteret mjedisore janë të përfshira sistematikisht në aktivitetet e kredidhënies, duke promovuar kështu praktika financiare të përgjegjshme dhe të qëndrueshme. Në kuadër të Përgjegjësisë Sociale të Korporatës, BKT Kosova vazhdon të mbështes projekte kyçe në fusha të cilat bëjnë ndryshim në jetën e qytetarëve të Kosovës, rinisë, kulturës dhe sportit. Deri më sot, banka ka përkrahur shumë iniciativa të cilat synojnë të ofrojnë mbështetje financiare dhe sociale në shumë fusha.

Nëpërmjet këtyre nismave të shumta, BKT Kosova rikonfirmon rolin e saj si një korporatë e përgjegjshëme, e përkushtuar për të nxitur edhe më tutje rritjen dhe krijimin e vlerave të qëndrueshme për palët tona të interesit dhe komunitetit të cilit i shërbejmë.

Një komponent kyç i nismave ESG të BKT Kosova është “Programi i Lidershipit” i cili përmban trajnime gjithëpërfshirëse për të gjitha sektorët dhe nivelet e menaxhmentit brenda bankës. Ky trajnim është i dizajnuar që të pajis me njohuritë e nevojshme punonjësit e bankës për integrimin e kritereve të ESG-së në veprimtarinë e tyre të përditshme, duke u siguruar që veprimet dhe vendimet e tyre të jenë në përputhje me qëllimet e qëndrueshmërisë. Duke nxitur tutje kulturën e përgjegjësisë, banka synojmë të ruaj përkushtimin ndaj parimeve mjedisore, sociale dhe të qeverisjes duke nxitur ndryshime pozitive brenda industrisë bankare.

Këto përpjekje pasqyrojnë botëkuptimin e BKT Kosova se suksesi matet jo vetëm në aspektin financiar, por edhe në ndikimin pozitiv që ka banka në vendin ku operon. Një nga hapa më të rëndësishëm drejt realizimit të objektivave të ESG është projekti transformues që ka nisur BKT Kosova, ky projekt udhëhiqet nga partneritetet, duke krijuar një objektiv te re për standardet ESG brenda sektorit bankar të Kosovës.

Përgjegjësia dhe Kontributi Social

BKT Kosova është thellësisht e përkushtuar ndaj qëndrueshmërisë sociale. Banka i jep prioritet barazisë gjinore, diversitetit dhe gjithëpërfshirjes. Banka ka mundësuar opsionin e punës nga distanca për gratë që janë në pushim të lehonisë dhe siguron mundësi të barabarta për të gjitha gjinitë, ku gratë përbëjnë 56% të punonjësve. Gjithashtu, banka bën përpjekje për t’i mbështetur punonjësit me aftësi të kufizuara, duke siguruar një mjedis pune të diversifikuar dhe gjithëpërfshirëse.

BKT Kosova i kushton rëndësi të lartë shëndetit, sigurisë dhe mirëqenies së punonjësve të saj dhe kryen rregullisht anketa të kënaqshmërisë dhe gjithashtu zbaton orar fleksibil të punës për të përmbushur angazhimet personale. Banka ofron edhe sigurim shëndetësor gjithëpërfshirës që mbulon punonjësit dhe familjet e tyre, por edhe një sërë benefitesh të tjera, si skemat konkurruese të pagave dhe pensionet suplementare, që ofrohen për të rritur mirëqenien e punonjësve.

Strategjia e bankës për talentët - fokusohet në tërheqjen dhe zhvillimin e tyre përmes procedurave të zhvillimit në karrierë dhe programeve të praktikës, duke synuar kultivimin e gjeneratave të reja të profesionistëve, dhe të ofrojë mundësi për avancim e tyre.

BKT Kosova vazhdon kontributin e saj të rëndësishëm në komunitet përmes iniciativave të ndryshme si: sponsorimi i mini-maratonës Vrapo Babadimër, organizimi i fushatave të dhurimit të gjakut, mbështetja për fëmijët me nevoja të veçanta përmes mbështetjes së OJQ Autizmi dhe Down Syndrom Kosova. Partneriteti me Komitetin Olimpik të Kosovës përmes një marrëveshjeje 10-vjeçare sponsorizimi nënvizon përkushtimin e BKT Kosova për prosperitetin e sportit dhe rinisë në Kosovë. Iniciativat e tjera të të bankës ndaj përgjegjësisë sociala përfshijnë mbështetjen e shërbimeve për parandalimin e vetëvrasjeve, rritjen e ndërgjegjësimit për kancerin e gjirit dhe anëtarësimin si Anëtar Premium i Rrjetit të Përgjegjësisë Sociale të Kosovës, duke promovuar praktika tëe qëndrueshme të biznesit.

Struktura Qeverisëse

Korniza qeverisëse e BKT Kosova është ndërtuar për të siguruar menaxhim të përgjegjshëm, transparent dhe efikas në të gjitha nivelet. Bordi i Drejtorëve mbikëqyr komponentët kryesorë të operacioneve të bankës, përfshirë veprimtarinë, raportimin financiar dhe planifikimin strategjik.

I përbërë nga udhëheqës me përvojë, Bordi ka autoritet mbi një spektër të vendimeve kritike, si mbikëqyrja e veprimtarisë dhe përcaktimi i planeve strategjike gjithëpërfshirëse. Një nga pikat kyqe të qeverisjes së BKT Kosova është përkushtimi ndaj etikës së lartë të punës dhe standardeve të pajtueshmërisë. Kodi gjithëpërfshirës i Etikës, që mbështet vlera të tilla si barazia, integriteti dhe transparenca, është shtylla e etikës së bankës. Përkushtimi i BKT Kosova për të luftuar krimet financiare ilustrohet përmes politikave rigoroze dhe trajnimeve të rregullta që synojnë parandalimin e pastrimit të parave dhe korrupsionit. Ky angazhim shtrihet tek çdo punonjës, duke siguruar një kulturë integriteti dhe pajtueshmërie.

Aktivitetet dhe Planet Mjedisore

Banka është angazhuar në një seri iniciativash që kanë të bëjnë me qëndrueshmërinë mjedisore, si rrugën për fuqizimin e praktikave të gjelbra dhe zvogëlimin e gjurmës ekologjike. Gjatë 2023, banka ka ndërmarrë hapa të rëndësishëm për të përmirësuar qëndrueshmërinë mjedisore. Këto përfshijnë largimin e printerëve të vjetër, donacionin e kompjuterëve për shkolla dhe fakultete, dhe përdorimin e pajisjeve zyre miqësore me mjedisin nga punonjësit e bankës. Banka gjithashtu ka bërë hapa edhe drjet reduktimit të plastikës duke kaluar plotësisht në gota të personalizuara dhe shumëpërdorimshe. Përmes kësaj iniciative banka ka arritur të reduktoj nga 126,000 gota plastike në 0 (zero) brenda një viti. Gjithashtu, një pjesë e konsiderueshme e flotës së veturave të bankës është zëvendësuar me vetura hibride dhe elektrike.

Në të gjitha objektet e bankës janë zbatuar me rigorozitet masat e efiçencës së energjisë, si përmirësimi i izolimit, ndriçimi LED dhe sistemet e ajrosjes me efikasitet të lartë. Gjithashtu është bërë edhe reduktimi i përdorimit të letrës, përmes kampanjave interne për vetëdijësim dhe printim te dyanshëm. Lansimi i produkteve të kredisë eko dhe nisma inovative e Depozitës së Gjelbër vë në dukje përkushtimin e BKT Kosova për financim të përgjegjshëm ndaj mjedisit, që nxit kulturën e qëndrueshmërisë në radhët e klientëve dhe brenda komunitetit. Banka gjithashtu ka investuar në trajnimin e stafit për qëndrueshmëri mjedisore dhe efiçiencë të energjisë.

Gjithashtu, banka ka investuar në trajnimin e stafit për qëndrueshmërinë mjedisore dhe efikasitetin energjetik, ndërkohë që mbështet bizneset përmes projektit GROW për të përmirësuar prodhimin e tyre të energjisë së qëndrueshme. Duke parë përpara, banka është e angazhuar për të avancuar agjendën e saj mjedisore me disa iniciativa strategjike. Një fokus i rëndësishëm do të jetë instalimi i paneleve diellore për të ulur varësinë nga energjia e qymyrit dhe për të reduktuar më tej ndotjen e ajrit, në përputhje me një angazhim më të gjerë për ruajtjen e energjisë.

Produktet dhe Shërbimet e Gjelbra

Depozita e Gjelbër

BKT Kosova ka lansuar Depozitën e Gjelbër, produktin e parë të kusimeve të gjelbëra në vend. Ky produkt revolucionar, i pari i këtij lloji në sektorin financiar, thekson përkushtimin e bankës ndaj përgjegjësisë mjedisore duke ofruar vlerë të shtuar për klientët e saj. Ajo që e dallon këtë produkt është veçoria e tij unike, që lejon klientët të investojnë interesin e fituar në një gamë të gjerë produktesh miqësore me mjedisin.

Duke prezantuar Depozitën e Gjelbër në tregun e Kosovës, banka synon jo vetëm rritjen financiare, por edhe inkurajimin e klientëve për të kontribuar aktivisht në një të ardhme më të qëndrueshme dhe miqësore me mjedisin. Kjo qasje inovative e pozicionon BKT Kosovën si një lider në industri dhe thekson përkushtimin e saj për të bërë një ndikim të rëndësishëm në komunitet.

Automatizimi Robotik i Proceseve (RPA)

novacioni në efikasitetin operacional është arritur përmes projekteve strategjike, veçanërisht implementimit të procesit Robotik të Automatizimit në proceset e origjinimit të kredive. Ky përparim teknologjik ka rritur efikasitetin operacional të BKT Kosovës, duke duke lejuar përpunimin më të shpejtë dhe më të saktë në kohën e përpunimit të kredive. Ky hap në produktivitet jo vetëm që përmirëson përvojën e klientit, por gjithashtu vendos një standard të ri në efikasitetin bankar.

Platforma Pega

Transformimi digjital në BKT Kosova theksohet më tej përmes adoptimit të PEGA, një platformë me teknologjinë më të avancuar që ka bërë të mundur lansimin e produkteve digjitale si Kreditë Digjitale, Kartat Digjitale të Kreditit dhe Mbitërheqjet Digjitale.

Pega Personal Loan Origination është platforma më e fundit i bankës që ka revolucionarizuar procesin e aplikimit për kredi. Kjo platformë përfshin teknologjinë më të avancuar dhe një ndërfaqe të përmirësuar për përdoruesit, me synim të ofrimit të një përvoje më efikase dhe miqësore për përpunimin e kredive. Veçoritë kryesore të saj janë llogaritja e automatizuar e kapacitetit të kredisë së klientit dhe procesi i vlerësimit të efektshëm për aplikimet për kredi. Ky zhvillim shënon një hap të rëndësishëm pasi digjitalizon të gjithë procesin e aplikimit për kredi. Pega ka një proces që jo vetëm përshpejton procesin e dhënies së kredisë, por edhe rrit ndjeshëm kënaqështmërinë e përgjithshme të klientit. Me këto avancime, banka është e përkushtuar të ofrojë një zgjidhje moderne duke krijuar standard të ri në fushën e dhënies së kredisë personale.

Këto iniciativa janë dëshmi e qasjes progresive të qeverisjes së bankës, duke theksuar sjelljen etike, partneritetet strategjike dhe përdorimin e teknologjisë së avancuar për të përmirësuar ofrimin e shërbimeve dhe angazhimin e palëve të interesit. Përpjekjet e bankës drejt qëndrueshmërisë dhe bankingut të përgjegjshëm nuk janë vetëm një angazhim, por një kërkim i vazhdueshëm për përsosmëri. Përpjekjet në kujdesin mjedisor, përgjegjësinë sociale dhe qeverisjen etike janë dëshmi se rruga drejt një të ardhme të qëndrueshme është e shtruar me veprime të menduara mirë dhe përkushtim të palëkundur.

MENAXHIMI I PUNONJËSVE

PUNONJËSIT TANË

Kulturë e Përqendruar tek Punonjësit

BKT Kosova është e vendosur në përkushtimin e saj për të kultivuar një mjedis pune të shkëlqyer. Promovimi i diversitetit dhe gjithëpërfshirjes ndaj punonjësve të bankës është një nga shtyllat me të rendësishme të strategjisë së Burimeve Njerëzore. BKT Kosova vlerëson dhe shpërblen performancën, ushqen talentin dhe i jep përparësi mirëqenies fizike, emocionale dhe financiare të punonjësve të vet. Në qendër të strategjisë për rritje të qëndrueshme të BKT Kosova qëndron angazhimi i punonjësve dhe krijimi i një mjedisi të favorshëm për zhvillim. Kjo u mundëson punonjësve të ofrojnë shërbime të jashtëzakonshme për klientët dhe të ndërtojnë karrierë që i përmbush.

Zgjerim dhe Fuqizim

Deri më 31 dhjetor 2023, BKT Kosova ka arritur ti ketë 466 punonjës, duke shënuar një rritje prej 9.0% apo 39 punonjës më shumë krahasuar me vitin 2022, me raporti gjinor 56% gra dhe 44% burra.

Fokusi i bankës për të kombinuar profesionistë me përvojë me talente të reja ka qenë thelbësor. BKT Kosova ka vazhduar t'i zgjerojë programet e praktikës përmes bashkëpunimit me universitete publike dhe private për të tërhequr individët sa më të kualifikuar. Këto talente të reja sjellin diversitet në institucion, duke dhënë kontribute të rëndësishme në transformimin e bankës me perspektiva të reja dhe ide inovative.

Në vitin 2023, banka mirëpriti 42 praktikantë, nga të cilët 36% iu bashkuan ekipit të BKT Kosova. Mosha mesatare e punonjësve të bankës është 34 vjeç dhe një përqindje mbresëlënëse prej 89% kanë një nivel të lartë arsimimi. Ndër ta, 15% kanë përfunduar nivelin e masterit dhe posedojnë certifikata profesionale të njohura ndërkombëtarisht.

Fuqizimi i Rritjes Profesionale dhe Kapitalit Njerëzor

Fokusi kryesor i BKT Kosova mbetet në nxitjen e një mjedisi pune gjithëpërfshirës, frymëzues ku puna shpërblehet. Në vitin 2023, iniciativat për zhvillimin e punonjësve mundësuan pasurimin e përvojave profesionale dhe personalizimin e rrugëtimit të karrierës, duke kultivuar një grup të diversifikuar brenda institucionit.

Rëndësi iu kushtua identifikimit dhe pozicionimit të kapaciteteve profesionale për ta shtyrë edhe më përpara mësimin dhe zhvillimin e punonjësve. Përveç mundësive të shumta për aftësim dhe zhvillim brenda bankës, trajnime të ndyshme profesionale u zhvilluan nga trajnerë të certifikuar vendorë dhe ndërkombëtarë (43%), ndërsa 57% u zhvilluan nga zyrtarë të lartë të bankës. Programi i Lidershipit të BKT Kosova fuqizoi menaxhmentin e mesëm me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për udhëheqje efektive të ekipit, rritje të aftësive, arritje të rezultateve dhe kulturë diskutimi të fokusuar tek performanca dhe mirëqenia e punonjësve. Që nga fillimi, programi ka mbështetur zhvillimin e karrierës së mbi 16% të menaxherëve.

Bashkë me Programin e Lidershipit, Trajnimi për ESG u përfundua në të gjitha sektorët dhe nivelet e menaxhimit, duke ofruar një hyrje të plotë në kriteret ESG, duke harmonizuar veprimet dhe vendimet me qëllimet e qëndrueshmërisë dhe duke nxitur një kulturë përgjegjësie.

Mirëqenia dhe Prosperiteti

BKT Kosova është e vetëdijshme që frymëzimi i ndjesisë së përbashkët mes punonjësve ka shumë rëndësi. Ruajtja e një mjedisi pune ku përparësi i ipet shëndetit të punonjësve, së bashku me një qasje transparente dhe të qëndrueshme për shpërblimin e tyre, mbetet thelbësore për bankën.

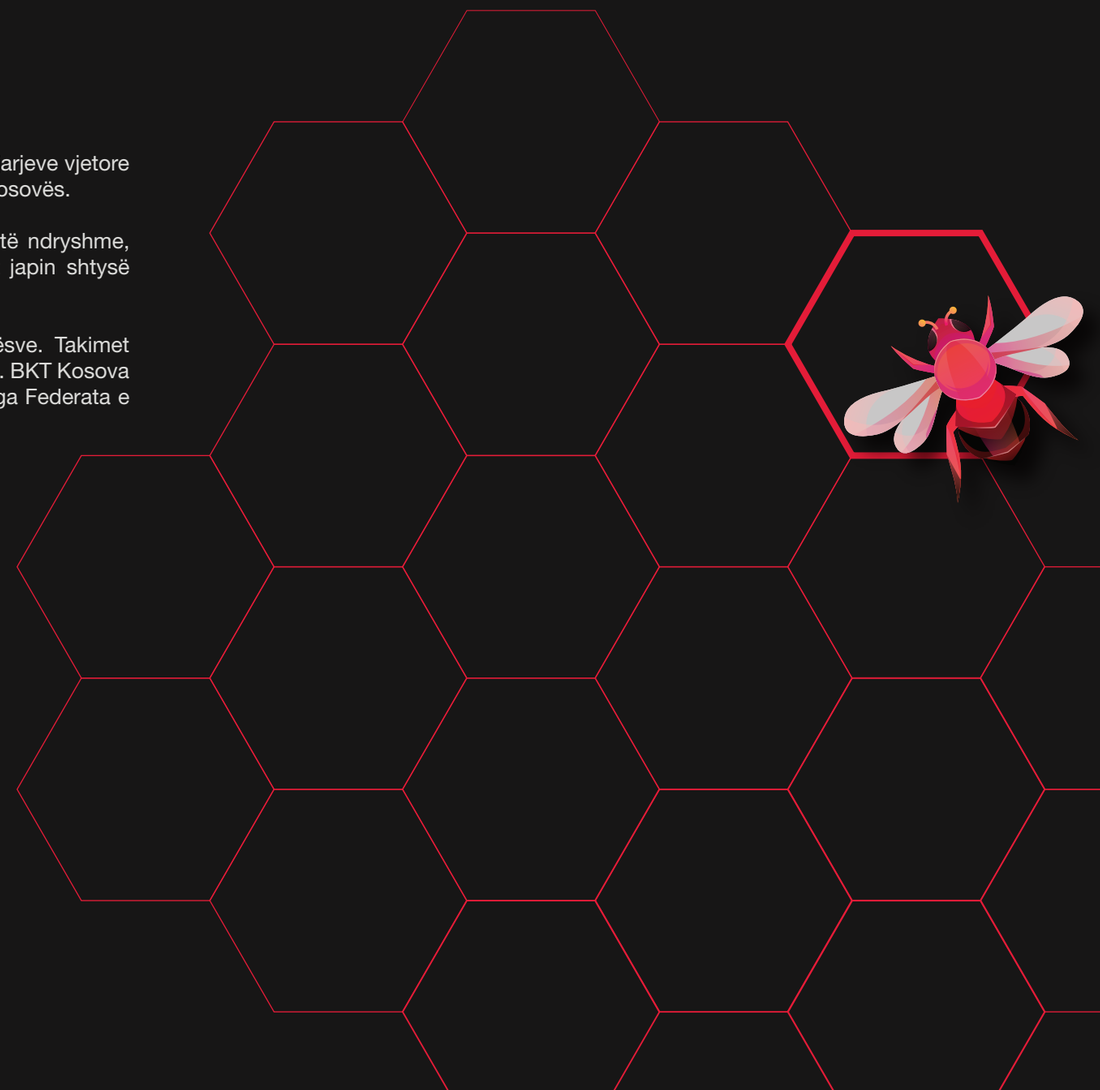
Në vitin 2023, si pjesë e angazhimit ndaj mirëqenies së punonjësve, BKT Kosova shtoi edhe më tej benefitet duke zgjeruar mbulimin e sigurimit shëndetësor edhe për familjet e punonjësve. Gjithashtu, që nga qershori i vitit 2023, banka ka filluar bashkëpunimin me Fondin Pensional Slloveno-Kosovar, duke ofruar mbulimin pensional suplementar. Për më tepër, gjatë vitit BKT Kosova fillon mbështetjen e punonjësve edhe me shujta ditore.

Pasurimi i Balancës Punë - Jetë

Si edhe në vitet e mëparshme, BKT Kosova vazhdoi me traditën e organizimit të ngjarjeve vjetore inovative për punonjësit, si pikniku familjar deri te hikingu në male të ndryshme të Kosovës.

Tarraca e BKT Kosova u ofron punonjësve hapësirë relaksuese si dhe aktivitete të ndryshme, përderisa "Festat e së premtes" tanimë janë bërë aktivitete të rregullta, të cilat japin shtysë kreativitetit dhe përmirësojnë proceset e punës.

Orari fleksibël i punës ka kontribuar dukshëm në rritjen e motivimit të punonjësve. Takimet joformale në mjedis të relaksuar kanë rritur kreativitetin dhe gjenerimin e ideve të reja. BKT Kosova ka krijuar dhe ekipe futbolli dhe basketbolli që marin pjesë në ligën e organizuar nga Federata e Punëtorëve të Kosovës.

BANKA KOMBËTARE TREGTARE Sh.a

Pasqyrat financiare të përgatitura më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023 me Raportin e Auditorit të Pavarur

PËRMBAJTJA

Raporti i auditorit të pavarur 1

Pasqyra e pozicionit financiar 3

Pasqyrat e të ardhurave gjithëpërfshirëse..... 4

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet 5

Pasqyra e rrjedhave të parasë 6

Shënimet mbi pasqyrat financiare 7-82

Ukshin Hoti Str., 45/6
10000, Pristina
Kosovo
Tel: +381 38 609 029
www.mazars.al

RAPORT I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Aksionerët e **Banka Kombëtare Tregtare Kosovë** sh.a

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të **Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a** (më poshtë Banka), që përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2023, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më datën 31 dhjetor 2023, dhe të rezulatit të saj financiar dhe rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Kosovë dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BSNEPK. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informacioni tjetër

Menaxhmenti është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacioni tjetër përfshin informacionin e përfshirë në Raportin Vjetor të Bankës në përputhje me kërkesat e Ligjit nr. 04/L-093. Raporti Vjetor i Bankës pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare të veçanta nuk mbulon informacionin tjetër dhe ne nuk do të shprehim asnjë formë konkluzioni sigurie për to. Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare të veçanta, përgjegjësia jonë është të lexojmë informacionin tjetër të identifikuar më sipër kur ai të bëhet i disponueshëm dhe, duke e bërë këtë, të shqyrtojmë nëse informacioni tjetër ka mospërputhje materiale me pasqyrat financiare të veçanta ose njohuritë tona të marra në auditimit, ose përndryshe duket të ketë anomali materiale. Kur lexojmë Raportin Vjetor të Bankës, nëse konkludojmë se në të ka një anomali materiale, ne duhet t'ua komunikojmë këtë çështje personave të ngarkuar me qeverisjen.

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF, dhe për ato kontrolle të brendshme që menaxhmenti i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur menaxhmenti synon të likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativeë tjetër reale përveç se më sipër. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e proçesit të raportimit financiar të Bankës

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë periudhës së auditimit. Gjithashtu ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë mashtrimeve apo gabimeve, planifikojmë dhe zbatojmë proçedurat përkatëse për zbutjen e këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të atyre kontrolleve të brendshme relevante për proçesin e auditimit me qëllim hartimin e proçedurave të auditimit në përputhje me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen në shënimet shpjeguese përkatëse të bëra nga menaxhmenti.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijëmësisë, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, mbi ekzistencën e një pasigurie materiale mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijëmësi aktivitetin e saj. Nëse një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në shënimin shpjegues përkatës, nëpërmjet raportit tonë të auditimit, ose nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vijëmësi.
- Vlerësojmë paraqitjen, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare dhe të shënimeve shpjeguese dhe në rast se ato përfaqësojnë drejt transaksionet dhe ngjarjet.Ne komunikojmë me personat të ngarkuar për qeverisjen e Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a , perveçse çështjeve të tjera, edhe objektin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikuar gjatë auditimit tonë

14 mars 2024

mazars
Ukshi Hoti Str., 45/6 Build.,
10000, Pristina, Kosovo
Certif. Reg.: 811335597

Teit Gjini
Statutory Auditor

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Pasqyra e Pozicionit Financiar më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

	Shënime	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Pasuritë			
Paratë e gatshme dhe balancat në Bankën Qendrore	6	153,388,635	106,104,701
Plasmanet dhe balancat në Banka	7	117,763,831	75,433,754
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	8	146,402,957	155,208,007
Pasuritë financiare me kosto të amortizuar	8	81,962,792	64,997,243
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25	32,965	42,001
Kreditë dhe paradhëniet te Bankat	9.1	49,010,277	53,655,814
Kredi për klientët, neto	9.2	606,788,335	523,680,973
Prona dhe pajisjet	10	15,874,290	15,484,143.0
Pasuri me të drejtë përdorimi	10.1	3,887,144	3,445,652
Pasuritë e paprekshme	11	729,626	98,803
Të arkëtueshmet nga tatimi mbi të ardhurat	27	1,550,323	-
Pasuri tatimore e shtyrë	27	1,679,007	1,669,589
Pasuri të tjera	12	11,282,852	12,502,013
Gjithsej pasuritë		**1,190,353,035**	**1,012,322,693**
Detyrimet			
Depozitat e klientëve	13	951,615,351	797,152,824
Detyrimet ndaj bankave	14	40,906,275	25,616,377
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	14	32,238,826	52,830,360
Detyrimet ndaj BKT Shqipëria	14	780,781	570,339
Detyrimi i tatimit të shtyrë	27	2,508,993	555,273
Provizionet	24	426,483	398,570
Akruale dhe detyrime të tjera	15	6,987,130	3,879,323
Detyrimet e qirasë	10.1	4,023,143	3,560,310
Huazimet	16	4,457,551	8,908,949
Borxhi i varur		22,081,501	22,066,271
Gjithsej detyrimet		**1,066,026,033**	**915,538,596**
Kapitali			
Kapitali aksionar	17	31,000,000	31,000,000
Fitimi i akumuluar nga vitet e paraprake		75,673,876	56,008,996
Fitimi për vitin/periudhën		23,619,704	19,664,880
Rezerva e vlerës së drejtë dhe letrat me vlerë të matura me provizion VDAGJ		(5,674,577)	(9,597,777)
Rezerva të tjera		(292,002)	(292,002)
Gjithsej kapitali aksionar		**124,327,001**	**96,784,097**
Gjithsej detyrimet dhe kapitali aksionar		**1,190,353,035**	**1,012,322,693**

Pasqyra e audituar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet e përcaktuara në faqet 7 deri në 82 që janë pjesë e informacionit financiar të audituar .
Informacioni financiar i audituar është autorizuar për publikim nga Bordi i Drejtorëve më 13 Mars, 2024 dhe është nënshkruar në emër të tij nga:

Suat Bakkal
CEO dhe anëtar i Bordit

Agon Skeja
Zëvendës CEO, CFO

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

		Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv	18	51,153,949	39,481,558
Shpenzimet e interesit të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv	19	(13,356,519)	(7,905,218)
Të ardhurat neto nga interesi		**37,797,430**	**31,576,340**
Tarifat dhe komisionet, neto	20	8,880,436	7,466,034
Fitimi nga rivlerësimi i valutës, neto		168,662	(86,598)
Fitimi/(Humbja) nga shitja e letrave me vlerë të investimit të matura në VDAGJ	8	782,820	2,038,642
Fitimi/(humbja) nga aktivitetet e tregtimit në valutë, neto		312,817	(159,333)
Të tjera (shpenzime) / të ardhura, neto	21	1,190,374	455,059
Të ardhura/Shpenzime të tjera, neto		**11,335,108**	**9,713,804**
Shpenzimet operative			
Shpenzimet e personelit	22	(8,283,218)	(6,366,239)
Shpenzime administrative	23	(8,626,177)	(7,505,996)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	10, 10.1, 11	(1,542,272)	(1,487,000)
Gjithsej shpenzimet operative		**(18,451,668)**	**(15,359,235)**
Shpenzimet e provizioneve për kreditë e klientëve	9.2	(605,296)	273,296
Shpenzimet e provizioneve të pasurive financiare, përveç kredive për klientët, dhe provizioneve për zërat jashtë-bilancor	24	(3,859,829)	(4,739,141)
Fitimi para tatimit në fitim		**26,215,745**	**21,465,064**
Shpenzimet e tatimi në fitim	**27**	**(2,596,041)**	**(1,800,185)**
Shpenzimi vjetor i tatimit mbi fitimin		(2,508,993)	(1,879,179)
Shpenzimi i shtyrë i tatimit mbi fitimin		(87,048)	78,994
Fitimi (Humbja) për vitin		**23,619,704**	**19,664,880**
Rivlerësimi i letrave me vlerë të investimit dhe sigurimi i letrave me vlerë të matura në VDAGJ		3,923,200	(10,122,386)
Totali i të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për periudhën		**3,923,200**	**(10,122,386)**
Të ardhurat totale gjithpërfshirëse për periudhën		**27,542,904**	**9,542,494**

Pasqyra e audituar e të ardhurave gjithpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet e përcaktuara në faqet 7 deri në 82 që përbëjnë pjesë të informacionit financiar të audituar

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Pasqyra e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

	Kapitali aksionar	Rezervat e vlerës së drejtë	Rezerva të tjera	Fitimet e mbajtura	Total
Pozicioni financiar më 1 janar 2022	**31,000,000**	**524,609**	**(292,002)**	**56,008,996**	**87,241,603**
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në kapital					
Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët	-	-	-	-	-
Rritja e kapitalit aksionar	-	-	-	-	-
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në kapital	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin					
Fitimi për vitin	-	-	-	19,664,880	**19,664,880**
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të instrumentit ne VDAGJ	-	(12,824,689)	-	-	**(12,824689)**
Ndryshimet neto në tatimin e shtyrë për instrumentet VDAGJ		1,304,661			**1,304,661**
Ndryshimet neto në provizionin për humbjet e pritshme të kredisë të instrumenteve në VDAGJ	-	1,397,642	-	-	**1,397,642**
Gjithsej të ardhurat gjithpërfshirëse për vitin		**(10,122,386)**	**-**	**19,664,880**	**9,542,494**
Pozicioni Financiar më 31 dhjetor 2022	**31,000,000**	**(9,597,777)**	**(292,002)**	**75,673,876**	**96,784,097**
Pozicioni Financiar më 01 janar 2023	**31,000,000**	**(9,597,777)**	**(292,002)**	**75,673,876**	**96,784,097**
Transaksionet me pronarët regjistrohen drejtpërdrejt në kapital					
Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët	-	-	-	-	-
Rritja e kapitalit aksionar	-	**-**	**-**	**-**	-
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në kapital	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin					
Fitimi për vitin	-	-	-	23,619,704	**23,619,704**
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të instrumentit ne VDAGJ	-	(964,662)	-	-	(964,662)
Ndryshimet neto në tatimin e shtyrë për instrumentet VDAGJ	-	96,466			96,466
Ndryshimet neto në provizionin për humbjet e pritshme të kredisë të instrumenteve në VDAGJ	-	4,791,396	-	-	4,791,396
Gjithsej fitimi gjithëpërfshirës për vitin	**-**	**3,923,200**	**-**	**23,619,704**	**27,542,904**
Pozicioni Financiar më 31 dhjetor 2023	**31,000,000**	**(5,674,576)**	**(292,002)**	**99,293,580**	**124,327,001**

Pasqyra e audituar e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet e përcaktuara në faqet 7 deri në 82 që përbëjnë pjesë të informacionit financiar të audituar.

	Shënime	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Rrjedhat e parasë nga aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit mbi të ardhurat		**22,292,544**	**21,465,064**
Rregullimet për të barazuar ndryshimet në aktivet neto me mjetet monetare neto të ofruara nga aktivitetet operative:			
Shpenzimet e interesit	19	13,356,519	7,905,218
Të ardhurat nga interesi	18	(51,153,949)	(39,481,558)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	10, 10.1, 11	1,542,272	1,487,000
Fitim/Humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të pronës, impianteve dhe pajisjeve		-	6,698
Fitim/humbje nga shitja e letrave me vlerë të investimit		(782,820)	(2,038,642)
Fitimi nga rikuperimi i kredive të fshira për klientët		(166,577)	(167,112)
Shlyerja e kredive për klientët		538,552	884,966
Të ardhura të tjera jo monetare		-	-
Zhvlerësim i kredive për klientët, neto		605,296	(273,296)
Zhvlerësimi i aktiveve të tjera financiare, neto		3,859,830	4,739,140
Zhvlerësimi i aktiveve të tjera		-	-
Rrjedhat e parasë nga fitimi operativ përpara ndryshimeve në aktivet dhe detyrimet operative		**(9,908,333)**	**(5,472,522)**
(Rritje)/ Zvogëlimi në aktivet operative:			
Balanca të kufizuara me Bankën Qendrore		(6,389,399)	(10,197,561)
Plasmanet dhe balancat në Banka		(13,804,840)	(25,476,179)
Kredi për bankat dhe kredi të tjera sindikale	9.1	5,000,000	(35,176,000)
Kredi për klientët	9.2	(83,432,326)	(106,037,212)
Detyrim nga BKT Shqiperia		9,037	179,755
Pasuri të tjera		(1,600,611)	(5,273,729)
		(100,218,139)	**(181,980,926)**
Rritje/(Zvogëlimi) e detyrimeve operative:			
Detyrimet ndaj klientëve		155,330,216	132,705,907
Detyrimet ndaj bankave		(5,389,953)	27,995,666
Detyrimet ndaj BKT Shqipërisë		210,442	17,340
Akrualet dhe detyrime të tjera		4,660,717	394,455
Detyrimet e qirasë			
Humbjet nga zhvlerësimi i pasurive financiare, përveç kredive për klientët, dhe provizionet për zërat jashtë-bilancor (për t'u bërë zero)		-	154,973
		154,811,422	**161,268,341**
Interesi i paguar		(14,022,334)	(9,021,248)
Interesi i paguar SNRF 16		(121,835)	(123,842)
Interesi i pranuar		49,249,061	39,094,363
Tatimet në të ardhura të paguara		(2,108,183)	(1,943,358)
Rrjedhat neto e parasë nga / (përdorur në) aktivitetet operative		**77,681,660**	**1,820,808**
Rrjedha e parasë e përdorur në aktivitetet investuese			
Të ardhurat nga shitja e letrave me vlerë të investimit		(1,310,927)	(17,865,534)
Blerjet e pronave, pajisjeve dhe aktiveve jomateriale		(1,835,744)	(596,017)
Të ardhurat nga shitja e pronave, impianteve dhe pajisjeve		-	-
Rrjedhat e parasë nga / (e përdorur në) aktivitetet investuese		**(3,146,670)**	**(18,461,551)**
Rrjedhat e parasë nga aktivitetet financuese			
(Shlyerjet e)/ Të ardhura nga detyrimet ndaj bankave		(4,427,891)	17,699,254
Ndryshimi në principalin e qirasë		(706,158)	(566,087)
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet financuese		**(5,134,049)**	**17,133,167**
Rritja neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		**69,400,941**	**492,424**
Paraja e gatshme dhe ekuivalentet e saj në fillim të periudhës	6	98,582,591	98,090,167
Paraja e gatshme dhe ekuivalentet e saj në fund të periudhës	**6**	**167,983,531**	**98,582,591**

Pasqyra e audituar e flukseve të parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 7 deri në 82 që përbëjnë pjesë të informacionit financiar të audituar.

1. Informacion i përgjithshëm

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a ("Banka") është një bankë tregtare që ofron një gamë të gjerë të shërbimeve. Banka ofron shërbime bankare për ndërmarrjet publike dhe private dhe për individët në Kosovë.

Banka Kombëtare Tregtare Sh.A. Kosova ("Banka") është në pronësi të plotë të Banka Kombëtare Tregtare Sh.A në Shqipëri. BKT – Kosovë, e regjistruar më 30 gusht 2007 në Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës ('BQK') për të vepruar si bankë në Republikën e Kosovës dhe është subjekt i rregulloreve të BQK-së. Më 30 Prill 2018, Dega e Bankës Kombëtare Tregtare Kosova ndryshoi statusin nga degë e huaj në Shoqëri Aksionare. Tani licenca e saj bankare ka ndryshuar nga Dega e Bankës Kombëtare Tregtare Kosova në Banka Kombëtare Tregtare Sh.A. Kosova. Banka ofron një gamë të gjerë të produkteve dhe shërbimeve për ndërmarrjet publike dhe private dhe për individët në Republikën e Kosovës. Burimi kryesor i financimit të Bankës janë depozitat, të cilat pranohen në forma të ndryshme duke përfshirë llogaritë rrjedhëse`, depozitat pa afat dhe ato me afat, si në euro ashtu edhe në valutë të huaj. BKT ofron një sërë kredish për korporata dhe konsumatorë, karta debiti dhe krediti, ATM, kanale alternative të sofistikuara, shërbime bankare ndërkombëtare të kualifikuara dhe produkte të ndryshme thesari. Rrjeti i BKT Kosova përbëhet nga 21 njësi. Shtatë njësi janë të vendosura në Prishtinë, kurse njësitë tjera në Prizren, Pejë, Gjilan, Ferizaj, Mitrovicë, Gjakovë, Vushtrri, Fushë Kosovë, Podujevë, Drenas, Rahovec, Viti, Lipjan dhe Skenderaj. Numri i të punësuarve në fund të vitit 2023 ishte 466 (2022: 427).

Kapitali aksionar
Më 31 dhjetor 2023, kapitali aksionar i autorizuar është 31,000,000 euro (2022: 31,000,000 euro). Banka është një shoqëri aksionare në pronësi 100% të Bankës Kombëtare Tregtare sh.a në Shqipëri. Të gjitha aksionet e emetuara janë paguar plotësisht. Zotëruesi i aksioneve të zakonshme ka të drejtë të marrë dividentë, nëse deklarohet. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me aktivet e mbetura të Bankës.

2. Baza e përgatitjes

(a) Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të). Ato janë përgatitur nën supozimin se Banka operon mbi bazën e parimit të vijimësisë.

(b) Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike përveç pasurive financiare në dispozicion për shitje, të cilat janë të matura me vlerën e drejtë.

Për më tepër, për qëllime të raportimit financiar, matjet me vlerën e drejtë kategorizohen në Nivelin 1, 2 ose 3 në bazë të shkallës në të cilën të dhënat për matjen e vlerës së drejtë janë të vëzhgueshme dhe mund të kenë një efekt të rëndëshishëm në tërësinë e tij, të cilat janë përshkruar si më poshtë:

- Niveli 1 përfshin të dhënat me çmimet e kuotuara (të pakorrigjuara) në tregjet aktive për pasuritë e njëjta ose detyrimet që ndërmarrja mund t'iu qaset në datën e matjes;
- Niveli 2 përfshin të dhënat përveç të dhënave me çmimet e kuotuara të përfshira në Nivelin 1, që janë të vëzhgueshme për pasuritë dhe detyrimet, qoftë në mënyrë direkte apo indirekte; dhe
- Niveli 3 të dhënat që janë të pa vëzhgueshme për pasuritë ose detyrimet.

(c) Valuta funksionale dhe e prezantimit

Këto pasqyra financiare paraqiten në EUR, e cila është edhe valuta funksionale dhe e prezantimit të Bankës.

(d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që menaxhmenti të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet themelore rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen duke filluar nga periudha aktuale deri në vazhdimësi.

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

(d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Informacioni rreth fushave të rëndësishme të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimeve kritike në zbatimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare përshkruhen në shënimin 4 dhe 5.

3. Politika të rëndësishme kontabël

Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

(a) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valuta të huaja përkthehen në valutën funksionale të Bankës me kursin e këmbimit spot në datën e transaksionit. Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit ripërkthehen në valutën funksionale me kursin e këmbimit spot në atë datë. Fitimi ose humbja në valutë të huaj nga zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar në valutën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në valutë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në fundi i periudhës. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në valutë të huaj që maten me vlerën e drejtë, ri-kthehen në valutën funksionale me kursin e këmbimit në datën që është përcaktuar vlera e drejtë. Diferencat në valutë të huaj që lindin nga ripërkthimi njihen në fitim ose humbje.

Aktivet dhe detyrimet jomonetare të shprehura në valuta të huaja, të cilat paraqiten me kosto historike, përkthehen me kursin e këmbimit valutor në datën e transaksionit.

Aktivet dhe detyrimet e operacioneve të huaja përkthehen në euro me kursin e këmbimit në datën e raportimit. Të ardhurat dhe shpenzimet e operacioneve të huaja përkthehen në euro me kursin e këmbimit në datat e transaksioneve. Diferencat në valutë të huaj nga përkthimi i operacioneve të huaja njihen drejtpërdrejt në të ardhurat e tjera përmbledhëse.

Banka gjatë rrjedhës normale të biznesit kryen transaksione të këmbimit valutor spot me data të shlyerjes 1 ose 2 ditë pas datës së tregtimit. Këto transaksione regjistrohen në pasqyrat financiare në datën e shlyerjes. Diferencat në valutë të huaj njihen në fitim ose humbje në datën e shlyerjes.

Monedha	31-dhjetor-23	31-dhjetor-22
USD	1.1050	1.06660
GBP	0.86905	0.88693
CHF	0.9260	0.98470
LEK	103.88	114.23000
TRY	32.6531	19.96490

(b) Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma që skonton saktësisht pagesat dhe arkëtimet e ardhshme të parave të gatshme gjatë jetës së pritshme të aktivit ose detyrimit financiar (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër) në vlerën kontabël të aktivit ose detyrimit financiar. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson flukset e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha tarifat e paguara ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një aktiv ose detyrim financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.
Të ardhura të tjera nga tarifat dhe komisionet njihen kur kryhen shërbimet përkatëse. Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve lidhen kryesisht me tarifat e transaksioneve dhe shërbimeve, të cilat shpenzohen me marrjen e shërbimeve.

(e) Shpenzimet aktuale dhe të shtyra të tatimit mbi të ardhurat

Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat përfshijnë tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat njihen në fitim ose humbje, përveç në masën që lidhet me zërat e njohur drejtpërdrejt në kapitalin neto ose në të ardhura të tjera përmbledhëse. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme .

Tatimi i shtyrë sigurohet për diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore.

Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme të mëposhtme: njohja fillestare e emrit të mirë, njohja fillestare e aktiveve ose detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as në fitimin ose humbjen kontabël as të tatueshëm, dhe diferencat në lidhje me investimet në filialet në masën që ata ndoshta nuk do të kthehen në të ardhmen e parashikueshme. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen për diferencat e përkohshme kur ato të kthehen, bazuar në ligjet që janë miratuar ose miratuar në mënyrë thelbësore deri në datën e raportimit.

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse mund të paguhen taksa dhe interesa shtesë.

Banka beson se llogaritjet e saj për detyrimet tatimore janë adekuate për të gjitha vitet e hapura tatimore bazuar në vlerësimin e saj të shumë faktorëve, duke përfshirë interpretimet e ligjit tatimor dhe përvojën e mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh rreth ngjarjeve të ardhshme. Mund të bëhet i disponueshëm informacion i ri që shkakton Bankën të ndryshojë gjykimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të ndikojnë në shpenzimet tatimore në periudhën kur bëhet një përcaktim i tillë.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet vetëm në masën që është e mundshme që fitimet e tatueshme në të ardhmen do të jenë të disponueshme kundrejt të cilave mund të përdoret aktivi. Aktivet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohen në masën që nuk është më e mundshme që përfitimi tatimor përkatës do të realizohet.
Shkalla e aplikueshme e tatimit korporativ në Republikën e Kosovës është 10% (31 dhjetor 2021: 10%). Sipas sistemit të legjislacionit tatimor të Kosovës, humbjet tatimore mund të mbarten për t'u kompensuar me të ardhurat e tatueshme në të ardhmen deri në katër vjet.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Aktivet dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh aktivet dhe detyrimet financiare në datën në të cilën ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet në mënyrë të rregullt të aktiveve financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka angazhohet të blejë ose shesë aktivin, me përjashtim të transaksioneve të këmbimit valutor, të cilat njihen në datën e shlyerjes. Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Një aktiv ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë të korrigjuar nga (për një zë që nuk matet më pas me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes) kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të tij.

Kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të aktiveve dhe detyrimeve financiare (përveç aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes) i shtohen ose zbriten nga vlera e drejtë e aktiveve ose detyrimeve financiare. sipas rastit, në njohjen fillestare. Kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së aktiveve financiare ose detyrimeve financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes njihen menjëherë në fitim ose humbje.

***(ii)* Çregjistrimi**

Banka çregjistron një aktiv financiar kur skadon të drejtat kontraktuale për flukset monetare nga aktivi financiar, ose kur ajo transferon të drejtat për të marrë flukset monetare kontraktuale mbi aktivin financiar në një transaksion në të cilin në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivet financiare janë transferuar. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që krijohet ose mbahet nga Banka njihet si një aktiv ose detyrim i veçantë.

Nëse Banka ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një aktivi financiar të transferuar, Banka vazhdon të njohë aktivin financiar dhe gjithashtu njeh një hua të kolateralizuar për të ardhurat e marra. Banka çregjistron detyrimet financiare kur dhe vetëm kur detyrimet e Bankës shlyhen, anulohen ose ato skadojnë. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar të çregjistruar dhe shumës së paguar dhe të pagueshme njihet në fitim ose humbje.

Banka hyn në transaksione ku ajo transferon aktivet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por ruan ose të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivet e transferuara nuk çregjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar. Transferimet e aktiveve me mbajtjen e të gjitha ose pjesës me të madhe të rreziqeve dhe përfitimeve përfshijnë, për shembull, huadhënien e letrave me vlerë dhe transaksionet e riblerjes.

Kur asetet i shiten nje pale te trete me nje norme totale te kembimit ne kthim per asetet e transferuara, transaksioni llogaritet si nje transaksion financimi i siguruar i ngjashem me transaksionet e riblerjes.

Në transaksionet në të cilat Banka as nuk ruan dhe as nuk transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një aktivi financiar, ajo çregjistron aktivin nëse nuk ruan kontrollin mbi aktivin. Të drejtat dhe detyrimet e mbajtura në transferim njihen veçmas si aktive dhe pasive sipas rastit. Në transfertat në të cilat kontrolli mbi aktivin ruhet, Banka vazhdon ta njohë aktivin në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar nga shkalla në të cilën ajo është e ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e aktivit të transferuar.

Në disa transaksione, Banka ruan detyrimin për të shërbyer aktivin financiar të transferuar për një tarifë. Aktivi i transferuar çregjistrohet në tërësi nëse plotëson kriteret e çregjistrimit. Një aktiv ose detyrim njihet për kontratën e shërbimit, në varësi të faktit nëse tarifa e shërbimit është më se e përshtatshme (aktiv) ose është më pak se e përshtatshme (detyrim) për kryerjen e shërbimit.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(ii)* Çregjistrimi *(vazhdim)

Kur një kredi klasifikohet si me probleme, Banka do ta shlyejë atë jashtë bilancit sipas kritereve dhe kushteve të mëposhtme:
a) Ekspozimet e kreditit që nuk janë të mbuluara nga kolaterali, qoftë në formë pengu apo në formë hipotekare, të klasifikuar si ekspozim jo performues, do të shlyhen nga bilanci brenda tetëmbëdhjetë (18) muajve të periudhës kur ato klasifikohen në këtë kategori;
b) Ekspozimet e kredisë të cilat janë të mbuluara nga kolaterali i lënë peng klasifikuar si jo-perfomuese duhet të shlyhen nga bilanci brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve të periudhës kur ato janë klasifikuar jo-perfomuese;
c) Ekspozimet ndaj kredisë që janë të mbuluara nga kolaterali në formën e hipotekave të klasifikuara si ekspozime jo performuese duhet të shlyhen nga bilanci i gjendjes brenda gjashtëdhjetë (60) muajve nga periudha kur ato klasifikohen si "jo performuese".
d) Ekspozimet e kredisë që mbulohen me kolateral të kombinuar në formën e pengut dhe hipotekës dhe në rastet kur hipotekat sigurojnë më shumë se 50% të ekspozimeve të kredisë në momentin e miratimit, atëherë për të vazhduar me fshirjen nga në bilanc, këto ekspozime do të trajtohen sipas pikës: c të këtij neni

(iii) Klasifikimi dhe matja fillestare e pasurive financiare
Të gjitha pasuritë financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë të netuar me kostot e transaksionit (aty ku është e aplikueshme). Pasuritë financiare, të tjera nga ato të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse klasifikohen në këto kategori:

- kostoja e amortizuar
- vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDFH)
- vlera e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDAGJ).

Klasifikimi përcaktohet nga:

- modeli i biznesit të njësisë ekonomike për menaxhimin e pasurive financiare.
- karakteristikat e rrjedhave të parasë të pasurisë financiare të kontraktuar

Të gjitha të ardhurat dhe shpenzimet në lidhje me aktivet financiare njihen në fitim ose humbje.

Vlerësimi nëse rrjedhat e parasë janë vetëm pagesa kontraktuale të principalit dhe interesit (VPPI)Sipas standardit të ri, njëra nga kushtet që një pasuri financiare të klasifikohet nën katëgorinë “Kosto e amortizuar” apo “Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit apo humbjes (VDFH)” është që kushtet kontraktuale të pasurisë financiare të jenë të specifikuara në datat e rrjedhës së parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi vlerën e mbetur të principalit. Banka ka kryer testin e VPPI dhe ka përcaktuar modelet e biznesit për pasuritë e saj financiare.

– ***Vlerësimi i modelit të biznesit***
Janë tre modele të biznesit sipas SNRF 9 – ‘Mbahet për t’u arkëtuar (“MPA”)’, ‘Mbahet për t’u arkëtuar dhe për t’u shitur (“MPSH”)’ dhe ‘Të tjera (“Tjera BM”)’.

1. Sipas modelit “HTC” rrjedhjat e parasë rezultojnë nga mbledhja e pagesave të kontraktuara. Nëse nje produkt VPPI është “HTC”, ai matet me koston e amortizuar.

2. Sipas modelit “HTCS” rrjedhjat e parasë rezultojnë nga mbledhja e pagesave të kontraktuara si dhe nga shitja e pasurive financiare. Nëse një produkt SPPI është “HTCS”, ai matet me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ).
3. Modelet tjera të biznesit janë ato që nuk janë as HTC e as HTCS. Një shembull është një model biznesi në të cilin qëllimi kryesor është tregtimi ku mbledhja e pagesave kontraktuale nuk është pjesë përbërëse e modelit. Nëse një produkt (VPPI apo jo) mbahet nën “Të tjera” dhe matet me vlerën e dretjë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Klasifikimi dhe matja fillestare e aktiveve financiare (vazhdim)

Thesari

Pasuritë e thesarit përbëhen nga paratë e gatshme ose ekuivalentët e parasë, obligacionet qeveritare, letrat me vlerë si Eurobonde, obligacione dhe çertifikata.

Letrat me vlerë të investimit kontabilizohen në varësi të klasifikimit të tyre ose si instrumente financiare të matura me kosto të amortizuar ose instrumente financiare të matura me VDAGJ dhe në disa raste si HTC.

Modeli i biznesit të Bankës sipas SNRF 9 është:
- "HTC" për produktet HTM. Produkte të tilla do të maten me koston e amortizuar;
- "HTCS" për produktet AFS. Produkte të tilla do të maten në VDAGJ; dhe
- "BM të tjera" për produktet TRD dhe do të maten në VDFH.

Individë

Pasuritë e bankingut individual përbëhen nga produkte të ndryshme financuese për individë si: kreditë hipotekare, konsumatore, për rinovimin e shtëpive, makinave dhe kartat e kreditit. Këto produkte janë pasuri financiare jo-derivative që nuk janë të kuotuara në një treg aktiv financiar, të cilat mbahen për arkëtimin e rrjedhave të ardhshme të pagesave të kontraktuara të principalit dhe interesit. Vlera e drejtë e pasurive të bankingut individual nuk është aspekt kritik në menaxhimin e portofolit të bankës.

Modeli i biznesit të bankave sipas SNRF 9 është "HTC" dhe huatë për individët do të maten me koston e amortizuar.

Korporative

Asetet e Korporatës përbëhen nga lehtësira të ndryshme financimi për korporatat (p.sh. kredi në para, kredi pa para, kredi agro, financa projektesh dhe të strukturuara, karta krediti biznesi). Këto produkte janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk kuotohen në një treg aktiv dhe që mbahen për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale të principalit dhe interesit.
Vlera e drejtë e aktiveve të Korporatës nuk është një aspekt kritik në menaxhimin e portofolit nga Banka.
Modeli i biznesit të bankave sipas SNRF 9 është "HTC" dhe kreditë e korporatave do të maten me koston e amortizuar.

(iv) Matja e mëpasshme e aktiveve financiare

Pasuritë financiare e matura me koston e amortizuar
Pasuritë financiare maten në koston e amortizuar nëse pasuritë plotësojnë kushtet e mëposhtme (dhe nuk janë përcaktuar si VDNFH):

• ato mbahen në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve financiare dhe arkëtimi i rrjedhave të parasë.

• kushtet kontraktuale të pasurive financiare krijojnë rrjedha të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit për shumën kryesore të principalit të mbetur.

Pas njohjes fillestare, këto maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Zbritja nuk përfshihet sepse efekti i zbritjes është jomaterial. Paratë e gatshme dhe ekuivalentët e saj, kreditë dhe shumica e të arkëtueshmeve të bankës bien në këtë kategori të instrumenteve financiare, po ashtu edhe obligacionet qeveritare dhe instrumentet të cilat më parë ishin klasifikuar si të mbajtura deri në maturim sipas SNK 39.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Matja e mëpasshme e aktiveve financiare (vazhdim)

Aktivet financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDAGJ)
Aktivet financiare që mbahen brenda një modeli biznesi të ndryshëm nga "mbahen për të mbledhur" ose "mbahen për të mbledhur dhe shitur" kategorizohen me vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes. Më tej, pavarësisht nga aktivet financiare të modelit të biznesit, flukset monetare kontraktuale të të cilave nuk janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, llogariten në VDFH. Të gjithë instrumentet financiare derivative bëjnë pjesë në këtë kategori, përveç atyre të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse, për të cilat zbatohen kërkesat e kontabilitetit mbrojtës.
Kategoria përmban gjithashtu një investim në kapital. Në vitin aktual financiar, vlera e drejtë u përcaktua në përputhje me kërkesat e SNRF 9, i cili nuk lejon matjen me kosto. Aktivet e kësaj kategorie maten me vlerën e drejtë me fitime ose humbje të njohura në fitim ose humbje. Vlera e drejtë e aktiveve financiare në këtë kategori përcaktohen duke iu referuar transaksioneve të tregut aktiv ose duke përdorur një teknikë vlerësimi kur nuk ekziston treg aktiv. Banka përcaktoi se në periudhën aktuale vlera e drejtë e këtyre investimeve është e përafërt me vlerën kontabël të tyre. Obligacionet qeveritare që mbahen për tregtim klasifikohen si të mbajtura për tregti sipas SNK 39, bëjnë pjesë në këtë kategori.

Pasuritë financiare me vlertë të drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH)

Grupi llogarit për aktivet financiare në VDNFH nëse aktivet plotësojnë kushtet e mëposhtme:

• ato mbahen sipas një modeli biznesi, objektivi i të cilit është "mbajtja për të arkëtuar" flukset monetare të lidhura me shitjen dhe

• kushtet kontraktuale të aktiveve financiare krijojnë flukse monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e papaguar të principalit.

Çdo fitim ose humbje e njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse (ATGJ) do të riciklohet me ç'regjistrimin e aktivit. Në këtë kategori hyjnë obligacionet qeveritare, bonot e thesarit dhe bonot e thesarit të Bankës, obligacionet e korporatave, kambialet, letrat me vlerë të mbështetura nga aktivet dhe portofolet e kapitalit që më parë ishin klasifikuar si të disponueshme për shitje.

(v) Kompensimi

Pasuritë dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë, dhe vetëm atëherë, kur Banka ka të drejtën ligjore për të kompensuar shumat dhe synon ose të shlyejë mbi një bazë neto, ose të shes pasurinë dhe njëkohësisht të shlyejë detyrimin. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standardet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme si ato në aktivitetin tregtues të Bankës.

(vi) Matja me koston e amortizuar

Kostoja e amortizuar e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet kur njihet fillimisht, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën efektive të interesit të çdo diference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe shumës së maturimit, minus çdo zbritje për efekt rënie në vlerë.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për të shitur një aktiv ose do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Kur është e disponueshme, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuara në një treg aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuara janë lehtësisht dhe rregullisht të disponueshme dhe përfaqësojnë transaksione reale dhe të rregullta të tregut mbi baza të tëra. Nëse një treg për një instrument financiar nuk është aktiv, Banka përcakton vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e transaksioneve të fundit midis palëve me njohuri dhe të gatshme (nëse ka), referencë ndaj vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve të tjera që janë në thelb të njëjta, analiza të skontuara të flukseve monetare dhe modele të çmimit të opsioneve. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përdor maksimalisht inputet e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në vlerësimet specifike për Bankën, përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh në përcaktimin e një çmimi dhe është në përputhje me metodologjitë e pranuara ekonomike për çmimin e instrumenteve financiare. Inputet në teknikat e vlerësimit përfaqësojnë në mënyrë të arsyeshme pritshmëritë e tregut dhe masat e faktorëve rrezik-kthim të qenësishëm në instrumentin financiar. Banka kalibron teknikat e vlerësimit dhe i teston ato për vlefshmërinë duke përdorur çmimet nga transaksionet aktuale të tregut të vëzhgueshëm në të njëjtin instrument ose bazuar në të dhëna të tjera të disponueshme të vëzhgueshme të tregut. Kur një aktiv është blerë ose një detyrim është marrë në një transaksion këmbimi për atë aktiv ose pasiv, çmimi i transaksionit është çmimi i paguar për të blerë aktivin ose i marrë për të marrë përsipër detyrimin (një çmim hyrje). Në të kundërt, vlera e drejtë e aktivit ose detyrimit është çmimi që do të merrej për të shitur aktivin ose do të paguhej për të transferuar pasivin (një çmim dalës). Në shumë raste çmimi i transaksionit është i barabartë me vlerën e drejtë (që mund të jetë rasti kur në datën e transaksionit transaksioni për të blerë një aktiv kryhet në tregun në të cilin aktivi do të shitej). Kur përcakton nëse vlera e drejtë në njohjen fillestare është e barabartë me çmimin e transaksionit, Banka merr parasysh faktorët specifikë për transaksionin dhe për aktivin ose pasivin. Kur çmimi i transaksionit siguron evidencën më të mirë të vlerës së drejtë në njohjen fillestare, instrumenti financiar fillimisht matet me çmimin e transaksionit dhe çdo diferencë midis këtij çmimi dhe vlerës së marrë fillimisht nga një model vlerësimi njihet më pas në fitim ose humbje në varësi të individit. faktet dhe rrethanat e transaksionit, por jo më vonë se kur vlerësimi mbështetet tërësisht nga të dhënat e vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni është mbyllur.

(viii) Rënia në vlerë e pasurive financiare

Kërkesat për zhvlerësim të SNRF 9 përdorin më shumë informacion largpamës për të njohur humbjet e pritshme të kredisë – 'modeli i humbjes së pritshme të kredisë (ECL)'. Kjo zëvendëson 'modelin e humbjeve të shkaktuara' të SNK 39. Kreditë e ristrukturuara mbahen direkt në Fazën 2 për minimum 2 vjet bazuar në procesin e pagesës në përputhje me rregulloren e Bankës Qendrore për EJP.

Instrumentet brenda fushës së kërkesave të reja përfshinin huatë dhe aktive të tjera financiare të llojit të borxhit të matura me kosto të amortizuar dhe VDAGJ, të arkëtueshmet tregtare, aktivet e kontratës të njohura dhe të matura sipas SNRF 15 dhe angazhimet e huasë dhe disa kontrata garancie financiare (për emetuesin) që janë nuk matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Njohja e humbjeve të kredisë nuk varet më nga fakti se Banka fillimisht identifikon një ngjarje të humbjes së kredisë. Në vend të kësaj, Banka merr në konsideratë një gamë më të gjerë informacioni kur vlerëson rrezikun e kredisë dhe mat humbjet e pritshme të kredisë, duke përfshirë ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale, parashikimet e arsyeshme dhe të qëndrueshme që ndikojnë në arkëtimin e pritshëm të flukseve monetare të ardhshme të instrumentit.

Në zbatimin e kësaj qasjeje largpamëse, bëhet një dallim midis:

- instrumente financiare që nuk janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga fillimi njohjen ose që kanë rrezik të ulët kredie ('Faza 1') dhe
- instrumentet financiare që janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare dhe rreziku i kredisë i të cilit nuk është i ulët ('Faza 2').

'Faza 3' do të mbulonte aktivet financiare që kanë dëshmi objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit.

'Humbjet e pritshme të kredisë 12-mujore' njihen për kategorinë e parë ndërsa 'humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës' njihen për kategorinë e dytë.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohet nga një vlerësim i ponderuar sipas probabilitetit të humbjeve të kredisë gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar. Ndryshime të rëndësishme përcakton: SNRF 9 ka këshilluar që të merren parasysh faktorë cilësorë si listat e vëzhgimit ose analizat financiare nga ekspertët. Në mënyrë të ngjashme, në rastin e mëparshëm, ekziston edhe një prag i dytë kohor. Në rast se shlyerja e një aktivi vonohet për më shumë se 30 ditë dhe më pak se 90 ditë, ajo caktohet në "Fazën 2". Pragu Relativ: nëse pala tjetër ka pësuar përkeqësim të konsiderueshëm të rrezikut të kredisë, domethënë nëse cilësia e saj e kredisë që nga njohja fillestare ka rënë më shumë se një prag specifik i paracaktuar relativ, atëherë ajo caktohet në "Fazën 2".

Fshirja e kredive

Banka merr matjet për të shlyer një kredi në tre kushtet e mëposhtme që janë plotësuar:

Kategoria 1 - Ekspozimet kreditore që nuk mbulohen me kolateral, qoftë në formë pengu apo hipotekë, të klasifikuara si ekspozime joperformuese do të fshihen nga bilanci brenda tetëmbëdhjetë (18) muajve nga periudha kur janë klasifikuar në këtë kategori;

Kategoria 2 - Ekspozimet kreditore që mbulohen nga kolaterali i lënë peng i klasifikuar si jofunksional duhet të fshihen nga bilanci brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve nga periudha kur janë klasifikuar si joperformuese;

Kategoria 3 - Ekspozimet e kredisë që mbulohen me kolateral në formën e hipotekave të klasifikuara si ekspozim jofunksional duhet të fshihen nga bilanci brenda gjashtëdhjetë (60) muajve nga periudha kur janë klasifikuar si "joperformuese " ;

Kategoria 4 - Ekspozimet kreditore që mbulohen me kolateral të kombinuar, në formë pengu dhe në formë hipotekore, në rastet kur hipoteka mbulon më shumë se pesëdhjetë për qind (50%) të ekspozimit në momentin e miratimit, atëherë për qëllim shlyerjeje. ekspozimi ndaj kredisë të trajtohet sipas paragrafit 2.3 të këtij neni;

(ix) Klasifikimi dhe matja e detyrimeve financiare

Detyrimet financiare të Bankës përfshijnë depozitat e klientëve, huamarrjet nga bankat dhe institucionet e tjera financiare, borxhin e varur dhe detyrime të tjera të pagueshme.

Detyrimet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë dhe, kur është e aplikueshme, rregullohen për kostot e transaksionit, përveç rastit kur Banka ka përcaktuar një detyrim financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Më pas, detyrimet financiare maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, me përjashtim të derivativëve dhe detyrimeve financiare të përcaktuara në VDFH, të cilat mbahen më pas me vlerën e drejtë me fitime ose humbje të njohura në fitim ose humbje (përveç instrumenteve financiare derivative që janë përcaktuar dhe efektive si instrumente mbrojtës). Të gjitha tarifat e lidhura me interesin dhe, nëse zbatohet, ndryshimet në vlerën e drejtë të një instrumenti që raportohen në fitim ose humbje përfshihen në kostot financiare ose të ardhurat financiare.

(x) Instrumentet financiare derivative dhe kontabiliteti mbrojtës

Banka zbaton kërkesat e reja të kontabilitetit mbrojtës në SNRF 9 në mënyrë prospektive.

Instrumentet financiare derivative kontabilizohen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes (VDFH) me përjashtim të derivativëve të përcaktuar si instrumente mbrojtës në marrëdhëniet mbrojtëse të fluksit monetar, të cilat kërkojnë një trajtim kontabël specifik. Për t'u kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës, marrëdhënia mbrojtëse duhet të plotësojë të gjitha kërkesat e mëposhtme:

- Ekziston një marrëdhënie ekonomike ndërmjet elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbrojtës
- Efekti i rrezikut të kredisë nuk dominon ndryshimet e vlerës që rrjedhin nga ajo marrëdhënie ekonomike.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) *Rënia në vlerë e pasurive financiare* (vazhdim)

(x) Instrumentet financiare derivative dhe kontabiliteti mbrojtës (vazhdim)

• Raporti mbrojtës i marrëdhënies mbrojtëse është i njëjtë me atë që rezulton nga sasia e elementit të mbrojtur që njësia ekonomike mbron në të vërtetë dhe sasia e instrumentit mbrojtës që njësia ekonomike përdor aktualisht për të mbrojtur atë sasi të elementit të mbrojtur.

Të gjithë instrumentet financiare derivative të përdorura për kontabilitetin mbrojtës njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe raportohen më pas me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Në masën që mbrojtja është efektive, ndryshimet në vlerën e drejtë të derivativëve të përcaktuar si instrumente mbrojtës në mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare njihen në të ardhura të tjera përmbledhëse dhe përfshihen në rezervën e mbrojtjes së fluksit monetar në kapital. Çdo joefektivitet në marrëdhënien mbrojtëse njihet menjëherë në fitim ose humbje.

Në kohën kur elementi i mbrojtur ndikon në fitimin ose humbjen, çdo fitim ose humbje e njohur më parë në të ardhurat e tjera përmbledhëse riklasifikohet nga kapitali në fitim ose humbje dhe paraqitet si një rregullim riklasifikimi brenda të ardhurave të tjera përmbledhëse. Megjithatë, nëse një aktiv ose pasiv jofinanciar njihet si rezultat i transaksionit të mbrojtur, fitimet dhe humbjet e njohura më parë në të ardhurat e tjera përmbledhëse përfshihen në matjen fillestare të elementit të mbrojtur. Nëse një transaksion parashikues nuk pritet më të ndodhë, çdo fitim ose humbje përkatëse e njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse transferohet menjëherë në fitim ose humbje.

Nëse marrëdhënia mbrojtëse pushon së përmbushur kushtet e efektivitetit, kontabiliteti mbrojtës ndërpritet dhe fitimi ose humbja e lidhur mbahet në rezervën e kapitalit derisa të ndodhë transaksioni i parashikuar.

(f) Paratë e gatshme dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat dhe monedhat në dorë, bilancet e pakufizuara të mbajtura me bankat qendrore dhe aktivet financiare me likuiditet të lartë, të cilat janë subjekt i rrezikut të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në administrimin e saj afatshkurtër. angazhimet. Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

(g) Derivativët e mbajtur për qëllime të menaxhimit të rrezikut

Derivativët e mbajtur për qëllime të menaxhimit të rrezikut përfshijnë të gjitha aktivet dhe detyrimet derivative që nuk klasifikohen si aktive ose detyrime tregtare. Derivativët e mbajtur për qëllime të menaxhimit të rrezikut maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar.

(h) Kreditë

Huatë janë aktive financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk kuotohen në një treg aktiv dhe që Banka nuk synon t'i shesë menjëherë ose në një afat të afërt.

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëkohësisht lidh një marrëveshje për të rishitur aktivin (ose një aktiv thelbësisht të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme ("repo e anasjelltë"), marrëveshja llogaritet si një hua ose paradhënie. dhe aktivi bazë nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Huatë fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit direkt në rritje dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, përveç rasteve kur Banka zgjedh t'i bartë kreditë me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, siç përshkruhet në politikën kontabël 3(f), (iii).

(i) Prona dhe pajisje dhe jomateriale

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluara nga zhvlerësimi. Kostoja përfshin shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së aktivit. Kur pjesë të një zëri të pronës ose pajisjes kanë jetëgjatësi të ndryshme të dobishme, ato kontabilizohen si zëra të veçantë (përbërësit kryesorë) të aktiveve afatgjata materiale.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Prona dhe pajisjet dhe jomaterialet (vazhdim)

(ii) Kostot pasuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një zëri të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën kontabël të zërit nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të integruara brenda pjesës do të rrjedhin në Bankë dhe nese kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera kontabël e pjesës së zëvendësuar çregjistrohet. Kostot e shërbimit të përditshëm të pronës dhe pajisjeve njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje mbi bazën lineare gjatë jetëgjatësisë së dobishme të vlerësuar të secilës pjesë të një zëri të aktiveve afatgjata materiale. Toka nuk zhvlerësohet.
Përmirësimet në objektet me qira amortizohen gjatë periudhës më të shkurtër të qirasë dhe jetëgjatësisë së tyre të dobishme.

Jetët e dobishme të vlerësuara për periudhat aktuale dhe ato krahasuese janë si më poshtë:

• Përmirësime të mbajtjes me qira	1 deri në 10 vjet
• Automjetet dhe makineritë	5 vite
• Mobilje zyre	5 vite
• Kompjuterë dhe pajisje elektronike	5 vite

Metodat e zhvlerësimit, jetëgjatësia e dobishme dhe vlerat e mbetura rivlerësohen në datat e raportimit.

(iv) Pasuritë e paprekshme

Pasuritë e paprekshme maten fillimisht me kosto. Pasuritë e paprekshme njihen nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen pasurive do të rrjedhin në ndërmarrje; dhe kostoja e aktivit mund të matet në mënyre të besueshme. Pas njohjes fillestare, pasuritë e paprekshme maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe çdo humbje të akumuluar nga amortizimi. Pasuritë e paprekshme amortizohen në bazë të metodës lineare mbi vlerësimin më të mire të jetës së tyre të dobishme, e cila më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 është nga 1 deri në 20 vjet.

Pasuritë e paprekshme përbëhen nga licencat e softuerit.

(v) Prona dhe pajisjet e dhëna me qira

Për kontratat në fuqi, Banka ka zgjedhur të zbatojë përkufizimin e qirasë nga SNK 17 dhe KIRFN 4 dhe nuk ka zbatuar SNRF 16 për marrëveshjet që më parë nuk ishin identifikuar si qira sipas SNK 17 dhe KIRFN 4. Në këtë datë, Banka ka zgjedhur gjithashtu të masë aktivet me të drejtën e përdorimit me një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë të rregulluar për çdo pagesë të qirasë të parapaguar ose të përllogaritur që ekzistonte në datën e tranzicionit. Në vend që të kryente një rishikim të zhvlerësimit të aktiveve me të drejtën e përdorimit në datën e aplikimit fillestar, Banka është mbështetur në vlerësimin e saj historik nëse qiratë ishin me humbje menjëherë përpara datës së zbatimit fillestar të SNRF 16.

Për ato qira të klasifikuara më parë si qira financiare, aktivi i së drejtës së përdorimit dhe pasivi i qirasë maten në datën e aplikimit fillestar në të njëjtat shuma si sipas SNK 17 menjëherë përpara datës së aplikimit fillestar.

Kostot fillestare direkte

Një njësi ekonomike mund të përjashtojë kostot fillestare direkte nga matja e aktivit të së drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar.

Bazuar në SNRF 16, nëse një qiramarrës zgjedh të zbatojë standardin me aplikimin retrospektiv të modifikuar, qiramarrësi do të zgjedhë, në bazë të qirasë për qira, të masë aktivin e të drejtës së përdorimit në:

Opsioni 1 – vlera kontabël e tij sikur SNRF 16 të ishte zbatuar që nga data e fillimit, por të skontuar duke përdorur normën rritëse të huamarrjes së qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Përshtatshmëria praktike për të përjashtuar kostot fillestare direkte nga matja e aktivit të së drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar është e zbatueshme sipas Opsionit 1 ose;

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Prona dhe pajisjet dhe jomaterialet (vazhdim)

(v) Prona dhe pajisjet e dhëna me qira (vazhdim)

Kostot fillestare direkte (vazhdim)

Opsioni 2 - një shumë e barabartë me detyrimin e qirasë, e rregulluar me shumën e çdo pagese të qirasë të parapaguar ose të përllogaritur në lidhje me atë qira. Edhe pse nuk është shprehur në mënyrë eksplicite në standardin e ri, praktika praktike për kostot direkte fillestare nuk është e rëndësishme sipas Opsionit 2. Banka nuk e rregullon aktivin e të Drejtës së Përdorimit për shumat historike, p.sh. kostot direkte fillestare.

Banka ka zgjedhur të aplikojë metodën retrospektive të modifikuar sipas Opsionit 2.

Asete me vlerë të ulët

Qiramarrësit gjithashtu mund të bëjnë zgjedhje për të aplikuar një metodë të ngjashme me kontabilitetin aktual të qirasë operative për qiratë për të cilat aktivi bazë është me vlerë të ulët. SNRF 16 nuk e përcakton termin me vlerë të ulët. Banka Kombëtare Tregtare Kosovë Sh.a përdor 5,000 euro si prag dhe njëkohësisht analizon natyrën e aktivit për të vlerësuar nëse një aktiv i dhënë me qira kualifikohet për përjashtimin e aktivit me vlerë të ulët. Llojet e aktiveve që kualifikohen për përjashtimin e aktiveve me vlerë të ulët mund të ndryshojnë me kalimin e kohës, nëse, për shkak të zhvillimeve të tregut, ndryshon çmimi i një lloji të caktuar aktivi.

Norma rritëse e huamarrjes

Norma e përdorur për llogaritjen e aktivit RoU dhe detyrimit të Qirasë ka marrë në konsideratë termin, emërtimin në valutë, rrezikun e lidhur me bankën, sigurinë, rrezikun e lidhur me aktivin dhe mjedisin ekonomik.

Vlerat më të afërta që përputhen me këtë përkufizim janë normat e çmimit të transferimit të fondeve (FTP). Termi dhe emërtimi FX merren parasysh gjatë ndërtimit të kurbave të yield-eve në EUR. Banka mori parasysh në datën fillestare të aplikimit normat e publikuara deri më 31 dhjetor 2018.

Pas shqyrtimit, Banka konstatoi se nuk ka dallime në aspektin e sigurisë, për faktin se qiradhënësi ka efektivisht sigurinë e zotërimit të aktivit. Prandaj, nuk kërkoheshin rregullime. Duke qenë se pika e fillimit është në të njëjtin juridiksion dhe në të njëjtën monedhë si qiratë, nuk kërkohet rregullim edhe për këtë segment. Për më tepër, për asete të tilla si ndërtesat e zyrave dhe hapësirat e ATM-ve, duke pasur parasysh se ato janë në një zonë të frekuentuar, nuk janë aktive jolikuide ose të specializuara, primi i aseteve specifike do të ishte zero.

Norma rritëse e huamarrjes përcaktohet si kurba e normës bazë të yield-it plus diferenca e kredisë.

a. Kurba e normës bazë të rendimentit

Të dhënat hyrëse në model janë normat e tregut të parasë (normat ndërbankare në kovën e maturimit ON-1Y). Këto të dhëna publikohen çdo ditë në “Reuters” (platforma e tregtimit ndërbankar). Për maturimet më të larta, norma llogaritet duke u ekstrapoluar duke u nisur nga normat e tregut të parasë të dhjetorit 2018.

Banka përdor interpolimin kub spline për ndërtimin e kurbës së rendimentit në EUR. Interpolimi i splinit kub është një rast i veçantë i interpolimit të tipit spline që përdoret shumë shpesh për të shmangur problemin e fenomenit të Runge. Kjo metodë jep një polinom interpolues që është më i lëmuar dhe ka gabim më të vogël se disa polinome të tjerë interpolues si polinomi i Lagranzhit dhe polinomi i Njutonit. Vijat zbutëse kubike të pajisura për të njëndryshuar të dhënat e serive kohore mund të përdoren për të marrë parashikime lineare lokale. Qasja bazohet në një model të hapësirës stokastike të gjendjes, i cili lejon përdorimin e një qasjeje të gjasave për vlerësimin e parametrit të zbutjes dhe që mundëson ndërtimin e lehtë të intervaleve të parashikimit. Në thelb i njëjti mekanik matematikor ndiqet nga modeli NSS (Nelson-Siegel-Svensson). Ndërsa një interpolim zakonisht fillon me specifikimin e një forme funksionale ose për të përafruar funksionin e skontimit ose normat e ardhshme, dhe më pas vlerëson parametrat e panjohur. Qasja e splinit kubik, sjell më shumë fleksibilitet në formën e një kurbe të rendimentit dhe kështu është e mirë për praktikuesit financiarë që kërkojnë anomali të vogla çmimesh.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Prona dhe pajisjet dhe jomaterialet (vazhdim)

(v) Prona dhe pajisjet e dhëna me qira (vazhdim)

b. Përhapja e kredisë

Për llogaritjet e diferencës së kredisë, Banka i është afruar logjikës së mëposhtme:

1) Identifikoni vlerësimin afatgjatë ndërkombëtar të mospagimit të emetuesit të institucionit financiar ("Banka"). IDR-ja afatgjatë ndërkombëtare jepet nga Agjencia e Jashtme e Vlerësimit të Kredisë si Moody's, Fitch ose Standard & Poor. Banka do të përdorë vetëm agjencitë e jashtme zyrtare, të pranuara në mbarë botën, si Fitch, Moody's dhe S&P sepse vetëm këto 3 agjenci bëjnë analizat në mbarë botën, bëjnë dhe publikojnë studimet mbi PD-të, LGD-të (ku diferenca e kredisë do të të përcaktohet si PD*LGD) etj në nivel global. Këto tre agjenci janë gjithashtu të vetmet që lejohen të përdoren për qëllimin e mbështetjes në parametrat e të dhënave të ekspertëve për p.sh. në BE (sipas rregullores CRD/CRR etj.).

2) Nëse institucioni financiar (Banka) nuk ka një vlerësim të tillë dhe është pjesë e një Banke, vlerësimi më i ulët i tavanit të vendit për vendin ku ndodhet Banka dhe vlerësimi afatgjatë ndërkombëtar i emetuesit të papaguar të shoqërisë mëmë të agjencisë së jashtme. përdoret. Arsyeja themelore për këtë qasje është se kur një bankë është pjesë e një Banke, mbështetja ka më shumë gjasa.

3) Nëse asnjë prej këtyre hapave nuk rezulton në një vlerësim, identifikohet kufiri i vendit për vendin në të cilin ndodhet Banka dhe të paktën një nivel zbritet. Tavani i vendit është vlerësimi më i mirë që mund të marrë një njësi ekonomike me bazë në atë vend, kështu që kjo përdoret si pikë referimi pasi ne priremi të punojmë me institucionet më të mëdha dhe më të fuqishme. Gjithashtu, rregullimi në rënie i rrezikut bëhet për hir të kujdesit.

Shteti i Kosovës nuk ka një vlerësim kreditor.

Vlerësimi i kredisë së BKT Kosova (B-) përcaktohet duke u nisur nga vlerësimi i kredisë i BKT Shqipëria (B), si kompania mëmë, i zbritur me një shkallë për hir të maturisë.

Në këtë mënyrë, përcaktohet vlerësimi i kredisë së Bankës në B-. Këtij vlerësimi të veçantë të Bankës i është caktuar probabiliteti i duhur i normës së mospagimit (norma PD), e cila llogaritet nga jashtë – të dhënat e ekspertëve të dhëna nga agjencia e jashtme e vlerësimit të kredisë. Megjithatë, PD është vetëm një probabilitet. Për të përafruar rrezikun e plotë të kredisë, nevojitet LGD. Duke shumëzuar normën PD dhe normën LGD, fitohet norma e humbjes së kredisë dhe kjo është përafrimi i rrezikut të kredisë. Rekomandohet të përdorni vlerën e Basel LGD si fikse në 45% në çdo kohë.

BKT Kosova	B-

Në datën fillestare të aplikimit, diferenca e kredisë së Bankës është 3.51%. Në kalimin në SNRF 16, norma mesatare e ponderuar në rritje e huamarrjes e aplikuar për detyrimet e qirasë të njohura sipas SNRF 16 ishte 2.86%.

Banka ka përfituar nga përdorimi i supozimeve për përcaktimin e afatit të qirasë kur shqyrtohen opsionet për zgjatjen dhe përfundimin e qirave.

Për qiratë e klasifikuara më parë si qira operative sipas SNK 17, një qiramarrës njeh një detyrim qiraje të matur me vlerën aktuale të pagesave të mbetura të qirasë, të skontuar duke përdorur normën rritëse të huamarrjes së qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Aktivet e lidhura me të drejtën e përdorimit për qiratë e pronës u matën në bazë retrospektive sikur rregullat e reja të ishin zbatuar gjithmonë. Aktivet e tjera me të drejtë përdorimi u matën në shumën e barabartë me detyrimin e qirasë, të rregulluar me shumën e çdo pagese të qirasë të parapaguar ose të përllogaritur në lidhje me atë qira të njohur në bilanc më 31 dhjetor 2023.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(j) Pasuritë e fituara përmes procesit ligjor (kolaterali i riposeduar)

Kolaterali i riposeduar përfaqëson aktivet financiare dhe jofinanciare të blera nga Banka për shlyerjen e kredive të vonuara. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur blihen dhe përfshihen në ambiente dhe pajisje, aktive të tjera financiare, prona të investuara ose inventarë brenda aktiveve të tjera në varësi të natyrës së tyre dhe synimit të Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe kontabilizohen në përputhje me politikat kontabël për këto kategori aktivesh. Banka zbaton politikën e saj kontabël për aktivet afatgjata të mbajtura për shitje ose grupet e nxjerra jashtë përdorimit për kolateralin e riposeduar kur plotësohen kushtet përkatëse për një klasifikim të tillë në fund të periudhës raportuese.

Kolateralet e riposeduara nga Banka përfaqësojnë kolateralet e riposeduara të disa kredive të parikuperueshme, pronësinë e të cilave e ka marrë Banka. Banka ka krijuar një Komitet të Shitjes së Aseteve, përgjegjës për asgjësimin e këtyre aseteve. Këto aktive kontabilizohen si aktive të konfiskuara. Vlera e drejtë e këtyre aktiveve në datën e raportimit përcaktohet duke iu referuar çmimeve aktuale të tregut. Për rastet që kolaterali është riposeduar përpara fshirjes, ekspozimi i mbetur do të shlyhet nga CRD. Këto raste do të jenë pjesë e raportimit të rregullt tek Komiteti i Menaxhimit të Riskut dhe Bordi i Drejtorëve.

(k) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e aktiveve jofinanciare të Bankës, përveç aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, atëherë vlerësohet shuma e rikuperueshme e aktivit.

Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë së tij gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon shumën e rikuperueshme të tij. Një njësi gjeneruese të mjeteve monetare është grupi më i vogël i aktiveve të identifikueshëm që gjeneron flukse monetare që kryesisht janë të pavarura nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në lidhje me njësitë gjeneruese të mjeteve monetare shpërndahen fillimisht për të reduktuar vlerën kontabël të çdo emri të mirë të alokuar për njësitë dhe më pas për të reduktuar vlerën kontabël të aktiveve të tjera në njësi (grup njësish) në baza proporcionale. Shuma e rikuperueshme e një aktivi ose një njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja midis vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të parasë skontohen në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për çdo tregues që humbja është ulur ose nuk ekziston më.

Një humbje nga zhvlerësimi anullohet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme. Një humbje nga zhvlerësimi anullohet vetëm në masën që vlera kontabël e aktivit nuk e kalon vlerën kontabël që do të ishte përcaktuar, neto nga amortizimi ose amortizimi, nëse nuk do të ishte njohur humbje nga zhvlerësimi.

(l) Depozitat dhe huamarrjet

Depozitat dhe huamarrjet janë pjesë e burimeve të financimit të Bankës. Kur Banka shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht lidh një marrëveshje për të riblerë aktivin (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme ("repo" ose "huadhënie në aksione"), marrëveshja llogaritet si një depozitë. , dhe aktivi bazë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës. Depozitat dhe huamarrjet maten fillimisht me vlerën e drejtë, neto nga kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt, dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(m) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe ka të ngjarë që do të kërkohet një dalje e përfitimeve ekonomike për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset monetare të ardhshme të pritura me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe, kur është e përshtatshme, rreziqet specifike për detyrimin.

Një provizion për ristrukturim njihet kur Banka ka miratuar një plan të detajuar dhe zyrtar ristrukturimi dhe ristrukturimi ose ka filluar ose është shpallur publikisht. Kostot e ardhshme operative nuk janë parashikuar. Një provizion për kontrata të rënda njihet kur përfitimet e pritshme që do të nxirren nga Banka nga një kontratë janë më të ulëta se kostoja e pashmangshme e përmbushjes së detyrimeve të saj sipas kontratës. Provizioni matet me vlerën aktuale të kostos më të ulët të pritshme të përfundimit të kontratës dhe kostos neto të pritshme të vazhdimit të kontratës. Përpara se të krijohet një provizion, Banka njeh çdo humbje nga zhvlerësimi në aktivet e lidhura me atë kontratë.

ECL vlerësohet në kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme).

Të vetmet vlerësime në kohë janë për probabilitetin e dështimit. KND supozon vlerësimet e Bazelit dhe END përdor skemat e pagesave të llojit të amortizimit . Pasi të jenë llogaritur të gjithë komponentët (PD, END, KND), ECL vlerësohet sipas tre skenarëve të ndryshëm: Kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme), me pesha përkatësisht 52%, 30% dhe 18%. .

(n) Garancitë financiare dhe zotimet për kredi

Detyrimi i Bankës për secilin zotim matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht minus zhvlerësimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe provizionit të matur nga HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që shkakton. Mangësitë zbriten nga një rregullim i normës së interesit të rregulluar nga rreziku që lidhet me ekspozimin. HPK-të që lidhen me kontratat e garancisë financiare njihen brenda dispozitave. Garancitë financiare janë kontrata që detyrojnë Bankën të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar zotëruesin për një humbje që lind kur një debitor specifik nuk paguan në kohë sipas kushteve të një instrumenti huadhënës. Angazhimet e huasë janë angazhime të përcaktuara për të siguruar kredi sipas kushteve dhe kushteve të paracaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur bëhen të pagueshme.

(o) Dividendët

Dividenti shpallet në Mbledhjen e Përgjithshme të Aksionarëve, në bazë të rekomandimit të Bordit të Drejtorëve. Aksionarët mund të vendosin për çdo shumë dividenti, brenda gamës së dividendit të pagueshëm të propozuar nga Bordi i Drejtorëve.

Vendimi në lidhje me dividendin merret vetëm nga Mbledhja e Përgjithshme e Aksionarëve dhe jo nga një Komitet i Bordit ose me ndonjë rezolutë të nxjerrë në qarkullim.

Dividenti përfundimtar do të paguhet vetëm pas miratimit në Mbledhjen e Përgjithshme të Aksionarëve të Bankës.

Dividentët do të shpërndahen në proporcion me vlerën nominale të aksioneve, përveç rasteve kur statuti i bankës parashikon ndryshe.

(p) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e pensioneve me kontribute të përcaktuara njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato duhet të paguhen. Banka bën kontribute të detyrueshme të sigurimeve shoqërore që ofrojnë përfitime pensioni për punonjësit pas daljes në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për sigurimin e kufirit minimal të përcaktuar ligjërisht për pensionet në Kosovë sipas një plani pensional me kontribute të përcaktuara.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

i. Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet afatshkurtra të përfitimeve të punonjësve maten mbi një bazë të paskontuar dhe shpenzohen kur ofrohet shërbimi përkatës. Njihet një provizion për shumën që pritet të paguhet sipas bonusit afatshkurtër të parave të gatshme ose planeve të ndarjes së fitimit nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimit të kaluar të ofruar nga punonjësi dhe detyrimi mund të të vlerësohet në mënyrë të besueshme.

3.1 Standardet e reja të miratuara më 1 janar 2023

Nuk ka njoftime kontabël që kanë hyrë në fuqi nga 01 janari 2023 që të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Bankës.
Standarde dhe ndryshime të tjera që janë efektive për herë të parë në 2023 dhe mund të zbatohen për njësinë ekonomike janë:

- SNK 1 – Paraqitja e Pasqyrave Financiare
- SNRF 17 – Kontratat e Sigurimit
- SNRF për njësitë ekonomike të vogla dhe të mesme (SNRF për NVM-të)
- SNK 8 – Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe
- SNK 12 – Tatimet mbi të Ardhurat

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

3.2 Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar më herët nga Grupi

Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit ka nxjerrë një sërë standardesh dhe interpretimesh që janë efektive në periudhat e ardhshme kontabël, të cilat kompania ka vendosur të mos i zbatojë paraprakisht.
Kompania planifikon të zbatojë këto standarde dhe interpretime kur ato të hyjnë në fuqi.
Standardet dhe interpretimet e mëposhtme janë lëshuar, por nuk janë të detyrueshme për periudhën aktuale të raportimit që përfundon më 31 dhjetor 2023:

- SNK 1 – Paraqitja e Pasqyrave Financiare (Ndryshime në lidhje me klasifikimin e borxhit me konventa) - Në fuqi më 1 janar 2024
- SNRF 7 – Instrumentet Financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese - Në fuqi më 1 janar 2024
- SNRF 16 – Qiratë – Në fuqi nga 1 janari 2024
- SNK 7 – Pasqyra e flukseve monetare - në fuqi nga 1 janari 2024• SNRF S1 – Kërkesa të përgjithshme për dhënien e informacioneve shpjeguese të informacionit financiar të lidhur me qëndrueshmërinë – Në fuqi nga 1 janari 2024
- SNRF S2 - Dhënia e informacioneve shpjeguese të lidhura me klimën - Në fuqi nga 1 janari 2024

Asnjë nga këto standarde apo ndryshime në standardet ekzistuese nuk janë miratuar më herët nga Banka.
Menaxhmenti parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të shpalljes. Standardet e reja, ndryshimet dhe interpretimet e pa adoptuara në vitin aktual nuk janë shpalosur pasi nuk pritet të kenë një ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhmenti diskuton me Komitetin e Auditimit zhvillimin, përzgjedhjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese të politikave dhe vlerësimeve kritike të kontabilitetit të Bankës, si dhe zbatimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve.

Këto dhënie informacionesh shpjeguese plotësojnë komentin mbi menaxhimin e rrezikut financiar (shih shënimin 5).

Më poshtë janë gjykimet kritike, përveç atyre që përfshijnë vlerësime (të cilat trajtohen veçmas më poshtë), që ka bërë drejtimi në procesin e zbatimit të politikave kontabël të Bankës dhe që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare:

Vlerësimi i modelit të biznesit: Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare varet nga rezultatet e SPPI dhe testit të modelit të biznesit (shënimi 3, (f), (iii)). Banka përcakton modelin e biznesit në një nivel që pasqyron sesi grupet e aktiveve financiare menaxhohen së bashku për të arritur një objektiv të caktuar biznesi. Ky vlerësim përfshin gjykimin që pasqyron të gjitha evidencat përkatëse, duke përfshirë mënyrën se si vlerësohet performanca e aktiveve dhe matet performanca e tyre, rreziqet që ndikojnë në performancën e aktiveve dhe mënyrën se si ato menaxhohen dhe si kompensohen menaxherët e aktiveve. Banka monitoron aktivet financiare të matura me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse që çregjistrohen përpara maturimit të tyre për të kuptuar arsyen e nxjerrjes jashtë përdorimit dhe nëse arsyet janë në përputhje me objektivin e biznesit për të cilin është mbajtur aktivi. Monitorimi është pjesë e vlerësimit të vazhdueshëm të Bankës nëse modeli i biznesit për të cilin mbahen aktivet financiare të mbetura vazhdon të jetë i përshtatshëm dhe nëse nuk është i përshtatshëm nëse ka pasur një ndryshim në modelin e biznesit dhe kështu një ndryshim i mundshëm në klasifikimin e atyre aseteve.

Përcaktimi i ECL

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë: Siç shpjegohet në shënimin 3 (f) (viii) dhe 5 (b) (ii), ECL matet si një provizion i barabartë me ECL 12-mujore për aktivet e fazës 1, ose aktivet ECL gjatë gjithë jetës për fazën 2. ose asetet e fazës 3. Një aktiv kalon në fazën 2 kur rreziku i tij i kredisë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. SNRF 9 nuk përcakton se çfarë përbën një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë. Në vlerësimin nëse rreziku i kredisë i një aktivi është rritur ndjeshëm, Banka merr në konsideratë informacionin cilësor dhe sasior të arsyeshëm dhe të mbështetur largpamës.

Krijimi i grupeve të aktiveve me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë: Kur ECL-të maten në baza kolektive, instrumentet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të rrezikut të përbashkët. Banka monitoron përshtatshmërinë e karakteristikave të rrezikut të kredisë në mënyrë të vazhdueshme për të vlerësuar nëse ato vazhdojnë të jenë të ngjashme. Kjo kërkohet për të siguruar që nëse karakteristikat e rrezikut të kredisë ndryshojnë, ekziston një ri-segmentim i duhur i aktiveve. Kjo mund të rezultojë në krijimin e portofoleve të reja ose lëvizjen e aktiveve në një portofol ekzistues që pasqyron më mirë karakteristikat e ngjashme të rrezikut të kredisë të atij grupi aktivesh. Ri-segmentimi i portofoleve dhe lëvizja ndërmjet portofoleve është më e zakonshme kur ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (ose kur kjo rritje e konsiderueshme anulohet) dhe kështu aktivet lëvizin nga ECL 12-mujore në ECL të jetës, ose anasjelltas, por mund të ndodhë edhe brenda portofolet që vazhdojnë të maten mbi të njëjtën bazë të ECL-ve 12-mujore ose të jetës, por shuma e ECL ndryshon sepse rreziku i kredisë i portofolit ndryshon.

Modelet dhe supozimet e përdorura: Banka përdor modele dhe supozime të ndryshme në matjen e vlerës së drejtë të aktiveve financiare si dhe në vlerësimin e ECL. Gjykimi zbatohet në identifikimin e modelit më të përshtatshëm për çdo lloj aktivi, si dhe për përcaktimin e supozimeve të përdorura në këto modele, duke përfshirë supozimet që lidhen me nxitësit kryesorë të rrezikut të kredisë. Shih shënimin 3 (f) (viii) dhe 5 (b) (ii), për më shumë detaje mbi ECL dhe shënimin 3 (f) (vii) për më shumë detaje mbi matjen e vlerës së drejtë.

4 . Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Përcaktimi i vlerave të drejta

Përcaktimi i vlerës së drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare për të cilat nuk ka çmim të vëzhgueshëm tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në politikën kontabël 3 (f) (vii). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë çmimi, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimit dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik. Shih gjithashtu "Vlerësimi i instrumenteve financiare" më poshtë. Gjykimet kritike të kontabilitetit të bëra në zbatimin e politikave kontabël të Bankës përfshijnë:

Vlerësimi i instrumenteve financiare

Politika kontabël e Bankës për matjet e vlerës së drejtë është diskutuar në shënimin 3 (f) (vii).

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmimi i kuotuar i tregut në një treg aktiv për një instrument identik.
- Niveli 2: Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuara duke përdorur: çmimet e kuotuara të tregut në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuara për instrumente të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak se aktive; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjitha inputet e rëndësishme janë drejtpërdrejt ose tërthorazi të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.
- Niveli 3: Teknikat e vlerësimit duke përdorur të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentet ku teknika e vlerësimit përfshin të dhëna që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe inputet e pavëzhgueshme mund të kenë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që vlerësohen bazuar në çmimet e kuotuara për instrumente të ngjashëm ku kërkohen rregullime ose supozime të rëndësishme të pavëzhgueshme për të pasqyruar diferencat midis instrumenteve.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmimet e kuotuara të tregut ose kuotimet e çmimeve të tregtuesve. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare, Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknikat e vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e fluksit monetar të skontuar, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmime të vëzhgueshme në treg dhe modele të tjera vlerësimi. Objektivi i teknikave të vlerësimit është të arrihet në një përcaktim të vlerës së drejtë që pasqyron çmimin e instrumentit financiar në datën e raportimit, i cili do të ishte përcaktuar nga pjesëmarrësit e tregut që veprojnë në mënyrë të barabartë. Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta, si këmbimet e normave të interesit dhe të monedhës që përdorin vetëm të dhëna të vëzhgueshme të tregut dhe kërkojnë pak gjykim dhe vlerësim nga drejtimi. Çmimet e vëzhgueshme dhe inputet e modelit janë zakonisht të disponueshme në treg për letrat me vlerë të borxhit dhe kapitalit të listuar, derivativët e tregtuar në këmbim dhe derivativët e thjeshtë jashtë shitjes, si këmbimet e normave të interesit. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe të inputeve të modelit redukton nevojën për gjykim dhe vlerësim të menaxhmentit dhe gjithashtu zvogëlon pasigurinë e lidhur me përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve dhe inputeve të vëzhgueshme të tregut ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur për ndryshime bazuar në ngjarje specifike dhe kushte të përgjithshme në tregjet financiare.

Për instrumente më komplekse, Banka përdor modele vlerësimi të pronarit, të cilat zakonisht zhvillohen nga modele të njohura vlerësimi. Disa ose të gjitha inputet e rëndësishme në këto modele mund të mos jenë të vëzhgueshme në treg dhe rrjedhin nga çmimet ose normat e tregut ose vlerësohen bazuar në supozime. Modelet e vlerësimit që përdorin të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme kërkojnë një shkallë më të lartë gjykimi dhe vlerësimi të menaxhmentit në përcaktimin e vlerës së drejtë. Gjykimi dhe vlerësimi i menaxhmentit zakonisht kërkohet për zgjedhjen e modelit të duhur të vlerësimit që do të përdoret, përcaktimin e flukseve monetare të pritshme në të ardhmen në instrumentin financiar që vlerësohet, përcaktimin e probabilitetit të mospagimit të palës dhe parapagesave dhe zgjedhjen e normave të përshtatshme të skontimit.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Vlerat e drejta

Tabela më poshtë paraqet vlerat kontabël dhe vlerat e drejta të aktiveve dhe detyrimeve financiare sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet matja e vlerës së drejtë:

31-dhjetor-23			Vlera e drejtë			
	shënim	Vlera kontabël	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Plasmanet dhe balancat në banka	7	117,763,831	-	-	117,763,831	117,763,831
Letrat me vlerë të investimit	8	228,365,749	146,402,957	-	81,962,792	228,365,749
Detyrim nga BKT Shqipëria	25	32,965	-	-	32,965	32,965
Kredi dhe paradhënie për bankat dhe kredi të tjera sindikale	9	49,010,277	-	-	49,010,277	49,010,277
Kredi për klientët	9	606,788,335	-	-	606,788,335	606,788,335
Totali i aktiveve financiare		**1,001,961,157**	**146,402,957**	**-**	**855,558,199**	**1,001,961,157**
Depozitat e klientëve	13	951,615,351	-	-	951,615,351	951,615,351
Detyrime ndaj bankave	14	41,687,056	-	-	41,687,056	41,687,056
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	14	32,238,826	-	-	32,238,826	32,238,826
Huazimet	16	4,457,551	-	-	4,457,551	4,457,551
Borxhi i varur	16.1	22,081,501	-	-	22,081,501	22,081,501
Totali i detyrimeve financiare		**1,052,080,285**	**-**	**-**	**1,052,080,285**	**1,052,080,285**

31-dhjetor-22					Vlera e drejtë	
	shënim	Vlera kontabël	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Plasmanet dhe balancat në banka	7	75,433,754	-	-	75,433,754	75,433,754
Letrat me vlerë të investimit	8	220,205,250	155,208,007	-	64,997,243	220,205,250
Detyrim nga BKT Shqipëria	25	42,001	-	-	42,001	42,001
Kredi dhe paradhënie për bankat dhe kredi të tjera sindikale	9	53,655,814	-	-	53,655,814	53,655,814
Kredi për klientët	9	523,680,973	-	-	523,680,973	523,680,973
Totali i aktiveve financiare		**873,017,791**	**155,208,007**	**-**	**717,809,785**	**873,017,791**
Depozitat e klientëve	13	797,152,824	-	-	797,152,824	797,152,824
Detyrime ndaj bankave	14	26,186,716	-	-	26,186,716	26,186,716
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	14	52,830,360	-	-	52,830,360	52,830,360
Huazimet	16	8,908,949	-	-	8,908,949	8,908,949
Borxhi i varur	16.1	22,066,271	-	-	22,066,271	22,066,271
Totali i detyrimeve financiare		**907,145,120**	**-**	**-**	**907,145,120**	**907,145,120**

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Vijimësia

Me stabilizimin e pandemisë Covid-19 dhe rimëkëmbjen në ekonomi, bota përjetoi një luftë të paprecedentë në Ukrainë, e cila rriti rreziqet gjeopolitike dhe ndikoi drejtpërdrejt në tregjet financiare globale. Efektet ishin të shtrirjes së gjerë duke shkaktuar probleme me sigurinë energjetike dhe probleme të furnizimit që rezultuan në çmime më të larta të energjisë, çmime më të larta për mallrat bujqësore dhe probleme të zgjatura të zinxhirit të furnizimit. Këto kanë çuar në rritje të inflacionit të konsumatorit dhe atë të prodhuesve. Prandaj, kjo ka rezultuar në një nga shtrëngimet më agresive të politikës monetare në histori në ekonomi të ndryshme.
Në një mjedis kaq të paqëndrueshëm, banka e ka zhvendosur fokusin e saj në praktikat e menaxhimit të rrezikut, duke u përqëndruar kryesisht në menaxhimin e bilancit. Rreziku i likuiditetit është menaxhuar në mënyrë shumë proaktive dhe efikase për të përmbushur detyrimet në çdo monedhë në kohë dhe me kosto efektive. Për këtë arsye, banka ka ruajtur nivele të qëndrueshme të raporteve të likuiditetit gjatë gjithë vitit. Rreziku i këmbimit valutor është mbajtur në nivelin më të ulët duke zbatuar aktivitetet e nevojshme mbrojtëse, ndërkohë që banka ka arritur rritjen e fitimit për tregtimin në valutë duke zgjeruar bazën e klientëve. Për sa i përket rrezikut të normës së interesit, strategjia e çmimeve ka ndryshuar për të zgjatur maturimin e detyrimeve për të mbrojtur bankën nga rritjet e mundshme të normave të interesit. Thesari ka zhvendosur një pjesë të mirë të investimeve drejt produkteve afatshkurtra me norma të ndryshueshme. Gjithashtu, grupi ka ekzekutuar mbrojtje me norma interesi nëpërmjet kontratave të ardhshme duke kontribuar në rentabilitetin. Së fundmi, rreziku i kapitalit është menaxhuar në mënyrë proaktive duke filluar një proces kredie të varur nga Niveli 2 në 2021 dhe duke u mbyllur në mesin e 2022. Kjo e ka ndihmuar bankën të zbusë rrezikun e kapitalit që rrjedh nga paqëndrueshmëria e tregjeve financiare.

Situata gjeopolitike preku edhe bankën, ndryshimet në provizionet për ekspozimet e Ukrainës janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Ekspozime ndaj	Segmenti i tregut	Shuma nominale	Provizioni 2023	Provizioni 2022
QEVERIA E UKRAINËS	Sovran	8,400,000	3,469,422	2,856,773
Total		**8,400,000**	**3,469,422**	**2,856,773**

Menaxhmenti i Bankës ka bërë një vlerësim të aftësisë së saj për të vazhduar në vijimësi dhe është i kënaqur që ka burimet për të vazhduar biznesin për të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, drejtimi nuk është në dijeni të ndonjë pasigurie materiale që mund të ngrejë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar si vijimësi. Prandaj, pasqyrat financiare vazhdojnë të përgatiten mbi bazën e vazhdimësisë.

5. Menaxhimi i riskut financiar

(a) Hyrje dhe pasqyrë

Banka ka ekspozim ndaj rreziqeve të mëposhtme nga instrumentet financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziqet e tregut
- rreziqet operacionale

Ky shënim paraqet informacion në lidhje me ekspozimin e Bankës ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërme, objektivat, politikat dhe proceset e Bankës për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, si dhe menaxhimin e kapitalit të Bankës.

Instrument financiar është çdo kontratë që lind të drejtën për të marrë mjete monetare ose një aktiv tjetër financiar nga një palë tjetër (aktiv financiar) ose detyrim për të dorëzuar para ose një aktiv tjetër financiar palës tjetër (detyrim financiar).

Instrumentet financiare rezultojnë në rreziqe të caktuara për Bankën. Rreziqet më të rëndësishme me të cilat përballet Banka janë rreziku i kredisë, rreziku i likuiditetit dhe rreziku i tregut. Rreziku i tregut përfshin rrezikun e valutës së huaj, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve.

Kuadri i menaxhimit të rrezikut

Bordi i Drejtorëve ka përgjegjësinë e përgjithshme për krijimin dhe mbikëqyrjen e kornizës së menaxhimit të rrezikut të Bankës. Bordi ka krijuar Komitetin e Aseteve dhe Detyrimeve të Bankës (ALCO), Grupin e Menaxhimit të Riskut dhe Komitetet e Kredisë, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të menaxhimit të rrezikut të Bankës në fushat e tyre të specifikuara. Të gjitha këto organe i raportojnë rregullisht Bordit të Drejtorëve për aktivitetet e tyre.

Politikat e Bankës për menaxhimin e rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballet Banka, për të vendosur kufijtë dhe kontrollet e duhura të rrezikut dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Banka, nëpërmjet standardeve dhe procedurave të trajnimit dhe menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e menaxhimit të rrezikut të Bankës, dhe për rishikimin e përshtatshmërisë së kuadrit të menaxhimit të rrezikut në lidhje me rreziqet me të cilat përballet Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës asistohet në këto funksione nga Auditimi i Brendshëm. Auditimi i Brendshëm ndërmerr rishikime të rregullta dhe ad-hoc të kontrolleve dhe procedurave të menaxhimit të rrezikut, rezultatet e të cilave i raportohen Komitetit të Auditimit

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare për Bankën nëse një klient ose palë e një instrumenti financiar dështon të përmbushë detyrimet e tij kontraktuale dhe rrjedh kryesisht nga huatë e Bankës për klientët dhe bankat e tjera dhe letrat me vlerë të investimit. Për qëllime të raportimit të menaxhimit të rrezikut, Banka merr në konsideratë të gjithë elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (siç janë rreziku i mospagimit individual të debitorit, rreziku i vendit dhe i sektorit). BKT Kosova ka formuar një Komitet Kreditor për të mbikëqyrur miratimin e kërkesave për kredi deri në kufirin prej 500,000 euro. Kërkesat për kredi me shuma mbi 500,000 euro deri në 1,000,000 euro miratohen vetëm nga dy anëtarë të Bordit, ndërsa kërkesat për kredi mbi 1,000,000 euro miratohen vetëm me vendim të Bordit të Drejtorëve (të gjithë anëtarët). Ka një fokus të vazhdueshëm në cilësinë e kredive të dhëna si në momentin e miratimit ashtu edhe gjatë gjithë jetës së tyre.

Çdo njësi biznesi kërkohet të jetë në përputhje me politikat dhe procedurat e kreditimit të Bankës. Auditimet e rregullta të njësive të biznesit dhe proceset e menaxhimit të rrezikut të kredisë ndërmerren nga Auditimi i Brendshëm.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

i. Ekspozimi maksimal i kredisë

Vlera kontabël bruto e aktiveve financiare më poshtë përfaqëson gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut të kredisë për këto aktive. Ekspozimet maksimale ndaj rrezikut të kredisë përpara kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të kredisë më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 janë si më poshtë:

Rreziku i kredisë i instrumenteve financiare	Shënim	31-dhjetor-23			31-dhjetor-22		
		Ekspozimi para humbjes së pritshme	Humbja e pritshme	Ekspozimi neto ndaj rrezikut të kredisë	Ekspozimi para humbjes së pritshme	Humbja e pritshme	Ekspozimi neto ndaj rrezikut të kredisë
A. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë në lidhje me zërat e bilancit							
Paratë e gatshme dhe gjendjet e parave të gatshme me bankat qendrore		153,388,635	-	153,388,635	106,104,701	-	106,104,701
Plasmanet dhe balancat në banka		117,771,578	(7,747)	117,763,831	75,450,841	(17,087)	75,433,754
Investime në letra me vlerë – të matura në VDAGJ		146,402,957	-	146,402,957	155,208,007	-	155,208,007
Letrat me vlerë investuese – të matura me kosto të amortizuar		83,523,043	(1,560,251)	81,962,792	68,565,864	(3,568,621)	64,997,243
Kredi për klientët		619,061,640	(12,273,305)	606,788,335	535,816,156	(12,135,183)	523,680,973
Kredi dhe paradhënie në banka		49,402,482	(392,205)	49,010,277	54,162,770	(506,956)	53,655,814
Pasuri të tjera		12,680,836	(1,397,984)	11,282,852	12,727,015	(225,002)-	12,502,013
Totali i aktiveve		**1,182,231,171**	**(15,631,492)**	**1,166,599,679**	**1,007,810,352**	**(16,452,849)**	**991,582,505**
Zëra jashtë bilancit							
Angazhimet e patërhequra të kredisë		79,188,600	(426,483)	78,762,117	61,845,025	(398,570)	61,446,455
Kontratë shkëmbimi në valutë të huaj	29	38,777,280	-	38,777,280	39,945,717	-	39,945,717
Kolateralet për portofolin e kredisë		1,417,040,456	-	1,417,040,456	1,135,420,087	-	1,135,420,087
Letrat me vlerë të lënë peng si kolateral		-	-	-	-	-	-
Totali jashtë bilancit		**1,535,006,335**	**(426,483)**	**1,534,579,852**	**1,237,210,830**	**(398,570)**	**1,236,812,260**
Ekspozimi total i rrezikut të kredisë		**2,717,237,506**	**(16,057,975)**	**2,701,179,531**	**2,245,021,181**	**(16,851,419)**	**2,228,394,764**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë

Vlerësimi i ekspozimit të kredisë për qëllime të administrimit të rrezikut është kompleks dhe kërkon përdorimin e modeleve, pasi ekspozimi ndryshon me ndryshimet në kushtet e tregut, flukset monetare të pritshme dhe kalimin e kohës. Vlerësimi i rrezikut të kredisë të një portofoli aktivesh përfshin vlerësime të mëtejshme në lidhje me mundësinë e mospërmbushjes së detyrimeve, të raporteve të humbjeve shoqëruese dhe të korrelacioneve të mospagimit ndërmjet palëve. Banka mat rrezikun e kredisë duke përdorur probabilitetin e dështimit (PD), ekspozimin në dështim (END) dhe kreditë në dështim (KND).

Parimi drejtues i modelit të humbjes së pritshme të kredisë është të pasqyrojë modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësisë së kredisë së instrumenteve financiare. Kjo cilësi kredie varet nga shkalla e përkeqësimit të kredisë që nga njohja fillestare dhe do të përhapet në tre faza:

"Faza 1" përbëhet nga aktive që nuk kanë pësuar ndonjë përkeqësim të ndjeshëm të cilësisë së kredisë që nga njohja fillestare;

"Faza 2" përbëhet nga aktivet që kanë pësuar përkeqësim të konsiderueshëm që nga njohja fillestare;

"Faza 3" ka të bëjë me të gjitha asetet ku ka ndodhur një dështim.

Sipas kësaj qasjeje të përgjithshme, ECL për një aktiv llogaritet në horizonte të ndryshme kohore sipas fazës që i është caktuar:

ECL mbi një vit për aktivet në fazën 1;

ECL gjatë jetëgjatësisë së mbetur për aktivet në fazën 2 dhe fazën 3.

Caktimi i skenës bëhet sipas rregullave të mëposhtme:

Zhvlerësimi: nëse pala tjetër për aktivin e konsideruar ka dështuar, aktivi caktohet në "Fazën 3". Një aktiv konsiderohet se ka dështuar nëse ndonjë ripagim (kryegjë apo interes) vonohet për më shumë se 90 ditë ose nëse pala tjetër është në një situatë të provuar dështimi (falimentimi).

Vlerësimi D (më i ulët se C): Asetet me këtë vlerësim aktualisht konsiderohen të jenë në fazën 3.

Faktorët cilësorë: SNRF 9 ka këshilluar që të merren parasysh faktorë cilësorë si listat e vëzhgimit ose analizat financiare nga ekspertët. Në mënyrë të ngjashme, në rastin e mëparshëm, ekziston edhe një prag i dytë kohor. Në rast se shlyerja e një aktivi vonohet për më shumë se 30 ditë dhe më pak se 90 ditë, ajo caktohet në "Fazën 2".

Pragu Relativ: nëse pala tjetër ka pësuar një përkeqësim të ndjeshëm të rrezikut të kredisë, domethënë nëse cilësia e saj e kredisë që nga njohja fillestare ka rënë më shumë se një prag specifik i paracaktuar relativ, atëherë ajo caktohet në "Fazën 2".

Të gjitha pasuritë që nuk janë në rastet e mëparshme i caktohen "Fazës 1".

Grupimi i instrumenteve për humbjet e matura në baza kolektive

Për provizionet për humbjet e pritshme të kredisë të modeluara në bazë kolektive, kryhet një grupim i ekspozimeve

në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut, të tilla që ekspozimet ndaj rrezikut brenda një grupi janë homogjene.

Në kryerjen e këtij grupimi, duhet të ketë informacion të mjaftueshëm që grupi të jetë i besueshëm statistikisht.

Kur informacioni i mjaftueshëm nuk është i disponueshëm brenda vendit, Banka ka konsideruar krahasimin

të dhëna shtesë të brendshme/të jashtme për t'u përdorur për qëllime modelimi.

Banka ka tre portofol kryesorë, të cilët janë:

– Portofoli i kredisë

Kjo kategori përfshin huatë për llogari me shumicë dhe individuale/me pakicë.

– Portofoli i thesarit

Kjo kategori përfshin obligacionet, bonot e thesarit dhe llogaritë e kapitalit.

– Projekti dhe Financa e Strukturuar

Kjo kategori përfshin letrat e kreditit dhe garancitë bankare.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime në Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2023
(Shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjeve të pritshme kreditore (vazhdim)

Përkeqësim i konsiderueshëm përmes pragut relativ

Banka llogarit një matricë të pragut relativ që jep për çdo vlerësim një parashikim se cili duhet të jetë vlerësimi i pritur për çdo horizont kohor.

Matricat e tranzicionit përmes ciklit (TTC) japin përqindjen e palëve që kaluan nga një vlerësim në tjetrin gjatë një intervali kohor të caktuar. Matricat TTC mbi një horizont 10-vjeçar janë marrë pasi kjo jep një horizont të rehatshëm për një prag relativ.

Vlerësimi i rrezikut të kredisë

Banka mbështetej në prokurat e ofruara nga agjencitë e jashtme të vlerësimit të kredisë. Përdoren matricat e jashtme të tranzicionit TTC për të gjitha entitetet evropiane të ofruara nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit të kredisë. Më pas kryhen hapat e mëposhtëm:

Fillimisht bëhet hartëzimi ndërmjet sistemeve të vlerësimit të brendshëm dhe të jashtëm;

Nga atje, përdoret një matricë e tranzicionit TTC me numrin e vëzhgimeve (numri i entiteteve që kanë ndryshuar nga një vlerësim specifik në tjetrin) dhe llogaritet një mesatare e ponderuar për vlerësim të hartuar për të llogaritur matricën e vlerësimeve të brendshme TTC.

Informacioni largpamës i inkorporuar në modelet ECL

PD-të e TTC-së shndërrohen në PD të TAP duke marrë parasysh mjedisin makroekonomik përmes një grupi variablash makroekonomikë: norma reale e rritjes së PBB-së, norma e inflacionit dhe norma e papunësisë. Këto variabla janë marrë nga FMN2, duke përfshirë të dhënat historike që përfshijnë 199-2017 dhe parashikimet bazë për 2018-2021 . Modeli i parë PD përfshin një formë të thjeshtuar të modelit Merton. Në këtë kuadër, prezantohet një variabël sistemik Xt që përfaqëson mjedisin makroekonomik. Ndjeshmëria e PD-së së çdo vlerësimi ndaj kësaj variabël merret nëpërmjet kalibrimit të parametrit ρ . Modeli merr parasysh normën globale të mospagimit të çdo viti dhe llogarit Xt për çdo vit, i cili më pas regresohet me kombinimet e ndryshme të variablave makroekonomikë. Duke përdorur projeksionet e variablave makroekonomikë, formula e regresionit përdoret për të nxjerrë projeksionet e Xt , dhe bazuar në modelin Merton me një faktor fitohen PD-të e PIT. Modeli i dytë PD merr në konsideratë normën e paracaktuar për vlerësim në çdo vit, e cila mundëson kalibrimin e ndjeshmërisë ρi për të gjitha vlerësimet.

Matja e ECL – Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Inputet kryesore në matjen e ECL-ve ka të ngjarë të jenë strukturat e termave të variablave të mëposhtëm:

1. Probabiliteti i dështimit (PD);
2. Kreditë në dështim (KND); dhe
3. Ekspozimi në dështim (END).

ECL vlerësohet në kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme).
Të vetmet vlerësime në kohë janë për probabilitetin e dështimit. KND supozon vlerësimet e Bazelit dhe END përdor skemat e pagesave të llojit të amortizimit. Pasi të jenë llogaritur të gjithë komponentët (PD, KND, END), ECL vlerësohet sipas tre skenarëve të ndryshëm: Kushtet bazë (tipike), më të mira (të favorshme) dhe të pafavorshme (të pafavorshme), me pesha përkatësisht 52%, 30% dhe 18%. , ju lutemi referojuni shënimit 3, n) dispozitave. ECL përfundimtar është ECL i ponderuar sipas probabilitetit sipas këtyre tre skenarëve.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjeve të pritshme kreditore (vazhdim)

1.Probabiliteti i dështimit

Probabiliteti i dështimit është modeluar në bazë të modelit Merton me një faktor. Qasja për të modeluar PD-në e ardhshme dhe makroekonomike pikë-në-kohë ndahet në tre hapa të ndryshëm: - Hapi i parë është kalibrimi i PD-ve të grumbulluara TTC; - Hapi i dytë është përfshirja e informacionit largpamës dhe transformimi i PD-ve të grumbulluara TTC në PD PIT; - Hapi i fundit është përshkrimi i konvertimit të PIT PD në TTC PD pas një horizonti të caktuar. Tarifat e paracaktuara janë thelbësore për llogaritjen e Probabilitetit të Dështimit (PD) në pikë-në-kohë dhe për vlerësimin e ECL. Banka përdori të dhëna të jashtme të normës së mospagimit për çdo sektor dhe rajon përkatës. Një sërë variablash makroekonomikë të marrë nga FMN2, duke përfshirë të dhënat historike që përfshijnë 1990-2017 dhe parashikimet bazë për 2019-2022, janë marrë në konsideratë në modelimin e PD-së së TAP. Për llogaritë e pavlerësuara, PD-të vlerësohen duke përdorur mesataren nominale të ponderuar të PD-së të të gjitha llogarive të vlerësuara brenda të njëjtit sistem vlerësimi. Megjithatë, kjo nuk garanton që PD për llogaritë e pavlerësuara në fazën 2 (NRB2) është më e lartë se për fazën 1 (NRB1). Për të llogaritur rrezikun më të lartë të ekspozimeve NRB2, Banka e vendosi NRB2 në një shkallë rreziku ekuivalent me PIT PD të ngjashme si PD për ekspozimin NRB1 për një horizont kohor të barabartë me jetëgjatësinë mesatare të mbetur të të gjitha llogarive të paskaduara brenda të njëjtit sektor.

2. Kreditë në dështim (KND)

Mospagimi i dhënë nga humbja përcaktohet si përqindja e ekspozimit në dështim (END) që humbet përfundimisht në rast mospagimi të një pale, pas të gjitha rikuperimeve të mundshme nëpërmjet shitjes së kolateralit ose procedurave të mbledhjes. Për sa i përket kredisë për portofolin e klientëve, KND është modeluar duke përdorur normat historike të rikuperimit ose duke përdorur vlerën e kolateralit të aktivit. Banka ka marrë në konsideratë informacionin për vlerën e kaluar të kolateralit, kohën e mospagimit, kohën e shitjes, kostot e shitjes, në llogaritjen e KND. Një aktiv i papaguar i kolateralizuar mund të kalojë nëpër faza të ndryshme pas mospagimit. Banka mund të konfiskojë kolateralin ("Posedim") në mënyrë që ta shesë atë ("Shitje") dhe të kompensojë humbjen e mundshme për shkak të mospagimit të palës tjetër. Posedimi i kolateralit mund të ndodhë vullnetarisht ("dorëzimi i çelësave") ose përmes procesit gjyqësor (procedurat gjyqësore). Dhe shitjet mund të kryhen nga institucioni (pas marrjes së posedimit) ose me anë të vetëshitjes nga klienti. Në datën e shitjes së kolateralit, çdo mungesë njihet në PASH (shpenzimet e fshirjes) dhe mund të ndodhin rikuperime të mëvonshme (mbledhja e borxhit, e brendshme ose e jashtme). Fshirja ndodh kur ka një mungesë në shitjen e kolateralit. Mbyllja dhe kurimet ndodhin kur mbulohet shuma e plotë e papaguar me të parën që rezulton në mbylljen e llogarisë (dmth. nuk ka huadhënie). Kura i referohet llogarive të mbyllura dhe kuruese. Për llojet e aktiveve të pasiguruara/të pakolateralizuara, vlera e kolateralit supozohet të jetë 0 dhe modeli aktual ende zbatohet duke marrë parasysh mbledhjen e pastër të borxhit. Në dritën e këtij procesi rikuperimi, Banka e përcakton KND-në si ashpërsinë (humbjen) e pritshme të një mospagimi. Bankat vendosën çdo lloj kolaterali në portofolet e BKT-së në segmentet e Basel LGD1, secila me parametrat e saj KND për portofolin e korporatave dhe të shitjeve me pakicë bazuar në të dhënat historike. Për segmentin e sovranëve dhe bankave, vlera e KND është fikse 45% sipas kërkesave të Bazelit.

3. Ekspozimi ndaj dështimit (END)

Një pasuri mund të ketë një lloj amortizimi të përshtatur, linear ose menjëhershëm. Për pasuritë me një lloj amortizimi të përshtatur, planet e ripagimit përdoren për të vlerësuar END. Për pasuritë pa ndonjë lloj amortizimi, supozohet një plan i ripagimit linear. Për ekspozimet jashtë bilancit, kërkohet që të mbahen dispozita kundër angazhimeve të padërguara. Kalkulimi i BKT për vlerat e faktorit të konvertimit të kredisë (CCF) është në përputhje me kërkesat e Bazel II sipas qasjes së standardizuar: "Angazhimet me një maturim fillestar deri në një vit dhe zotimet me një maturim fillestar mbi një vit do të marrin një CCF prej 20% dhe 50%. "Supozimet e hershme të ripagimit / rifinancimit gjithashtu përfshihen në llogaritj. Megjithatë, shlyerjet e hershme konsiderohen të jenë 0 për të gjitha pasuritë, pasi të dhënat historike të Bankës sugjerojnë ndikim jo-material.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive për klientët me kosto të amortizuar.

NDRYSHIMET NË SHUMËN BRUTO TË KREDIVE PËR KLIENTËT ME KOSTEN E AMORTIZUAR

31 dhjetor 2023	**Kredi dhe paradhënie për klientët**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2023	**501,353,960**	**27,265,139**	**7,918,383**	**536,537,481**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	5,216,085	(5,018,330)	(197,755)	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	(8,129,870)	8,285,526	(155,656)	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	(1,951,136)	(1,305,950)	3,257,086	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	221,132,284	1,033,973	859,788	223,026,044
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(51,938,136)	(1,688,611)	(399,121)	(54,025,868)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë që nuk rezultuan në çregjistrim	(78,945,790)	(4,318,435)	(1,704,711)	(84,968,936)
Fshirjet	-	-	(652,343)	(652,343)
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	**586,737,397**	**24,253,311**	**8,925,671**	**619,916,379**

Vlera kontabël bruto përfshin principalin dhe interesin. Tarifa e shtyrë e pa-amortizuar nuk përfshihet. Më 31 dhjetor 2023, tarifa e shtyrë e pa-amortizuar është 854,742 Euro.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

NDRYSHIMET NË VLERËN E MBARTUR BRUTO SIPAS KOSTOS SË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2022	**Kredi dhe paradhënie për klientët**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2022	**369,500,732**	**55,316,406**	**6,520,934**	**431,338,071**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	(5,497,406)	4,839,656	657,750	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	26,728,815	(29,739,094)	3,010,280	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	261,188	73,535	(334,723)	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	214,527,519	6,788,611	222,840	221,538,970
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(55,118,126)	(7,082,805)	(915,207)	(63,116,138)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë që nuk rezultuan në çregjistrim	(49,048,164)	(2,931,171)	(359,347)	(52,338,682)
Fshirjet	(597)	-	(884,143)	(884,740)
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2022	**501,353,960**	**27,265,139**	**7,918,383**	**536,537,481**

Vlera kontabël bruto përfshin principalin dhe interesin. Tarifa e shtyrë e pa-amortizuar nuk përfshihet. Më 31 dhjetor 2022, tarifa e shtyrë e pa-amortizuar është 721,325 Euro.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në lejimin e kredive për klientët me kosto të amortizuar

LEJIMET E KREDIVE NDAJ KONSUMATORËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2023	**Kompensimi i kredive për klientët**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2023	**6,984,436**	**1,607,109**	**3,543,639**	**12,135,183**
				-
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	280,827	(226,351)	(54,477)	
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	(177,205)	231,350	(54,145)	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	(37,690)	(59,182)	96,872	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	2,623,004	108,438	381,720	3,113,161
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(581,673)	(71,136)	(186,831)	(839,640)
Fshirjet	-	-	(463,615)	(463,615)
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	(2,822,580)	(188,126)	1,338,923	(1,671,783)
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-
Lejimi më 31 dhjetor 2023	**6,269,119**	**1,402,102**	**4,602,085**	**12,273,305**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në lejimin e kredive për klientët me kosto të amortizuar

LEJIMI I KREDIVE KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUARA

31 dhjetor 2022	**Kompensimi i kredive për klientët**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2022	**6,224,024**	**3,462,084**	**3,519,699**	**13,205,807**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	(163,109)	154,108	9,000	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	1,250,486	(1,445,263)	194,777	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	119,856	12,698	(132,555)	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	3,179,539	222,785	53,916	3,456,241
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(400,093)	(350,826)	(453,155)	(1,204,074)
fshirjet	(9)	-	(746,286)	(746,295)
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	(3,226,259)	(448,479)	1,098,242	(2,576,496)
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera				
Lejimi më 31 dhjetor 2022	**6,984,436**	**1,607,109**	**3,543,639**	**12,135,183**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave). Përjashtohen vlerat e drejta dhe zbritjet/primet.

NDRYSHIMET NE VLEREN BRUTO TE ASETEVE FINANCIARE KU APLIKOHEN KERKESAT PER PROVIZIONIM (TE TJERA NGA KREDI PER KLIENTE)

31 dhjetor 2023	**Detyrim nga bankat**				**Investime në letra me vlerë në VDAGJ**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2023	**54,162,770**	**-**	**-**	**54,162,770**	**165,050,495**	**482,953**	**2,721,166**	**168,254,614**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-				-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	49,402,482	-	-	49,402,482	16,549,984	-	-	16,549,984
Çregjistirmi i aktiveve financiare	(54,162,770)		-	(54,162,770)	(32,864,988)	-	-	(32,864,988)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në	-	-	-	-	(185,059)	70,430	125,328	10,699
Riklasifikim	-	-	-	-	-	8,278,88	-	8,278,887
Fshirjet	-	-	-	-	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	**49,402,482**	**-**	**-**	**49,402,482**	**148,550,432**	**8,832,27**	**2,846,494**	**160,229,197**

31 dhjetor 2023	**Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar**				**Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë**			
	Stage1	**Stage2**	**Stage3**	**Total**	**Stage1**	**Stage2**	**Stage3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2023	**59,242,984**	**8,278,887**	**1,043,992**	**68,565,864**	**16,777,977**	**50,000**	**-**	**16,827,977**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	30,960,624	-	-	30,960,624	17,802,686	94,885	75,730	17,973,302
Çnjohja e aktiveve financiare	(7,995,329)	-	-	(7,995,329)	(8,576,486)	-	-	(8,576,486)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në	209,548	-	61,965	271,514	1,651,027	50,000	-	1,701,027
Riklasifikim	-	(8,278,887)	-	(8,278,887)	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	**82,417,827**	**-**	**1,105,958**	**83,523,043**	**27,655,204**	**194,885**	**75,730**	**27,925,820**

Vlera kontabël bruto përfshin vetëm shumat nominale dhe interesin e përllogaritur. Zbritja e paamortizuar dhe e shënuar me fitimin/(humbjen) e tregut nuk përfshihen.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave).

NDRYSHIMET NË GJENDJEN BRUTO TË AKTIVEVE FINANCIARE KU ZBATOHEN KËRKESAT PËR ZHVLERËSIM (PERVEÇ KREDIVE)

31 dhjetor 2022	**Detyrim nga bankat**				**Investime në letra me vlerë në VDAGJ**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2022	**17,364,239**	**1,503,943**	**-**	**18,868,183**	**166,401,647**	**-**	**-**	**166,401,647**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	(2,299,922)	424,267	1,875,655	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	54,162,770	-	-	54,162,770	41,369,446	-	-	41,369,446
Çregjistirmi i aktiveve financiare	(17,364,239)	(1,503,943)	-	(18,868,183)	(45,958,374)	-	-	(45,958,374)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në çregjistrim	-	-	-	-	5,537,698	58,687	845,511	6,441,896
Fshirjet	-	-	-	-	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2022	**54,162,770**	**-**	**-**	**54,162,770**	**165,050,495**	**482,953**	**2,721,166**	**168,254,614**

31 dhjetor 2022	**Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar**				**Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë**			
	Stage1	**Stage2**	**Stage3**	**Total**	**Stage1**	**Stage2**	**Stage3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2022	**49,353,662**	**-**	**-**	**49,353,662**	**25,513,410**	**492,100**	**-**	**26,005,510**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	(9,285,993)	8,297,533	988,460	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	100,000	(100,000)	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	34,958,800	-	-	34,958,800	5,938,615	-	-	5,938,615
Çnjohja e aktiveve financiare	(14,609,849)	-	-	(14,609,849)	(14,678,608)	(342,100)	-	(15,020,708)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultuan në çnregjistrim	(1,173,635)	(18,646)	55,532	(1,136,749)	(95,440)	-	-	(95,440)
Fshirjet	-	-	-	-	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe ndryshime të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2022	**59,242,984**	**8,278,887**	**1,043,992**	**68,565,864**	**16,777,977**	**50,000**	**-**	**16,827,977**

Vlera kontabël bruto përfshin vetëm shumat nominale dhe interesin e përllogaritur. Zbritja e paamortizuar dhe fitimi/(humbja) e shënuar në treg nuk përfshihen

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave).

NDRYSHIMET NË GJENDJEN BRUTO TË AKTIVEVE FINANCIARE KU ZBATOHEN KËRKESAT PËR ZHVLERËSIM (PERVEÇ KREDIVE)

31 dhjetor 2023	**Të arkëtueshme nga bankat**				**Investime në letra me vlerë në VDAGJ**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2023	**17,086**	**-**	**-**	**17,086**	**742,243**		**1,224,525**	**2,144,170**
								-
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	**-**				**-**
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	7,747	-	-	**7,747**	7,323	-	-	**7,323**
Asete të reja financiare u krijuan ose u	(17,087)	-	-	**(17,087)**	(144,554)	-	-	**(144,554)**
Çregjistrimi i aktiveve financiare	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
Fshirjet	-	-	-	**-**	14,639	612,64	1,621,969	**2,249,257**
Ndryshimet në modele/parametrat e	-	-	-	**-**	-	2,679,3	-	**2,679,371**
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	**7,746**	**-**	**-**	**7,746**	**619,650**	**3,469,4**	**2,846,494**	**6,935,566**

31 dhjetor 2023	**Letrat me vlerë të investimit të borxhit me kosto të**				**Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2023	**362,292**	**2,679,371**	**521,775**	**3 568 621**	**292,663**	**-**	**-**	**292,663**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	**-**	129,208	18,134	36,226	**183,568**
Asete të reja financiare u krijuan ose u	201,986	-	-	**201,986**	(142,981)	-	-	**(142,981)**
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(58,412)	-	-	(58,412)	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-	-	-	-
Ndryshimet në modele/parametrat e	(56,164)	-	583,590	527,426	(19,823)	-	-	(19,823)
Riklasifikim	-	(2,679,371)	-	(2,679,371)	-	-		-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2023	449,702	-	1,105,365	1,560,251	259,067	18,134	36,226	313,427

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare ku zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave).

NDRYSHIMET NË GJENDJEN BRUTO TË AKTIVEVE FINANCIARE KU ZBATOHEN KËRKESAT PËR ZHVLERËSIM (PERVEÇ KREDIVE)

31 dhjetor 2022	**Të arkëtueshme nga bankat**				**Investime në letra me vlerë në VDAGJ**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2022	**2,002**	**-**	**-**	**2,002**	**746,528**	**-**	**-**	**746,528**
								-
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	**-**	(11,897)	5,933	5,963	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	**-**	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	17,087	-	-	17,087	58,444	-	-	58,444
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë			-		(213,950)	-	-	(213,950)
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(2,002)	-	-	**(2,002)**	163,117	171,469	1,218,561	1,553,147
Fshirjet	-	-	-	**-**	-	-	-	-
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	-	-	-	**-**	-	-	-	-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera								-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2022	**17,086**	**-**	**-**	**17,086**	**742,243**	**177,402**	**1,224,525**	**2,144,170**

31 dhjetor 2022	**Letrat me vlerë të investimit të borxhit me kosto të amortizuar**				**Angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Gjendja në 1 janar 2022	**467,870**	**-**	**-**	**467,870**	**373,456**	**5,551**	**-**	**379,007**
Transferimi në Fazën 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	**-**	-	-	-	-
Transferimi në Fazën 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	**-**	3,554	(3,554)	-	-
Transferimi në Fazën 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	**-**	-	-	-	-
Asete të reja financiare u krijuan ose u blenë	16,122	-	-	**16,122**	102,704	-	-	102,704
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(238,598)	(5,099)	-	**(243,697)**	(120,704)	(1,997)	-	(122,701)
Fshirjet	-	-	-	**-**	-	-	-	-
Ndryshimet në modele/parametrat e rrezikut	116,898	2,689,654	521,775	**3,328,326**	(66,384)	-	-	(66,384)
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	-	-	-	**467,870**	-			-
Bilanci bruto më 31 dhjetor 2022	**362,292**	**2,679,371**	**521,775**	**3 568 621**	**292,663**	**-**	**-**	**292,663**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë

Tabela e mëposhtme paraqet informacione për cilësinë e kredisë së kredisë për klientët në vitet 2023 dhe 2022 sipas cilësisë së aktiveve me kosto të amortizuar. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto.

		31-dhjetor-23	31-dhjetor-22
Faza 1	Nuk ka afat	565,628,484	476,191,692
	E kaluara	21,108,916	25,162,268
	Total	**586,737,400**	**501,353,960**
	Kompensimi	6,269,119	**6,984,436**
	Shuma totale bartëse	**580,468,282**	**494,369,524**
Faza 2	Nuk ka afat	5,600,127	22,398,567
	E kaluara	18,653,183	4,866,572
	Total	**24,253,311**	**27,265,139**
	Kompensimi	1,402,102	1,607,109
	Shuma totale bartëse	**22,851,209**	25,658,030
Faza 3	Nuk ka afat	2,468,354	1,761,708
	E kaluara	6,457,317	6,156,675
	Total	**8,925,671**	**7,918,383**
	Kompensimi	4,602,085	**3,543,639**
	Shuma totale bartëse	**4,323,586**	**4,374,744**
Shuma totale neto me kosto të amortizuar		**607,643,076**	**524,402,298**
Vlera e kolateralit		**1,417,040,456**	**1,135,420,087**

Vonesat tek secila fazë referuar si më poshtë: Faza 1: vonesat 1-30 ditë, në të kundërtën detyrime jo në vonesë, Faza 2: vonesat 31-90 ditë, në të kundërtën detyrime jo në vonesë, Faza 3: vonesat mbi 90 ditë, në të kundërtën detyrime jo në vonesë

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)
iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacione në lidhje me analizat e vjetërsisë së kredive për klientët në 2023 dhe 2022:

31 dhjetor	**Kredi për klientët 2023**				**Kredi për klientët 2022**			
	Faza 1	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**	**Faza 1**	**Faza 2**	**Faza 3**	**Total**
Aktuale	559,738,220	5,227,978	292,935	565,259,134	469,955,240	20,147,289	366,072	490,468,601
1-30 ditë	20,730,050	242,985	184,928	21,157,963	24,414,284	821,038	207,832	25,443,153
31-90 ditë	-	17,380,245	968,298	18,348,543	-	4,689,703	1,006,618	5,696,322
91-180 ditë	-	-	563,034	563,034	-	-	266,141	266,141
181 - 360 ditë	-	-	616,373	616,373	-	-	544,508	544.508
> 361 ditë	-	-	1,698,019	1,698,019	-	-	1,983,572	1,983,572
Total	**580,468,270**	**22,851,209**	**4,323,586**	**607,643,064**	**494,369,524**	**25,658,030**	**4,374,744**	**524,402,298**
Vlera e kolateralit	**1,314,596,775**	**57,177,708**	**45,265,973**	**1,417,040,456**	**1,041,081,698**	**54,928,560**	**39,409,829**	**1,135,420,087**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë së aktiveve financiare, përveç kredive për klientët, të matura me kosto të amortizuar, investimet e borxhit të VDAGJ. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerat kontabël bruto, e cila përfshin principalin, interesin e përllogaritur, primin/zbritje është e zbatueshme.

RREZIKU I KREDISËVE TË INSTRUMENTEVE FINANCIARE - PËRVEÇ KREDIVE PËR KLIENTËT

	2023				2022
	12-muaj HPK	**Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara**	**Jetëgjatësia HPK Kredi te provizionuara**	**Blerja e kredive të provizionuara**	**Gjithsej**	**Gjithsej**
Vendosjet dhe bilancet me bankat me kosto të amortizuar						
Aa1 në Aa3	44,952,752	-	-	-	44,952,752	**13,681,251**
A1 në A3	38,826,084	-	-	-	38,826,084	**18,816,705**
Baa1 në Baa3	17,826,359	-	-	-	17,826,359	**7,764,435**
Ba1 në Ba3	9,472,504				9,472,504	
B1 në B3	-	-	-	-	-	**5,033,697**
E pavlerësuar	6,693,879	-	-	-	6,693,879	**30,154,753**
Ekspozimi para humbjeve të pritshme	**117,771,578**	**-**	**-**	**-**	**117,771,578**	**75,450,841**
Kompensimi i humbjes	7,747	-	-	-	7,747	17,087
Shuma mbajtëse	**117,763,831**	**-**	**-**	**-**	**117,763,831**	**75,433,754**
Investime në letra me vlerë në VDAGJ						
Aa1 në Aa3	35,994,610	-	-	-	35,994,610	**45,432,538**
A1 në A3	18,359,451	-	-	-	18,359,451	**9,503,771**
Baa1 në Baa3	9,915,341	-	-	-	9,915,341	**10,789,552**
Ba1 në Ba3	35,455,374	-	-	-	35,455,374	**36,886,443**
B1 në B3	44,114,290	-	-	-	44,114,290	**50,457,242**
E pavlerësuar	2,563,890	-	-	-	2,563,890	**2,138,461**
Ekspozimi para humbjeve të pritshme	**146,402,957**	**-**	**-**	**-**	**146,402,957**	**155,208,007**
Kompensimi i humbjes	6,935,566	-	-	-	6,935,566	**2,144,170**
Shuma mbajtëse	**139,467,391**	**-**	**-**	**-**	**139,467,391**	**153,063,837**

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

RREZIKU I KREDISËVE TË INSTRUMENTEVE FINANCIARE - PËRVEÇ KREDIVE PËR KLIENTËT

	2023					2022
	12-muaj HPK	**Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara**	**Jetëgjatësia HPK Kredi te provizionuara**	**Blerja e kredive të provizionuara**	**Gjithsej**	**Gjithsej**
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar						
Aa1 në Aa3	-	-	-	-	-	**-**
A1 në A3	6,495,401	-	-	-	6,495,401	**9,213,153**
Baa1 në Baa3	36,635,053	-	-	-	36,635,053	**22,617,913**
Ba1 në Ba3	-	**-**	-	-	-	**-**
B1 në B3	36,199,127	-	-	-	36,199,127	**23,287,792**
E pavlerësuar	4,193,461	-	-	-	4,193,461	**13,447,006**
Ekspozimi para humbjeve të pritshme	**83,523,043**	**-**	**-**	**-**	**83,523,043**	**68,565,864**
Kompensimi i humbjes	1,560,251	-	-	-	1,560,251	**3,568,621**
Shuma mbajtëse	**81,962,792**	**-**	**-**	**-**	**81,962,792**	**64,997,243**

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare përveç kredive dhe paradhënieve për klientët, bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të Bankës kategorizohet si më poshtë:

31-dhjetor-23	**Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore**	**Detyrimet nga bankat e tjera**	**Letrat me vlerë të investimit**	**Kredi për banka dhe kredi sindikale**	**Pasuri të tjera**	**Total**
Mirë	153,388,635	117,763,831	228,365,749	49,010,277	11,282,852	559,811,344
E pranueshme	-	-	-	-	-	-
Monitorim nga afër	-	-	-	-	-	-
Total	**153,388,635**	**117,763,831**	**228,365,749**	**49,010,277**	**11,282,852**	**559,811,344**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë për kreditë për klientët për portofolin e korporatës në vitin 2023. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto.

SHPALLJE SIPAS KLASËVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT KREDITË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTEN E AMORTIZUAR - PORTOFOLI I KORPORATËS [1)]

31 dhjetor 2023	12-muaj HPK	Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara	Jetëgjatësia HPK Kredi të	Gjithsej
Korporata e madhe				
I fortë (vlerësimi A)	4,791,302	-	-	4,791,302
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	223,542,573	16,090,089	-	239,632,662
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	883,487	883,487
Gjithsej i vlerësuar	**228,333,875**	**16,090,089**	**883,487**	**245,307,451**
I pavlerësuar	323,037	-	-	323,037
Shuma totale bruto	**228,656,912**	**16,090,089**	**883,487**	**245,630,488**
Shuma mbajtëse	**225,563,165**	**15,140,842**	**548,151**	**241,252,158**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe	713,345,441	28,440,275	14,381,821	756,167,537
Korporata e NVM-ve				
I fortë (vlerësimi A)	3,924,227	-	-	3,924,227
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	64,802,863	5,637,733	-	70,440,596
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	2,734,339	2,734,339
Gjithsej i vlerësuar	**68,727,090**	**5,637,733**	**2,734,339**	**77,099,161**
I pavlerësuar	360,588	-	-	360,588
Shuma totale bruto	**69,087,678**	**5,637,733**	**2,734,339**	**77,459,750**
				-
Shuma mbajtëse	**68,211,757**	**5,270,559**	**1,481,681**	**74,963,996**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe	210,293,757	19,489,700	12,284,077	242,067,534

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

SHPALOSJET SIPAS KLASËS SË VLERËSIMIT TË RREZIKUT KREDITOR - KREDITË PËR KLIENT SIPAS KOSTOS SË AMORTIZUAR - PORTFOLIO E KREDIVE KORPORATË

31 dhjetor 2022	**12-muaj HPK**	**Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara**	**Jetëgjatësia HPK Kredi të provizionuara**	**Gjithsej**
Mikro Korporata				
I fortë (vlerësimi A)	3,686,520	-	-	3,686,520
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	22,362,123	1,083,515	-	23,445,638
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	3,426,018	3,426,018
Gjithsej i vlerësuar	**26,048,643**	**1,083,515**	**3,426,018**	**30,558,176**
I pavlerësuar	3,804,796	36,701	**-**	**3,841,497**
Shuma totale bruto	**29,853,439**	**1,120,217**	**3,426,018**	**34,399,674**
				-
Shuma mbajtëse	**29,476,190**	**1,075,609**	**1,736,704**	**32,288,503**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	90,089,159	5,569,427	12,459,050	108,117,636
				-
ZERA JASHTE BILANCI	**13,319,632**	**748**	**-**	**13,320,380**
Kartat e kreditit Kompensimi i humbjes	24,278	1,345	23,681	49,305

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton informacionin në lidhje me kreditë e cilësisë së kredisë për klientët për portofolin e korporatës në vitin 2022. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë shumat kontabël bruto

SHPALOSJET SIPAS KLASËS SË VLERËSIMIT TË RREZIKUT KREDITOR - KREDITË PËR KLIENT SIPAS KOSTOS

31 dhjetor 2022	**ECL 12 mujore**	**ECL gjatë gjithë jetës jotë zhvlerësuara nga kredia**	**ECL gjatë gjithë jetëstë zhvlerësuara nga kredia**	**Total**
Korporata e madhe				
I fortë (vlerësimi A)	5,363,740	-	-	5,363,740
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	197,015,463	18,197,748	-	215,213,210
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	871,936	871,936
Gjithsej i vlerësuar	**202,379,203**	**18,197,748**	**871,936**	**221,448,887**
I pavlerësuar	**598,965**	**-**	**-**	**598,965**
Shuma totale bruto	**202,978,168**	**18,197,748**	**871,936**	**222,047,851**
Shuma mbajtëse	**199,096,092**	**17,079,604**	**811,139**	**216,987,238**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	556,058,056	25,678,397	11,427,980	593,164,433
Korporata e NVM-ve				
I fortë (vlerësimi A)	3,214,628	- -		3,214,628
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	58,014,018	5,236,608	-	63,250,627
Në vëzhgim (rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	3,447,441	3,447,441
Gjithsej i vlerësuar	**61,228,646**	**5,236,608**	**3,447,441**	**69,912,696**
I pavlerësuar	**1,230,643**	**5,795**	**234,734**	**1,471,172**
Shuma totale bruto	**62,459,289**	**5,242,403**	**3,682,175**	**71,383,867**
Shuma mbajtëse				-
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	**61,388,706**	**4,914,133**	**1,987,304**	**68,290,140**
	177,539,265	17,013,897	12,609,400	207,162,562

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

SHPALLJE SIPAS KLASËVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTEN E AMORTIZUAR - PORTOFOLI I KORPORATËS

31 dhjetor 2022	12-muaj HPK	Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara	Jetëgjatësia HPK Kredi te provizionuara	Gjithsej
Mikro Korporata				
I fortë (vlerësimi A)	2,851,259	-	-	2,851,259
E kënaqshme (vlerësimi B&C)	21,567,284	1,579,744	-	23,147,028
Në vëzhgim(rrezik më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	-	-
Te deshtuara (më e ulët se D dhe mbi 90 ditë vonesë)	-	-	1,624,220	1,624,220
Gjithsej i vlerësuar	**24,418,543**	**1,579,744**	**1,624,220**	**27,622,507**
I pavlerësuar	**2,406,813**	**137,259**	**13,467**	**2,557,539**
Shuma totale bruto	**26,825,356**	**1,717,004**	**1,637,686**	**30,180,046**
				-
Shuma mbajtëse	**26,355,464**	**1,612,151**	**943,283**	**28,910,898**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	76,200,924	7,685,296	7,557,191	91,443,411
				-
ZERA JASHTE BILANCI	**14,618,570**	**304,827**	**-**	**14,923,397**
Kartat e kreditit Kompensimi i humbjes	25,833	1,848	2,500	30,181

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me kreditë e cilësisë së kredisë për klientët për portofolin e shitjeve me pakicë në vitin 2022. Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto.

SHPALLJE SIPAS KLASËVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTEN E AMORTIZUAR – PORTOFOLI ME SHITJE [1)]

31 dhjetor 2022	12-muaj HPK	Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara	Jetëgjatësia HPK Kredi te provizionuara	Gjithsej
Hipotekë				
Te deshtuara	-	-	759,840	759,840
I pavlerësuar	83,935,671	431,286	-	84,366,957
Shuma totale bruto	**83,935,671**	**431,286**	**759,840**	**85,126,797**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	147,162,697	2,930,960	5,532,239	155,625,896
Konsumatori				
Te deshtuara	-	-	1,028,919	1,028,919
I pavlerësuar	168,833,372	946,925	-	169,780,297
Shuma totale bruto	**168,833,372**	**946,925**	**1,028,919**	**170,809,216**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	153,705,721	747,346	608,786	155,061,852
Kartat e kreditit				
Te deshtuara	-	-	93,068	93,068
I pavlerësuar	6,370,317	27,061	-	6,397,378
Shuma totale bruto	**6,370,317**	**27,061**	**93,068**	**6,490,446**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	-	-	-	-
ZERA JASHTE BILANCI	**6,037,734**	**-**	**-**	**6,037,734**
Kartat e kreditit Kompensimi i humbjes	126,894	1,125	77,316	205,335

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacione për kreditë me cilësi të kredisë për klientët për portofolin me pakicë në vitin 2022.

Përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlera kontabël bruto .

SHPALLJE SIPAS KLASËVE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT KREDITË – KREDITË PËR KLIENTËT ME KOSTEN E AMORTIZUAR – PORTOFOLI ME PAKICË

31 dhjetor 2021	12-muaj HPK	Jetëgjatësia HPK Kredi jo të provizionuara	Jetëgjatësia HPK Kredi te provizionuara	Gjithsej
Hipotekë				
Te deshtuara	-	-	742,263	742,263
I pavlerësuar	65,603,006	583,722	-	66,186,728
Shuma totale bruto	**65,603,006**	**583,722**	**742,263**	**66,928,991**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	132,827,363	3,538,663	7,154,203	143,520,199
Konsumatori				
Te deshtuara	-	-	952,519	952,519
I pavlerësuar	138,272,931	1,491,718	-	139,764,649
Shuma totale bruto	**138,272,931**	1,491,718	**952,519**	**140,717,168**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	98,456,091	1,012,337	661,055	100,129,484
Kartat e kreditit				
Te deshtuara	-	-	31,804	31,804
I pavlerësuar	5,215,202	32,544	-	5,247,746
Shuma totale bruto	**5,215,202**	**32,544**	**31,804**	**5,279,550**
Kolaterali i mbajtur për aktivet e zhvlerësuara të kredisë dhe aktivet në FVPL	-	-	-	-
ZERA JASHTE BILANCI	**10,893,869**	**3,999**	**-**	**10,897,868**
Kartat e kreditit Kompensimi i humbjes	-	-	-	-

	ECL 12 mujore	ECL gjatë gjithë jetës kur krediti nuk eshte zhvleresuar	ECL gjatë gjithë jetës kur krediti eshte zhvleresuar	Total
Humbjet totale të lejuara sipas dhjetor 2023	6,269,119	1,402,102	4,602,085	**12,273,305**
Humbjet totale të lejuara sipas dhjetor 2022	6,984,436	1,607,109	3,543,639	**12,135,183**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Kredi me kushte të rinegociuara

Kreditë me kushte të rinegociuara janë huatë që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të gjendjes financiare të huamarrësit dhe ku Banka ka bërë lëshime që në të kundërt nuk do t'i merrte në konsideratë. Pasi kredia të ristrukturohet, performanca e saj monitorohet nga afër për qëllime të testimit të zhvlerësimit. Më poshtë jepen vlerat kontabël të huave për klientët, afati i të cilëve është rinegociuar dhe është nën monitorim:

KREDITË E RISTRUKTURUARA PËR KLIENTË SIPAS KUALITETIT KREDITOR TË TYRE TË MATURA SIPAS KOSTOS SË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2023	Shuma totale e kredive	Shuma totale e Kredive të Ristrukturuara	Kredi të ristrukturuara (%)
Faza 1	586,737,388	-	0.00%
Faza 2	24,253,311	3,554,668	14.66%
Faza 3	8,925,671	2,138,520	23.96%
Ekspozimi para humbjeve të pritshme	**619,916,370**	**5,693,188**	**0.92%**
Faza 1 Shtesa	6,269,119	-	0.00%
Faza 2 Shtesa	1,402,102	245,730	17.53%
Faza 3 Shtesa	4,602,085	1,236,280	26.86%
Shuma totale neto	**607,643,064**	**4,211,178**	**0.69%**
Vlera e kolateralit	1,417,040,456	27,296,360	1.93%

KREDITË E RISTRUKTURUARA PËR KLIENTË SIPAS KUALITETIT KREDITOR TË TYRE TË MATURA SIPAS KOSTOS SË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2022	Shuma totale e kredive	Shuma totale e Kredive të Ristrukturuara	Kredi të ristrukturuara (%)
Faza 1	501,353,960	1,871,505	0.37%
Faza 2	27,265,139	3,658,562	13.42%
Faza 3	7,918,383	2,140,192	27.03%
Ekspozimi para humbjeve të pritshme	**536,537,481**	**7,670,259**	**1.43%**
Faza 1 Shtesa	6,984,436	4,141	0.06%
Faza 2 Shtesa	1,607,109	265,975	16.55%
Faza 3 Shtesa	3,543,639	1,043,185	29.44%
Shuma totale neto	**524,402,298**	**6,356,958**	**1.21%**
Vlera e kolateralit	1,135,420,087	45,482,316	4.01%

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iv. Kolaterali i kredisë dhe përmirësime të tjera të kredisë

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të zbutur rrezikun e kredisë. Më e zakonshme prej tyre është pranimi i kolateralit për fondet në advancë. Banka ka politika të brendshme për pranueshmërinë e klasave specifike të kolateralit ose zbutjen e rrezikut të kredisë.
Banka përgatit një vlerësim të kolateralit të marrë si pjesë e procesit të marrjes së kredisë. Ky vlerësim rishikohet periodikisht.

Banka përgatit një vlerësim të kolateralit të marrë si pjesë e procesit të marrjes së kredisë. Ky vlerësim rishikohet periodikisht. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Hipotekat mbi pronat e banimit;
- Mjetet financiare
- Ngarkesat mbi asetet e biznesit si objektet, makineritë dhe llogaritë e arkëtueshme;

Financat dhe huadhëniet afatgjata për subjektet e korporatave janë përgjithësisht të siguruara; lehtësirat e kredisë individuale rrotulluese janë përgjithësisht të pasigurta.

Kolaterali i mbajtur si siguri për aktivet financiare të ndryshme nga huatë dhe paradhëniet varet nga natyra e instrumentit. Letrat me vlerë të borxhit, thesari dhe bonot e tjera të pranueshme janë përgjithësisht të pasiguruara, me përjashtim të letrave me vlerë të mbështetura nga aktivet dhe instrumenteve të ngjashme, të cilat janë të siguruara nga portofolet e instrumenteve financiare.
Politikat e Bankës në lidhje me marrjen e kolateralit nuk kanë ndryshuar ndjeshëm gjatë periudhës raportuese dhe nuk ka pasur ndonjë ndryshim të rëndësishëm në cilësinë e përgjithshme të kolateralit të mbajtur nga Banka që nga periudha e mëparshme.
Më poshtë është një analizë e kolateralit dhe rritjes së kredisë të marrë gjatë viteve:

	Hua për klientët		
31 dhjetor 2023	**Individë**	**Korporata**	**Hua totale**
Pronë rezidenciale, komerciale ose industriale	118,842,987	550,750,146	669,593,133
Mjetet financiare	31,972,681	105,184,014	137,156,695
Të tjera	159,872,080	450,418,547	610,290,627
Total	**310,687,749**	**1,106,352,707**	**1,417,040,456**

	Hua për klientët		
31 dhjetor 2022	**Individë**	**Korporata**	**Hua totale**
Pronë rezidenciale, komerciale ose industriale	120,544,944	461,714,744	582,259,688
Mjetet financiare	28,936,182	85,749,396	114,685,578
Të tjera	94,168,556	344,306,264	438,474,820
Total	**243,649,682**	**891,770,404**	**1,135,420,086**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iv. Kolaterali i kredisë dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Kredi dhe letra me vlerë të zhvlerësuara

Kreditë dhe letrat me vlerë të zhvlerësuara janë huatë dhe letrat me vlerë për të cilat Banka përcakton se ka të ngjarë që ajo të mos jetë në gjendje të mbledhë të gjithë principalin dhe interesin e duhur sipas kushteve kontraktuale të marrëveshjes(ve) të huasë/titujve. Komiteti i Riskut i BKT-së është i angazhuar me klasifikimin e klientëve dhe pikëzimin e tyre sipas kategorive përkatëse. Ai vendos ndryshimet e notave dhe merr veprimet e nevojshme sipas procedurave të monitorimit. Komiteti i Riskut vlerëson çdo kredi sipas këtyre faktorëve:

- Aftësia për të paguar
- Gjendja financiare
- Aftësia e menaxhimit
- Kolaterali dhe Garantuesit
- Struktura e Huasë
- Industria dhe Ekonomia

Kreditë e vonuara por jo të zhvlerësuara

Kreditë e vonuara por jo të zhvlerësuara janë ato kredi dhe letra me vlerë, ku interesi kontraktual ose pagesat e principalit janë në vonesë, por Banka beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë/kolateralit në dispozicion dhe/ose fazës së mbledhjes së shumat që i detyrohen Bankës.

Lejet për zhvlerësim

Banka krijon një provizion për humbjet nga zhvlerësimi që përfaqëson vlerësimin e saj të humbjeve të shkaktuara në portofolin e saj të kredisë dhe aktive të tjera financiare. Ajo lidhet me komponentin specifik të humbjes për ekspozimet individualisht të rëndësishme.

Politika e fshirjes

Banka shlyen bilancin e kredisë/sigurisë (dhe çdo provizion për humbje nga rënia në vlerë) me vendim të Bordit të Drejtorëve, në përputhje me rregulloren e Bankës Qendrore të Kosovës "Për Menaxhimin e Riskut të Kreditit". Vendimi i fshirjes merret pas shqyrtimit të informacionit të tillë si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit / emetuesit, të tilla që huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë më detyrimin, ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të shlyer i gjithë ekspozimi.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

v. Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Banka monitoron përqendrimet e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe sipas vendndodhjes gjeografike. Një analizë e përqendrimeve të rrezikut të kredisë nga huatë dhe letrat me vlerë të investimeve më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 është paraqitur më poshtë:

	shënim	Kredi për klientët		Kredi për bankat		Letrat me Vlerë të Investimeve	
		31-dhjetor-23	31-dhjetor-22	31-dhjetor-23	31-dhjetor-22	31-dhjetor-23	31-dhjetor-22
Shuma mbajtëse	8,9.1,9.2	619,916,370	523,008,396	49,382,354	53,655,813	275,111,300	236,819,736
Përqendrimi sipas sektorëve						-	-
Korporative		348,325,410	314,012,528	-	-	44,265,612	27,880,760
Qeveria		-	-	-	-	131,740,665	138,953,551
Supranational		-	-	-	-	5,795,668	5,402,794
Bankat		-	-	49,010,277	53,655,813	46,563,804	47,968,145
Individë		258,462,925	209,668,445	-	-	-	-
Total		**606,788,335**	**523,680,973**	**49,010,277**	**53,655,813**	**228,365,749**	**220,205,250**

Përqendrimi sipas vendndodhjes	**shënim**	**Kredi për klientët**		**Kredi për bankat**		**Letrat me vlerë të investimit**	
		31-dhjetor-23	**31-dhjetor-22**	**31-dhjetor-23**	**31-dhjetor-22**	**31-dhjetor-23**	**31-dhjetor-22**
Shqipëria						6,030,956	16,139,058
Kosova		606,788,335	523,680,973			35,994,610	41,955,353
Mali i Zi						6,402,313	5,724,026
Mbretëria e Bashkuar						4,834,183	2,410,946
Turqia				49,010,277	53,655,813	53,273,646	47,746,405
Egjipti						6,616,483	6,792,218
Ukrainë						2,203,817	5,710,253
Nigeria						2,633,088	2,419,610
Uzbekistani						8,622,996	8,262,263
Japonia						1,905,511	1,658,091
Meksika						1,643,793	3,378,088
Lindja e Mesme dhe Afrika						9,950,371	9,438,303
Maqedonia e Veriut						8,617,169	7,816,935

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

v. Përqendrimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

Senegali						3,524,005	3,285,476
Bregu i Fildishtë						1,647,443	1,544,923
Togo						1,381,369	1,427,658
Maroku						4,064,513	5,158,484
Tunizia						-	971,349
Austria						3,752,735	5,193,233
Gjermani						-	1,870,648
France						2,509,994	4,330,248
Rumani						6,201,050	6,371,275
Kili						5,790,731	5,450,317
Kolombia						5,090,571	4,841,984
Indonezi						9,027,460	7,910,368
Belgjike						1,494,521	1,448,858
Republika Çeke						1,829,776	1,845,080
Hungaria						10,551,839	1,854,259
Peru						5,015,433	4,962,214
Arabia Saudite						4,125,520	-
Spania						2,861,865	-
Suedi						1,011,909	-
Shtetet e Bashkuara						3,472,981	-
Greqi						3,162,579	2,287,328
Norvegjia						3,120,518	-
Total	8,9.1,9.2	**606,788,335**	**523,680,973**	**49,010,277**	**53,655,813**	**228,365,749**	**220,205,250**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka të hasë vështirësi në përmbushjen e detyrimeve që lidhen me detyrimet e saj financiare, të cilat shlyhen duke dhënë mjete monetare ose një aktiv tjetër financiar. Qëllimi i Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit (MRL) është të sigurojë, sa më shumë që të jetë e mundur, që do të ketë gjithmonë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet e tij në kohën e duhur, si në kushte normale ashtu edhe në kushte stresuese, pa pësuar humbje të papranueshme ose rrezikuar dëmtim të reputacionit të Bankës. Politika MRL e Bankës përfshin mënyrën se si Banka identifikon, mat, monitoron dhe kontrollon atë rrezik.

Organizimi i MRL-së: Organizata MRL e Bankës përfshin dy organe të ndryshme në monitorimin dhe menaxhimin e likuiditetit. Përfshirja e organeve të ndryshme ndihmon në shpërndarjen e qartë të përgjegjësisë për monitorimin/raportimin dhe menaxhimin e rrezikut të likuiditetit. Menaxhimi i përditshëm i likuiditetit i përket Thesarit dhe Grupit FI, por monitorimi i përditshëm i rrezikut të likuiditetit dhe përputhshmëria me kufijtë i takon Grupit të Menaxhimit të Riskut. Qëllimi kryesor i Grupit të Menaxhimit të Riskut, i cili kryen një pasqyrë të përditshme të raporteve të MRL-së, është të japë një sinjal paralajmërues të hershëm për rrezikun e likuiditetit për menaxhmentin e lartë të Bankës.

Raportet MRL: Politika MRL e Bankës përfshin grupe raportesh ditore dhe mujore që do të rishikohen dhe monitorohen nga Departamenti i Riskut Operacional dhe Tregut. Raportet ditore përfshijnë tabelën e daljeve kumulative maksimale dhe tabelën e ndarjes së aktiveve dhe detyrimeve kumulative, të cilat kontrollojnë përkatësisht hyrjet/daljet ditore dhe mujore të likuiditetit deri në maturim 1-vjeçar sipas skenarit "biznes si zakonisht". Raportet mujore përfshijnë tabela të ndarjes së likuiditetit të testimit të stresit, të cilat kontrollojnë hyrjet/daljet ditore dhe mujore të likuiditetit sipas skenarëve të veçantë të krizës specifike të bankave dhe të tregut deri në maturim 3-mujor.

Qasja MRL e Bankës rezulton në boshllëqe pozitive të likuiditetit për të gjitha fazat kohore deri në një vit më 31 dhjetor 2022

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2023, aktivet dhe detyrimet e Bankës kanë maturitete të mbetura kontraktuale si më poshtë:

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	I paspecifikuar	Total
Asetet							
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	153,388,635	-	-	-	-	-	153,388,635
Plasmanet dhe balancat në banka	114,746,573	-	3,017,259	-	-	-	117,763,831
Instrumentet financiare të matura në VDAGJ	828,558	4,125,520	20,686,572	97,377,817	23,384,490	-	146,402,957
Instrumentet financiare të matura me kosto të amortizuar	2,414,855	-	26,126,254	51,036,860	2,384,823	-	81,962,792
E drejte nga BKT Shqipëria	32,965	-	-	-	-	-	32,965
Kredi dhe paradhënie në banka	-	-	49,010,277	-	-	-	49,010,277
Kredi dhe paradhënie për klientët, neto	10,431,238	15,877,278	62,925,702	290,687,396	226,866,722	-	606,788,335
Pasuri të tjera	6,998,260	2,099,864	5,404,693	9,365	16,603,917	-	31,116,099
E drejta e përdorimit të aseteve	130	-	41,974	929,785	2,915,254	-	3,887,144
Totali i aktiveve	**288,841,213**	**22,102,662**	**167,212,729**	**440,041,224**	**272,155,206**	**-**	**1,190,353,034**
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	555,486,211	36,577,797	126,287,183	233,264,161	-	-	951,615,351
Detyrime ndaj bankave dhe marrëveshjeve REPO	43,049,184	20,410,476	9,685,440	-	-	-	73,145,101
Detyrim ndaj BKT Shqipëria	780,781	-	-	-	-	-	780,781
Akruale dhe detyrime të tjera	6,991,038	33,879	2,660,111	173,163	64,415	-	9,922,606
Qera Financiare	-	-	43,548	990,806	2,988,789	-	4,023,143
Huazimet	-	-	4,457,551	-	-	-	4,457,551
Borxhi i varur					22,081,501	-	22,081,501
Totali i detyrimeve	**606,307,214**	**57,022,151**	**143,133,833**	**234,428,130**	**25,134,705**	**-**	**1,066,026,033**
Pozicioni neto	**(317,466,001)**	**(34,919,489)**	**24,078,897**	**205,613,094**	**247,020,501**	**-**	**124,327,001**
Pozicioni neto kumulativ	**(317,466,001)**	**(352,385,490)**	**(328,306,594)**	**(122,693,500)**	**124,327,001**	**124,327,001**	**-**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Raportet e LRM-së prodhohen për monedhën euro dhe gjithashtu për pasqyrën totale të pozicionit financiar. Janë caktuar kufijtë maksimalë kumulativë të daljeve dalëse, të cilat menaxhohen dhe monitorohen në baza ditore.

Aktivet dhe detyrimet janë paraqitur në maturimin e mbetur në tabelën e mësipërme. Hendeqet kumulative të likuiditetit janë negative për shkak të përqendrimit të lartë të depozitave (llogaritë rrjedhëse).

Më 31 dhjetor 2022, aktivet dhe detyrimet e Bankës kanë maturitete të mbetura kontraktuale si më poshtë:

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	I paspecifikuar	Total
Asetet							
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	106,104,701	-	-	-	-	-	106,104,701
Plasmanet dhe balanacat në banka	68,874,815	6,558,939	-	-	-	-	75,433,754
Instrumentet financiare të matura në VDAGJ	-	250,959	1,895,154	103,023,100	50,038,793	-	155,208,007
Instrumentet financiare të matura me kosto të amortizuar	2,346,048	-	1,744,520	54,863,010	6,043,664	-	64,997,243
E drejte nga BKT Shqipëria	42,001	-	-	-	-	-	42,001
Kredi dhe paradhënie në banka	-	-	53,655,813	-	-	-	53,655,813
Kredi dhe paradhënie për klientët, neto	16,825,446	26,203,328	142,482,433	292,491,892	45,677,874	-	523,680,973
Pasuri të tjera	7,583,768	2,725,474	-	2,192,771	-	-	12,502,013
E drejta e përdorimit të aseteve	-	2,787	34,893	646,648	2,761,325	-	3,445,652
Totali i aktiveve	**201,776,780**	**35,741,487**	**199,812,813**	**453,217,421**	**104,521,656**	**-**	**995,070,158**
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	429,336,103	22,202,210	123,272,504	222,281,926	60,081	-	797,152,824
Detyrime ndaj bankave dhe marrëveshjeve REPO	52,678,897	21,725,779	4,042,062	-	-	-	78,446,737
Detyrim ndaj BKT Shqipëria	570,339	-	-	-	-	-	570,339
Akruale dhe detyrime të tjera	1,988,383	-	1,890,940	-	-	-	3,879,323
Qera Financiare	-	2,966	35,010	684,059	2,838,274	-	3,560,310
Huazimet	-	-	-	8,908,949	-	-	8,908,949
Borxhi i varur	-	-	-	-	22,066,271	-	22,066,271
Totali i detyrimeve	**484,573,722**	**43,930,954**	**129,306,788**	**231,874,935**	**24,964,626**	**-**	**914,584,754**
Pozicioni neto	**(282,796,942)**	**(8,189,467)**	**70,572,296**	**221,342,486**	**79 557 030**	**-**	**80,485,405**
Pozicioni neto kumulativ	**(282,796,942)**	**(290,986,409)**	**(220,414,112)**	**928,374**	**80,485,405**	**80,485,405**	**-**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Risku i tregut

i) Rreziku i valutës së huaj

Rreziku i valutës së huaj është rreziku që vlera e aktiveve dhe detyrimeve do të luhatet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit të huaj. Banka e menaxhon këtë rrezik duke vendosur dhe monitoruar kufijtë për pozicionet e hapura dhe gjithashtu duke u siguruar që këto pozicione të mbeten në përputhje me udhëzimet e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës dhe marrëveshjet e brendshme operacionale të Bankës. Banka ka vendosur procedura për kontrollin e pavarur të pozicioneve të hapura valutore. Thesari dhe Grupi FI menaxhojnë pozicionet në valutë të huaj dhe balancojnë diferencën valutore të Bankës në mënyrë të vazhdueshme. Tabelat e mëposhtme paraqesin shumën ekuivalente të aktiveve, detyrimeve dhe kapitalit të aksionerëve sipas monedhës më 31 dhjetor 2023 dhe 2022:

2023	**EUR**	**ALL**	**USD**	**GBP**	**CHF**	**Të tjera**	**Total**
Asetet							
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	127,655,623	1,634	711,439	986,491	24,026,884	6,564	153,388,635
Plasmanet dhe balancat në banka	104,772,675	-	4,284,396	196,832	8,492,772	17,157	117,763,831
Instrumentet financiare të matura në VDAGJ	121,097,353	-	21,077,209	1,595,307	2,633,089	-	146,402,957
Instrumentet financiare të matura me kosto të amortizuar	63,759,316	-	17,415,713	-	787,763	-	81,962,792
E drejte nga BKT Shqipëria	24,274	8,096	-	92	502	-	32,965
Kredi dhe paradhënie në banka	49,010,277	-	-	-	-	-	49,010,277
Kredi dhe paradhënie për klientët	606,788,329	-	6	-	-	-	606,788,335
Pasuri të tjera	33,929,935	8,202	911,708	6,574	14,819	132,005	35,003,243
Totali i aktiveve	**1,107,037,781**	**17,932**	**44,400,471**	**2,785,296**	**35,955,829**	**155,726**	**1,190,353,035**
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	932,945,764	450	14,310,372	2,600,602	6,124,994	90,721	956,072,902
Detyrim ndaj bankave	61,580,926	-	8,513,439	1,450	3,049,286	-	73,145,101
Detyrim ndaj BKT Shqipëria	-	-	780,731	-	-	50	780,781
Detyrimet tatimore të shtyra	-	-	-	-	-	-	-
Provizionet	426,483	-	-	-	-	-	426,483
Detyrimet e qirasë	2,508,993	-	-	-	-	-	2,508,993
Akruale dhe detyrime të tjera	-	-	-	-	-	-	-
Totali Detyrimeve	**997,462,166**	**450**	**23,604,542**	**2,602,051**	**9,174,280**	**90,772**	**1,032,934,260**
Pozicioni neto	109,575,616	17,483	20,795,929	183,245	26,781,549	64,954	157,418,775
Pozicioni neto (Hendeku)	109,575,616	109,593,098	130,389,027	130,572,272	157,353,821	157,418,775	-

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)(d) Risku i tregut

i) Rreziku i valutës së huaj

Rreziku i valutës së huaj është rreziku që vlera e aktiveve dhe detyrimeve do të luhatet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit të huaj. Banka e menaxhon këtë rrezik duke vendosur dhe monitoruar kufijtë për pozicionet e hapura dhe gjithashtu duke u siguruar që këto pozicione të mbeten në përputhje me udhëzimet e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës dhe marrëveshjet e brendshme operacionale të Bankës. Banka ka vendosur procedura për kontrollin e pavarur të pozicioneve të hapura valutore. Thesari dhe Grupi FI menaxhojnë pozicionet në valutë të huaj dhe balancojnë diferencën valutore të Bankës në mënyrë të vazhdueshme. Tabelat e mëposhtme paraqesin shumën ekuivalente të aktiveve, detyrimeve dhe kapitalit të aksionerëve sipas monedhës më 31 dhjetor 2022 dhe 2021:

2022	**EUR**	**ALL**	**USD**	**GBP**	**CHF**	**Të tjera**	**Total**
Asetet							
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	90,096,580	1,733	332,670	1,227,774	14,432,187	13,757	106,104,701
Plasmanet dhe balancat në banka	62,810,159	-	4,816,888	675,422	7,085,939	45,346	75,433,754
Instrumentet financiare të matura në VDAGJ	123,980,522	-	26,396,929	1,191,074	3,639,482	-	155,208,007
Instrumentet financiare të matura me kosto të amortizuar	45,704,637	-	18,074,382	-	1,218,224	-	64,997,243
E drejte nga BKT Shqipëria	-	41,984	-	-	17	-	42,001
Kredi dhe paradhënie në banka	53,655,814	-	-	-	-	-	53,655,814
Kredi dhe paradhënie për klientët	523,680,952	-	8	-	12	-	523,680,973
Pasuri të tjera	8,392,270	7,398	51,248	27,906	13,133	12	8,491,967
Totali i aktiveve	**908,320,933**	**51,114**	**49,672,127**	**3,122,177**	**26,388,994**	**59,155**	**987,614,460**
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	782,585,447	12,460	7,485,313	3,036,522	3,849,868	183,213	797,152,824
Detyrime ndaj bankave	2,040,031	-	15,641,337	564	7,934,446	-	25,616,377
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	123,342		438,731	8,223	-	43	570,339
Detyrime ndaj BKT Shqipëria	-	-	-	-	-	-	-
Detyrimet tatimore të shtyra	-	-	-	-	-	-	-
Provizionet	398,570	-	-	-	-	-	398,570
Detyrimet e qirasë	1,890,940	-	-	-	-	-	1,890,940
Akruale dhe detyrime të tjera	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime totale	**787,038,331**	**12,460**	**23,565,380**	**3,045,309**	**11,784,314**	**183,257**	**825,629,051**
Pozicioni neto	121,282,602	38,654	26,106,747	76,868	14,604,679	(124,142)	161,985,409
Pozicioni neto (Hendeku)	121,282,602	121,321,257	147,428,003	147,504,871	162,109,551	161,985,409	-

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

1) Rreziku i valutës së huaj (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon ndjeshmërinë e Bankës për rrezikun e valutës. Analiza e ndjeshmërisë përfshin vetëm zërat monetarë të shprehur në valutë në fund të vitit, duke bërë rregullimin e vlerës së tyre kur kursi i këmbimit të valutave ndryshon me 1% dhe/ose 5%. Shuma e pafavorshme më poshtë shënon një ulje të fitimit ose humbjes e cila shfaqet në rast se EUR rrit vlerën e saj në krahasim me monedhat e huaja me 1% dhe/ose 5%. Kur vlera e euros krahasuar me valutat e huaja zvogëlohet me 1% dhe/ose 5%, efekti në fitim ose humbje është i barabartë, por me indeks të anasjelltë siç tregohet në tabelën e mëposhtme:

në euro	Ndryshimi në 2023	Fitimi ose humbja 2023
ALL	5%	874
USD	5%	1,039,796
GBP	1%	1,832
CHF	5%	1,339,077
Të tjera	5%	3,248
në euro	**Ndryshimi në 2022**	**Fitimi ose humbja 2022**
ALL	5%	1,932
USD	5%	1,305,337
GBP	1%	769
CHF	5%	730,234
Të tjera	5%	(6,207)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

ii) Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të luhatet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut. Departamenti i Thesarit në Zyrën Qendrore menaxhon rrezikun e normës së interesit nëpërmjet monitorimit të kushteve të tregut dhe marrjes së vendimeve të nevojshme për riçmimin ose rialokimin me miratimin e Komisionit të Aseteve dhe Detyrimeve në Zyrën Qendrore. Analiza e ndjeshmërisë është përcaktuar në bazë të ekspozimit ndaj normave të interesit si për aktivet financiare ashtu edhe për detyrimet financiare duke supozuar se shumat e tyre të papaguara në datën e raportimit ishin të papaguara për të gjithë vitin.

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje ose ulje të normave të interesit të tregut (duke supozuar se nuk ka lëvizje asimetrike në kurbat e yield-eve dhe një pasqyrë konstante të pozicionit financiar) është si më poshtë:

2023	**deri në 1 vit**		**mbi 1 vit**	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
	Ulje	Rritje	Rritje	Ulje
Efekti i vlerësuar i fitimit (humbjes).	(2,517,710)	2,517,710	4,852,289	(4,852,289)

2022	**deri në 1 vit**		**mbi 1 vit**	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
	Ulje	Rritje	Rritje	Ulje
Efekti i vlerësuar i fitimit (humbjes).	742,740	(742,740)	197,696	(197,696)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

ii) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Datat e riçmimit të interesit të kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 janë si më poshtë:

2023	***Deri në 1 muaj***	***1-3 muaj***	***3-12 muaj***	***1-5 vjet***	***Mbi 5 vjet***	***Pa-interes***	***Total***
Asetet							
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	94,524,346	-	-	-	-	58,864,289	153,388,635
Balancat me bankat	114,746,572	-	3,017,259	-	-	-	117,763,831
Instrumentet financiare të matura në VDAGJ	828,558	4,125,520	20,686,572	97,377,817	23,384,490	-	146,402,957
Instrumentet financiare të matura me kosto të amortizuar	2,414,855	-	26,126,254	51,036,860	2,384,823	-	81,962,792
Detyrim nga BKT Shqipëria	32,965	-	-	-	-	-	32,965
Kredi dhe paradhënie në banka	-	-	49,010,277	-	-	-	49,010,277
Kredi për klientët	32,037,254	65,699,418	282,271,436	212,893,959	12,734,415	1,151,852	606,788,335
Totali i aktiveve (TA)	**244,584,550**	**69,824,938**	**381,111,797**	**361,308,636**	**38,503,728**	**60,016,141**	**1,155,349,791**
Detyrimet							
Depozitat e klientëve, detyrimet ndaj bankave dhe detyrimet në bazë të transaksioneve repo	599,316,176	56,988,273	135,972,623	233,264,161	-	-	1,025,541,233
Huazimet	-	-	4,457,551	-	-	-	4,457,551
Borxhi i varur	-	-	-	-	22,081,501	-	22,081,501
Totali i detyrimeve (TD)	**599,316,176**	**56,988,273**	**140,430,174**	**233,264,161**	**22,081,501**		**1,052,080,285**

2022	***Deri në 1 muaj***	***1-3 muaj***	***3-12 muaj***	***1-5 vjet***	***Mbi 5 vjet***	***Pa-interes***	***Total***
Asetet							
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	18,049,255	-	-	-	-	88,055,446	106,104,701
Balancat me bankat	17,958,245	6,558,939	-	-	-	50,916,570	75,433,754
Instrumentet financiare të matura në VDAGJ	-	250,959	1,895,154	103,023,100	50,038,793	-	155,208,007
Instrumentet financiare të matura me kosto të amortizuar	2,346,048	-	1,744,520	54,863,010	5,521,297	522,367	64,997,243
Detyrim nga BKT Shqipëria	42,001	-	-	-	-	-	42,001
Kredi dhe paradhënie në banka	-	-	53,655,813	-	-	-	53,655,813
Kredi për klientët	13,103,135	28,631,517	217,763,517	216,023,273	45,123,437	3,036,094	523,680,973
Totali i aktiveve (TA)	**51,498,684**	**35,441,415**	**275,059,005**	**373,909,383**	**100,683,527**	**142,530,478**	**979,122,493**
Detyrimet							
Depozitat e klientëve, detyrimet ndaj bankave dhe detyrimet në bazë të transaksioneve repo	63,553,749	54,361,304	169,810,009	477,135,956	60,010	111,248,873	876,169,900
Huazimet	-	-	-	8,908,949	-	-	8,908,949
					22,066,271		22,066,271
Totali i detyrimeve (TD)	**63,553,749**	**54,361,304**	**169,810,009**	**486,044,904**	**22,126,281**	**111,248,873**	**907,145,120**

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(e) Rreziqet operacionale

Rreziku operacional është rreziku i humbjes direkte ose indirekte që vjen nga një sërë shkaqesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Bankës, si dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziqet e kreditit, të tregut dhe të likuiditetit, si ato që rrjedhin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore. dhe standardet përgjithësisht të pranuara të sjelljes së korporatës. Rreziqet operacionale lindin nga të gjitha operacionet e Bankës. Objektivi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me efektivitetin e përgjithshëm të kostos dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Zbatimi i kontrolleve për adresimin e rrezikut operacional mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional dhe kryhet në bashkëpunim me Zyrën Qendrore.

Objektivi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me efektivitetin e përgjithshëm të kostos dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Zbatimi i kontrolleve për adresimin e rrezikut operacional mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesat për rakordimin dhe monitorimin e transaksioneve
- pajtueshmërinë me kërkesat rregullatore dhe kërkesat e tjera ligjore
- dokumentacionin e kontrolleve dhe procedurave
- kërkesat për vlerësimin periodik të rreziqeve operacionale me të cilat përballen, dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuara
- kërkesat për raportimin e humbjeve operacionale dhe masat e propozuara korrigjuese
- zhvillimi i planeve të emergjencës
- trajnimin dhe zhvillimin profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zbutjen e rrezikut, duke përfshirë sigurimin kur kjo është efektive.

Pajtueshmëria me standardet e brendshme mbështetet nga një program rishikimesh periodike të ndërmarra nga Auditimi i Brendshëm. Rezultatet e rishikimeve të Auditimit të Brendshëm diskutohen me menaxhmentin e njësisë së biznesit me të cilën ato lidhen, me përmbledhje të dorëzuara në Komitetin e Auditimit dhe menaxhmentin e lartë të Bankës.

(f) Menaxhimi i kapitalit

Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Njihet gjithashtu ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionerëve dhe Banka njeh nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme me një ingranazh më të madh dhe avantazheve dhe sigurisë që ofron një pozicion i shëndoshë kapitali. Nuk ka pasur ndryshime materiale në menaxhimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, ndër masat e tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK"), e cila përfundimisht përcakton kapitalin ligjor të nevojshëm për të mbështetur biznesin e saj.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(f) Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

Mjaftueshmëria e Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator ndaj ekspozimeve të ponderuara ndaj rrezikut, i llogaritur si shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezikun, brenda dhe jashtë bilancit për rrezikun e kredisë dhe për rrezikun e palës së kredisë, kërkesën për kapital për treg dhe operacional. rreziku.

Raporti minimal rregullator i kapitalit ndaj ekspozimeve të ponderuara me rrezik të kërkuar nga Banka Qendrore e Kosovës është 12%. Raporti minimal i kapitalit të nivelit të parë është 8.0% dhe raporti minimal i kapitalit rregullator është 12%.

Në dhjetor 2023, BKT ka raportuar raportet e mëposhtme të cilat nuk përfshijnë fitimin e gjysmës së dytë të vitit.

- Raporti i kapitalit të nivelit të parë 2023 12.30% (2022: 10.84%)
- Raporti total i kapitalit 2023 15.91% (2022: 14.45%)

Aktivet e ponderuara sipas rrezikut (RWA)

Çdo klasë ekspozimi ka kërkesat e veta specifike se si të vlerësohet pesha e duhur e rrezikut dhe ekspozimet përkatëse të ponderuara ndaj rrezikut. Për rrezikun e kredisë dhe rrezikun e palës tjetër zbatohet Qasja e Standardizuar. Kërkesa për kapital të rrezikut operacional është llogaritur në bazë të metodës së treguesit bazë.

6. Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore

Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 janë të detajuara si më poshtë :

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Para në dorë	47,244,742	33,388,128
Balancat me BQK-në	106,143,892	72,716,573
	153,388,635	**106,104,701**

Balancat me Bankën Qendrore të Kosovës përfshijnë rezervën statutore prej 10% të depozitave të klientëve në Kosovë.

Paraja dhe ekuivalentet e saj të përfshira në Pasqyrën e flukseve monetare më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 janë paraqitur si më poshtë :

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Paratë e gatshme dhe gjendjet me Bankën Qendrore	153,388,635	106,104,701
Rezervat statutore	(58,864,289)	(52,474,890)
Balancat me bankat	73,459,186	44,952,779
	167,983,532	**98,582,591**

Gjendjet me bankat në 31 dhjetor 2023 dhe 2022 përfshijnë llogaritë rrjedhëse me bankat rezidente dhe jorezidente.

7. Plasmanet dhe balancat me bankat

Plasmanet dhe balancat në banka më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 përbëheshin si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Plasmanet	44,226,630	30,421,790
Llogaritë rrjedhëse	73,459,186	44,952,779
Interesin e përllogaritur	85,762	76,272
Provizion për zhvlerësim	(7,747)	(17,087)
	117,763,831	**75,433,754**

Plasmanet dhe balancat në banka janë me maturim origjinal deri në 6 muaj dhe mbartin të ardhura nga interesi nga 3.50% deri në 4.75% (31 dhjetor 2022: 1.50% deri në 4.00%, me maturim origjinal deri në 1 vit).

8. Letrat me vlerë të investimit

Letrat me vlerë të investimeve më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Obligacionet e thesarit dhe Eurobond- të matura në VDAGJ	146,402,957	155,208,007
Obligacionet e korporatave - të matura me kosto të amortizuar	81,962,792	64,997,243
Total	**228,365,749**	**220,205,250**

Gjatë vitit 2023, banka ka realizuar fitim në vlerën 951,182 euro nga shitja e letrave me vlerë të investimeve të matura në VDAGJ (2022: 1,346,941 euro) .

a) Investime në letra me vlerë - të matura në VDAGJ.

Obligacionet e thesarit dhe eurobonot më 31 dhjetor 2023 përbëhen si më poshtë:

Lloji	Vlera nominale	Zbritje/premi e pa-amortizuar	Interesin e përllogaritur	Ndryshimet në vlerën e drejtë	Humbje te pritshme	Vlera neto
EUR	132,408,000	(2,892,280)	2,214,931	(10,633,298)	-	121,097,353
CHF	2,699,784	29,471	8,223	(104,390)	-	2,633,088
GBP	1,553,420	11,480	38,820	(8,413)	-	1,595,307
USD	24,190,045	(418,184)	570,515	(3,265,168)	-	21,077,209
	160,851,250	**(3,269,513)**	**2,832,490**	**(14,011,270)**	**-**	**146,402,957**

Obligacionet e thesarit dhe eurobonot më 31 dhjetor 2022 përfshijnë si më poshtë:

Lloji	Vlera nominale	Zbritje e pa-amortizuar	Interesin e përllogaritur	Ndryshimet në vlerën e drejtë	Humbje te pritshme	Vlera neto
EUR	136,200,000	(6,262,700)	2,072,203	(8,028,982)	-	123,980,522
CHF	3,757,490	43,715	14,169	(175,892)	-	3,639,481
GBP	1,183,859	31,737	15,754	(40,277)	-	1,191,074
USD	31,483,218	(835,449)	550,618	(4,801,457)	-	26,396,930
	172,624,566	**(7,022,696)**	**2,652,745**	**(13,046,608)**	**-**	**155,208,007**

8. Investime në letra me vlerë (vazhdim)

b) Letrat me vlerë investuese - të matura me kosto të amortizuar

Letrat me vlerë të investimit të matura me kosto të amortizuar më 31 dhjetor 2023 përfshijnë si më poshtë:

Lloji	Vlera nominale	Zbritje e paamortizuar/ Premium	Interesin e përllogaritur	Humbje te pritshme	Vlera e librit
EUR	66,730,503	(2,278,619)	(475,543)	(217,026)	63,759,316
CHF	1,997,840	(137,446)	33,600	(1,106,231)	787,763
USD	17,294,118	16,388	342,201	(236,994)	17,415,713
Total	**86,022,461**	**(2,399,676)**	**(99,742)**	**(1,560,251)**	**81,962,792**

Letrat me vlerë të investimit të matura me kosto të amortizuar më 31 dhjetor 2022 përfshijnë si më poshtë:

Lloji	Vlera nominale	Zbritje e paamortizuar/ Premium	Interesin e përllogaritur	Humbje te pritshme	Vlera e librit
EUR	50,764,300	(3,004,751)	697,263	(2,752,175)	45,704,637
CHF	1,878,745	(169,611)	31,597	(522,507)	1,218,223
USD	17,916,745	97,055	354,521	(293,939)	18,074,382
Total	**70,559,790**	**(3,077,307)**	**1,083,381**	**(3,568,621)**	**64,997,243**

9. Kredi për klientët, bankat dhe kredi të tjera sindikale

9.1 Kredi dhe paradhënie në banka dhe kredi sindikale

Huatë dhe paradhëniet për bankat përbëhen nga huatë sindikale për bankat/entitetet e huaja siç paraqitet në tabelën e mëposhtme:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Turkiye Vakiflar Bankasi Tao	1,000,000	4,000,000
Turk Eximbank-Banka e Kredisë së Eksportit	7,000,000	5,000,000
Turkiye Garanti Bankasi As	3,000,000	8,000,000
Denizbank AS	6,000,000	8,000,000
Qnb Finansbank As	3,000,000	8,000,000
Ing Bank AS	5,000,000	4,000,000
Turk Ekonomiasi	-	5,000,000
Turkiye Cumhuriyeti Ziraat Banka	4,000,000	3,000,000
Turkiye Is Bankasi AS	11,000,000	7,500,000
Yapi Ve Kredi Bankasi AS	1,000,000	1,500,000
Turkiye Sinai Kalkinma Bankasi	3,000,000	-
Akbank Tas	5,000,000	-
Totali i kredive për bankat	**49,000,000**	**54,000,000**
Interesin e përllogaritur	402,482	162,770
Më pak provizione për zhvlerësim të kredive (shënimi 24)	(392,205)	(506,956)
Kredi dhe paradhënie në banka	**49,010,277**	**53,655,813**

Të gjitha kreditë janë në euro dhe kanë norma interesi që variojnë nga 6.61% në 7.72%. Të gjitha kreditë do të maturohen brenda një 4 -12 muaj. Kreditë nuk janë të siguruara me kolateral.

9. Kredi për klientët, bankat dhe kredi të tjera sindikale (vazhdim)

9.2 Kredi për klientët, neto

Huatë për klientët përbëheshin nga sa vijon:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Kredi për klientët, bruto	616,661,357	533,801,347
Interesin e përllogaritur	3,255,024	2,736,134
Më pak provizione për zhvlerësim të kredive	(12,273,305)	(12,135,183)
Më pak të ardhura nga tarifat e shtyra	(854,742)	(721,325)
	606,788,335	**523,680,973**

Lëvizjet në provizionin për zhvlerësim të kredive për klientët:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Në 1 janar	12,135,183	13,380,343
Ngarkesa për zhvlerësim për vitin, neto	605,296	(341,925)
Kreditë e fshira	(467,174)	(797,328)
Rregullimi për zhvlerësimin jashtë bilancit të kredive	-	(105,907)
Në fund të periudhës	**12,273,305**	**12,135,183**

Gjatë vitit në bazë të vendimit të Bordit të Drejtorëve, Banka ka shlyer kredi në shumën totale prej 538,552 euro (2022: 884,966 euro), nga të cilat kredi të zhvlerësuara në vlerë prej 467,174 euro (2022: 797,328 euro).

Ndarja e portofolit të kredisë është si më poshtë :

	2023	2022
Individë	42%	26%
Ndërmarrjet Private	58%	74%

Të gjitha kreditë janë në euro dhe kanë norma interesi që variojnë nga 0.5% në 20.23% (2022: 0.5% në 20.23%). Banka ka dhënë disa kredi me norma interesi në kufirin minimal të treguar më sipër, të cilat janë më të ulëta se normat që përgjithësisht ofrohen nga Banka dhe mbulohen nga kolateralet në para.

9. Kredi për klientët (vazhdim)

9.3 Kredi për klientët, neto (vazhdim)

Klasifikimi i huave bruto të korporatave duke përfshirë interesin e përllogaritur sipas industrisë është si më poshtë:

	31 dhjetor 2023		31 dhjetor 2022	
	EUR	%	EUR	%
Ndërtimi dhe industri të tjera	67,029,140	19%	66,441,404	21%
Tregti me Shumicë	98,485,909	28%	77,098,259	24%
Tregtia me pakicë	48,754,846	14%	51,940,612	16%
Prodhimtaria	60,215,638	17%	58,271,032	18%
Hotele dhe shërbime të tjera	20,968,024	6%	17,699,353	5%
Shërbimet	38,062,028	11%	32,621,375	10%
Bujqësia	7,460,251	2%	4,885,554	2%
Të tjera	16,338,687	5%	14,478,417	4%
Total	**357,314,523**	**100%**	**323,436,007**	**100%**

Klasifikimi i huave bruto për individë duke përfshirë interesin e përllogaritur sipas llojit është si më poshtë:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2022	
	EUR	%	EUR	%
Kreditë	251,403,927	96%	205,135,263	97%
Overdraft dhe karta krediti	10,343,178	4%	7,244,877	3%
Total	**261,747,105**	**100%**	**212,380,140**	**100%**

10. Prona dhe pajisjet

Pronat dhe pajisjet më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 përbëhen si më poshtë:

(Në euro)	Toka	Përmirësimet në objektet me qira	Mjetet motorike	Kompjuterë dhe pajisje elektronike	Mobilje dhe pajisje	TOTAL
Kostoja						
Më 1 janar 2022	**13,875,000**	**3,200,495**	**983,089**	**6,410,308**	**1,587,195**	**26,056,087**
Shtesat	-	103,588	90,200	338,005	13,007	**544,799**
Daljet jashtë përdorimit	-	(2,290)	(92,620)	(64,213)	-	**-**
Më 31 dhjetor 2022/ 01 janar 2023	**13,875,000**	**3,301,793**	**980,669**	**6,684,100**	**1,600,202**	**26,441,763**
Shtesat	-	96,072	293,286	824,131	25,009	**1,238,498**
Daljet jashtë përdorimit	-	-	(19,283)	(377,982)	(1,400)	**(398,665)**
Më 31 dhjetor 2023	**13,875,000**	**3,397,865**	**1,254,671**	**7,130,248**	**1,623,811**	**27,281,596**
Zhvlerësimi i akumuluar						
Më 1 janar 2022	-	**(2,978,829)**	**(509,124)**	**(5,379,946)**	**(1,482,735)**	**(10,350,634)**
Zhvleresimi për vitin	-	(62,433)	(175,064)	(462,969)	(17,969)	**(718,434)**
Daljet jashtë përdorimit	-	164	72,884	38,400	-	**111,447**
Më 31 dhjetor 2022/ 01 janar 2023	-	**(3,041,098)**	**(611,303)**	**(5,804,515)**	**(1,500,704)**	**(10,957,620)**
Zhvleresimi për vitin	-	(62,270)	(102,180)	(620,692)	(17,256)	**(802,397)**
Daljet jashtë përdorimit	-	194	713	351,092	713	**352,712**
Më 31 dhjetor 2023	-	**(3,103,174)**	**(712,770)**	**(6,074,116)**	**(1,517,246)**	**(11,407,306)**
Vlera neto kontabël						
Më 1 janar 2022	**13,875,000**	**221,666**	**473,965**	**1,030,362**	**104,460**	**15,705,453**
Më 31 dhjetor 2022	**13,875,000**	**260,695**	**369,366**	**879,585**	**99,498**	**15,484,143**
Më 31 dhjetor 2023	**13,875,000**	**294,691**	**541,902**	**1,056,133**	**106,565**	**15,874,290**

Më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 nuk ka pasur pronë dhe pajisje të penguara.

10. Prona dhe pajisjet (vazhdim)

10.1 E drejta e përdorimit të aktiveve

Banka jep me qira pronën e përdorur për operacionet e degëve. Informacioni në lidhje me qiratë për të cilat Banka është qiramarrës është paraqitur më poshtë:

	E drejta e përdorimit të aseteve	
	Prona	**Total**
Që nga 1 janari 2022	4,168,264	4,168,264
Shtesat	-	-
Shpenzimet e amortizimit	(722,612)	(722,612)
Më 31 dhjetor 2022/1 janar 2023	**3,445,652**	**3,445,652**
Shtesat	1,168,991	1,168,991
Shpenzimet e amortizimit	(727,499)	(727,499)
Më 31 dhjetor 2023	**3,887,144**	**3,887,144**

Më poshtë janë paraqitur vlerat kontabël të detyrimeve të qirasë dhe lëvizjet gjatë periudhës:

	31-dhjetor-23	**31-dhjetor-22**
Që nga 1 janari 2022	**3,560,310**	**4,250,239**
Shtesat	1,168,991	-
Shpenzimet e interesit (shënimi 19)	121,835	123,842
Pagesat	(827,993)	(813,772)
Më 31 dhjetor 2022	**4,023,143**	**3,560,310**

Të përcaktuara më poshtë, janë shumat e njohura në fitim ose humbje:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	**Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022**
Shpenzimet e amortizimit të aktiveve me të drejtë përdorimi	727,499	722,612
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë (shënimi 19)	121,835	123,842
Shpenzimet e qirasë - pagesat e qirave afatshkurtra (shënimi 23)	89,945	102,454
Shumat totale të njohura në fitim ose humbje	**939,280**	**948,908**

Të përcaktuara më poshtë, janë shumat e detyrimeve të qirasë afatshkurtra dhe afatgjata:

	31-dhjetor-23	**31-dhjetor-22**
Detyrimet e qirasë afatshkurtër	1,034,354	813,772
Detyrimet e qirasë afatgjatë	2,988,789	2,746,538
Totali i detyrimeve të qirasë	**4,023,143**	**3,560,309**

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime shpjeguese për dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

11. Asetet jomateriale

Aktivet jo-materiale më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 përbëhen si më poshtë:

	Aktivet jo-materiale	**Total**
Kostoja		
Më 1 janar 2021	445,537	445,537
Shtesat	51,218	51,218
Daljet jashtë prdorimit	-	-
Më 31 dhjetor 2022/ janar 2023	**496,755**	**496,755**
Shtesat	597,246	597,246
Daljet jashtë përdorimit	32,167	32,167
Më 31 dhjetor 2022	**1,126,169**	**1,126,169**
Zhvlerësimi i akumuluar		
Më 1 janar 2020	(351,998)	(351,998)
Zhvleresimi për vitin	(45,954)	(45,954)
Daljet jashtë përdorimit	-	-
Më 31 dhjetor 2022/01 janar 2023	**(397,952)**	**(397,952)**
Zhvleresimi për vitin	(12,376)	(12,376)
Daljet jashtë përdorimit	13,786	13,786
Më 31 dhjetor 2022	**(396,542)**	**(396,542)**
Vlera neto kontabël		
Më 01 janar 2023	**93,539**	**93,539**
Më 31 dhjetor 2023	**98,803**	**98,803**
Më 31 dhjetor 2023	**729,626**	**729,626**

Më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 nuk ka asete jo-materiale të lëna peng.

12. Pasuri të tjera

Asetet e tjera më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Shlyerja e transaksioneve me karta	5,287,562	6,107,394
Shpenzimet e parapaguara	2,068,245	1,552,188
Përparimet për furnitorët	26,061	365,457
Kolateralet e riposeduara nga Banka	2,043,889	2,192,771
Diferencat në para	200	690
Pasuri të tjera	2,235,070	2,293,487
Investimi në Filialet	131,473	215,028
IRS të ardhura të përllogaritura	888,336	-
	12,680,836	**12,727,015**
Më pak provizion për zhvlerësim	(1,397,984)	(225,002)
	11,282,852	**12,502,013**

Lëvizjet në zhvlerësim të aktiveve të tjera

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Që nga 1 janari 2021,	225,002	225,002
Shtesat gjatë vitit 2021	1,172,982	-
Rimarrje	-	-
Gjendja deri më 31 dhjetor 2021	**1,397,984**	**225,002**

Lëvizjet në kolateralin e riposeduar, i cili përbëhet nga pasuri të paluajtshme, paraqiten si më poshtë :

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Në 1 janar	2,192,771	2,330,556
Shtesat	132,178	40,000
Shitjet dhe daljet jashtë përdorimit	(281,060)	(177,785)
Më 31 dhjetor	**2,043,889**	**2,192,771**

IRS të ardhura të përllogaritura:

Notional Value	Carrying Value (Asset) LCY	Carrying Value Liabilites LCY
EUR 20,000,000	38,543	(47,669)
USD 10,000,000	(949,266)	942,155

13. Depozitat e klientëve

Depozitat e klientëve më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Llogaritë rrjedhëse:		
Individët	341,498,528	278,434,747
Ndërmarrjet private	149,242,041	115,977,150
Subjektet në pronësi të shtetit	31,343,924	22,920,696
	522,084,493	**417,332,593**
Shto: Maturimi aktual i depozitave afatgjata të klientëve	152,930,727	152,930,727
Totali i depozitave afatshkurtra të klientëve	**675,015,220**	**570,263,320**
Depozitat me afat:		
Individët	310,089,436	257,411,336
Ndërmarrjet private	81,035,448	61,548,343

Subjektet në pronësi të shtetit	38,405,974	60,860,552
	429,530,858	**379,820,231**
Më pak: Maturimi aktual i depozitave afatgjata të klientëve	(152,930,727)	(152,930,727)
Totali i depozitave afatgjata të klientëve	**276,600,131**	**226,889,504**
	951,615,351	**797,152,824**

13. Depozitat e klientëve (vazhdim)

Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat mund të analizohen më tej si më poshtë:

	31 dhjetor 2023			31 dhjetor 2022		
	Monedha vendase	**Monedhe e huaj**	**Total**	**Monedha vendase**	**Monedhe e huaj**	**Total**
Llogaritë rrjedhëse	**504,000,096**	**18,084,397**	**522,084,493**	**405,766,438**	**11,566,155**	**417,332,593**
Depozitat me afat	**424,488,116**	**5,042,742**	**429,530,858**	**376,819,010**	**3,001,221**	**379,820,231**
Nje muaj	145,401	540,245	685,647	3,313,537	29,186	3,342,723
Tre muaj	11,597,435	453,256	12,050,691	1,073,974	0	1,073,974
Gjashtë muaj	14,178,483	134,588	14,313,071	1,409,815	23,837	1,433,651
Dymbëdhjetë muaj	99,450,222	2,039,778	101,489,999	60,625,357	2,131,826	62,757,183
Mbi dy vjet	299,116,575	1,874,875	300,991,450	310,396,327	816,373	311,212,700
Totali i depozitave	**928,488,213**	**23,127,139**	**951,615,351**	**782,585,447**	**14,567,377**	**797,152,824**

14. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Detyrimet ndaj bankave më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 përbëheshin si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Llogaritë rrjedhëse	218,187	5,963,929
Depozitat me afat	40,577,929	19,594,548
Interesin e përllogaritur	110,158	57,900
Detyrime ndaj bankave	**40,906,275**	**25,616,377**
Detyrime ndaj BKT Shqipëria	**780,781**	**570,339**
Marrëveshjet Repo	32,175,131	52,610,861
Interesin e përllogaritur	63,695	219,499
Detyrimet e bazuara në transaksione Repo	**32,238,826**	**52,830,360**
Total	**73,925,882**	**79,017,076**

Obligacionet dhe letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës me vlerë totale prej 35,880,000 euro (31 dhjetor 2022: 41,430,000 euro) janë përdorur për sigurimin e marrëveshjeve repo dhe huazimeve nga bankat.

Detyrimi ndaj BKT Shqipëria përfaqëson llogaritë vostro.

15. Akruale dhe detyrime të tjera

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Llogaritë e pagueshme	5,400,277	3,381,129
Depozitat e garancisë të pranuara	6,663	6,663
Detyrime të tjera	676,021	491,531
IRS (Shkëmbimi i normës së interesit) të pagueshme	904,169	-
	6,987,130	**3,879,323**

Më 31 dhjetor 2023, bilanci i llogarive të pagueshme përfshin: llogarinë ndër-degë për shlyerjen e kartave, taksat e pagueshme si tatimet e mbajtura në burim për interesat, pagat etj.; bonuse të pagueshme të menaxhimit, shpenzime të tjera të pagueshme.

"Depozita garancie të pranuara" përfaqëson garancitë e marra nga furnitorët në bazë të kontratave me ta.

16. Huazimet

Huazimet më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022 përbëheshin si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Maturimi aktual i huamarrjeve afatgjata	2,222,222	4,444,444
Pjesa jo korente e huamarrjeve afatgjata	2,222,222	4,444,445
Huazimet	**4,444,444**	**8,888,889**
Interesin e përllogaritur	13,107	20,060
	4,457,551	**8,908,949**

1. Një kredi nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore SA ("EFSE") në vlerë prej 10,000,000 euro është disbursuar më 20 dhjetor 2019. Marzhi i aplikueshëm për kredinë është 2.35% në vit.
Kredia do të shlyhet me këste të njëpasnjëshme gjashtëmujore duke filluar nga data 15 dhjetor 2020 deri më 15 dhjetor 2024.

2. Një kredi nga Green for Growth Fund, Evropa Juglindore SA ("GGF") në shumën 10,000,000 euro është disbursuar më 16 dhjetor 2019. Marzhi i aplikueshëm për kredinë është 2.25% në vit.
Kredia do të shlyhet me këste të njëpasnjëshme gjashtëmujore duke filluar nga data 15 dhjetor 2020 deri më 15 dhjetor 2024.

Kreditë jepen me qëllim që t'u jepen ndërmarrjeve private mikro dhe të vogla dhe sipërmarrësve (NMV) që janë të regjistruara dhe/ose rezidentë në Kosovë për financimin e kapitalit qarkullues dhe kërkesat për investime.

16.1 Borxhi i varur

Borxhi i varur përbëhet nga kredia e lëshuar nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore dhe Fondi Green for Growth. më poshtë janë bilancet për vitin 2023.

	31-dhjetor-23	31-Dec-22
Kredi e varur	22,000,000	22,000,000
Total	**22,000,000**	**22,000,000**
Interesin e përllogaritur	81,501	66,271
	22,081,501	**22,66,271**

Kreditë e varur ka një interes vjetor efektiv prej 7.85%.

17. Kapitali aksionar

Më 31 dhjetor 2022, kapitali aksionar i autorizuar është 31,000,000 euro (2021: 31,000,000 euro). Banka është një shoqëri aksionare në pronësi 100% të Bankës Kombëtare Tregtare sh.a në Shqipëri. Të gjitha aksionet e emetuara janë paguar plotësisht. Zotëruesi i aksioneve të zakonshme ka të drejtë të marrë dividentë, nëse deklarohet. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me aktivet e mbetura të Bankës.

Tabela e mëposhtme tregon strukturën e aksionerëve më 31 dhjetor 2023 dhe 2022.

	31 dhjetor 2023			31 dhjetor 2022		
	Numri i aksioneve	**Gjithsej në euro**	%	**Numri i aksioneve**	**Gjithsej në euro**	%
Banka Kombetare Tregtare sh.a në Shqipëri	**3,100,000**	**31,000,000**	**100**	**3,100,000**	**31,000,000**	**100**

Rezervat

Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin kumulativ neto në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të borxhit të matur në VDAGJ derisa aktivet të ç'njohura ose të riklasifikohen. Kjo shumë është rritur me shumën e kompensimit të humbjes ECL.

Tabela më poshtë paraqet lëvizjet në vlerën e drejtë dhe provizionin e humbjes ECL për 2023 dhe 2022:

Lëvizjet në rezerva	**Rezervat e vlerës së drejtë**	**ECL**	**Tatimi i shtyrë mbi rezervat e vlerës së drejtë (10%)**	**Rezerva të tjera**	**Rezervat totale**
Gjendja në 01 Janar 2021 e riparaqitur	(221,918)	746,527	-	(292,002)	232,607
Lëvizjet	(12,824,690)	1,397,643	1,304,661	-	(10,122,386)
Bilanci në 31 dhjetor 2021	(13,046,608)	2,144,170	1,304,661	(292,002)	(9,889,779)
Lëvizjet	(964,662)	4,791,396	96,466	-	3,923,201
Bilanci në 31 dhjetor 2022	**(14,011,270)**	**6,935,566**	**1,401,127**	**(292,002)**	**(5,966,579)**

Rezerva të tjera

Ndryshimet ndërmjet Rregulloreve të BQK-së dhe SNRF-ve	
Ndryshimet në fondin e provizionit	(664,017)
Ndryshimet në interesin e përllogaritur	99,440
Ndryshimet në tatimin e shtyrë	277,547
Ndryshimet në fitimin e akumuluar nga vitet e mëparshme	(5,564)
Ndryshimet në detyrimet e tjera	592
Totali i rezervave të tjera	**(292,002)**

Gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2020, Banka Qendrore e Kosovës (BQK) ndryshoi kornizën e saj rregullatore të raportimit dhe ndërpreu kërkesën për nxjerrjen e pasqyrave financiare statutore të përgatitura bazuar në një kornizë raportuese të ndryshme nga SNRF, e cila rezultoi në një efekt të njëhershëm të 292,002 euro. Kjo shumë nuk mund të shpërndahet si pagesë e dividendit apo ndonjë formë tjetër shpërndarjeje, derisa të merren udhëzimet apo miratimi i mëtejshëm nga BQK-ja.

Fitimet e pashpërndara

Fitimet e pashpërndara më 31 dhjetor 2023, përfshijnë fitimet kumulative të pashpërndare.

18. Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv

Të ardhurat nga interesi përbëhen si më poshtë :

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Kredi për klientët	38,157,345	29,714,489
Detyrimi nga BKT Shqipëria (Shënimi 25)	5,154	6,418
Letrat me vlerë të investimit	11,350,389	9,535,843
Balancat në banka	1,641,062	224,808
	51,153,949	**39,481,558**

19. Shpenzimet e interesit llogariten duke përdorur metodën e interesit efektiv

	Për vitin e mbyllur si më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Depozitat e klientëve	9,110,158	5,763,849
Detyrimi ndaj bankave	1,051,248	888,248
Shpenzimet e interesit për huamarrjet	1,999,488	817,211
Shpenzimet e interesit për qiratë (Shënimi 10.1)	121,835	123,842
Shpenzime të tjera interesi	1,073,790	312,068
	13,356,519	**7,905,218**

20. Tarifat dhe komisionet, neto

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet përbëhen nga zërat e mëposhtëm:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet		
Aktiviteti kreditues	448,177	276,424
Shërbimet e pagesave për klientët	5,132,702	4,413,470
Mirëmbajtja e llogarive të klientëve	2,951,165	2,354,766
Transaksionet me para në dorë me klientët	855,211	828,777
Total	**9,387,254**	**7,873,437**
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve		
Transaksionet ndërbankare	(506,818)	(407,404)
Total	**(506,818)**	(407,404)
Tarifat dhe komisionet, neto	**8,880,436**	**7,466,034**

21. Të tjera (shpenzime) / të ardhura, neto

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhura të tjera		
Fitimet nga shitja e aseteve fikse	476,887	184,440
Të ardhura nga arkëtimi i kredive të fshira	714,164	351,552
Të ardhura të tjera	70,701	6,705
	1,261,752	542,697
Shpenzime të tjera		
Fshirja e kredive për klientët, neto	**(71,378)**	(87,638)
Të tjera (shpenzime) / të ardhura, neto	**1,190,374**	**455,059**

[1] *Vlera e total aseteve të riposeduara gjatë vitit 2023 është EUR 427,813.*
Të hyrat nga shitja e aseteve të riposeduara gjatë vitit 2023 është EUR 904,700 .

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.
Shënime shpjeguese që nga dhe për periudhën e përfunduar më 31 dhjetor 2023
(shumat në EUR, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

22. Shpenzimet e personelit

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Pagat	6,760,896	5,237,299
Sigurim shoqerore	311,552	236,693
Përfitime të tjera të punonjësve	1,210,771	892,247
	8,283,218	**6,366,239**

23. Shpenzimet administrative

Shpenzimet administrative përbëhen si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Pagesat e qirasë (shënimi 10.1)	89,945	102,454
Shpenzimet e kartave të kreditit/debitit	2,972,838	2,558,362
Shpenzimet e telefonit, energjisë elektrike dhe IT	512,305	528,525
Shërbime të tjera të jashtme	1,967,707	1,705,203
Riparime dhe mirëmbajtje	579,146	518,522
Shpenzimet e sigurimit dhe sigurimit	419,747	456,077
Taksa të tjera përveç tatimit mbi fitimin	979,974	784,547
Shpenzimet e marketingut	504,445	543,561
Materiale zyre dhe furnizime	79,963	95,527
Të ndryshme	382,149	100,142
Shpenzimet e përfaqësimit	60,615	52,053
Trajnimi	77,342	61,023
	8,626,177	**7,505,996**

Shpenzimet operative të kartës së kreditit/debitit lidhen me shpenzimet për lëshimin, mirëmbajtjen dhe shpenzimet operative për kartat e kreditit dhe debitit.

24. Provizionomi i aseteve financiare, përveç kredive për klientët.

Lëvizjet në lejimet për provizionimet e pasurive financiare, përveç kredive për klientët dhe provizionet për zërat jashtë bilancor:

	Investime në letra me vlerë - VDAGJ	Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	Kredi dhe paradhënie në banka	Vendosjet në banka	Provizion për zërat jashtë bilancit	Total
Më 01 janar 2022	**746,528**	**467,870**	**126,321**	**2,002**	**553,543**	**1,896,264**
Provizionet (lirimet) per vitin	1,397,642	3,100,751	380,636	15,084	(154,973)	4,739,141
Më 31 dhjetor 2022/01 janar 2023	**2,144,170**	**3,568,621**	**506,957**	**17,086**	**398,570**	**6,635,404**
Provizionet (lirimet) per vitin	4,791,396	(2,008,370)	(114,751)	(9,340)	27,913	2,686,847
Më 31 dhjetor 2023	**6,935,566**	**1,560,251**	**392,205**	**7,746**	**426,483**	**9,322,252**

25. Transaksionet me palëve të ndërlidhura

Në përputhje me SNK 24 "Zbulimet e Palëve të Ndërlidhura", një palë e ndërlidhur është çdo palë që ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative.

Banka ka marrëdhënie të palëve të ndërlidhura me aksionarët dhe anëtarët e saj të lidhur, drejtorët dhe zyrtarët ekzekutiv. Aksioneri i vetëm i Bankës është BKT Shqipëria në pronësi të Calik Finansal Hizmetler, e cila është në pronësi të Calik Holding. Pala e fundit kontrolluese është z. Ahmet Calik.

Aktif Yatirim Bankasi dhe Kompania e Shpërndarjes dhe Furnizimit me Energji Elektrike të Kosovës J.S.C (KEDS) kontrollohen nga Calik Holding. Më 1 janar 2015 KEDS është i ndarë në dy kompani: KEDS dhe Kompania e Furnizimit me Energji Elektrike të Kosovës (KESCO).

Bilancet dhe transaksionet me palët e ndërlidhura

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Asetet		
Vendosjet dhe bilancet me bankat:		
Aktif Yatirim Bankasi	152,860	246,065
Detyrim nga BKT Shqipëria	32,965	42,001
Kredi për klientët:	-	-
KEDS / KESCO	-	-
Menaxhmenti i lartë	1,087,211	539,209
CLK LOGISTICS HOLDING NV	549,690	
Të tjera	33,610	158,413
Totali i aktiveve	**1,856,337**	**985,687**
Detyrimet		
Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat e klientëve:		
KEDS / KESCO	10,493,841	17,737,164
KEDS SHA	87,089	130,317
Aktif Yatirim Bankasi	9,988,614	15,025,401
Menaxhmenti i lartë	523,928	617,090
Detyrimi ndaj BKT Shqipëria	747,817	444,010
REPO BKT Shqipëria	30,677,131	43,169,861
TË TJERA LIDHUR	-	-
Detyrime të tjera:	-	-
Aktif Yatirim Bankasi	-	-
Totali i detyrimeve	**52,518,420**	**77,123,842**

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Angazhimet dhe kontingjentet		
Garancitë në favor të klientëve:		
BKT Shqipëria	-	-
KEDS / KESCO	-	-
Menaxhmenti i lartë	40,540	8,320
Angazhimet në favor të klientëve:	-	-
KEDS / KESCO	18,283	16,437
Menaxhmenti i lartë	85,747	52,324
Të tjera të Lidhura	20,401	11,579

25. Transaksionet e palëve të ndërlidhura (vazhdim)

Balancat e të arkëtueshmëve/ detyrimeve ndaj BKT Shqipërisë përfshijnë transferta të fondeve në emër të Bankës ose klientëve të saj, menaxhimin e pozicioneve të valutave të huaja që përformohen nga BKT Kosova, dhe balanca të tjera ndërmjet degëve**.**

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse		
Të ardhura nga interesi nga:	**33,479**	**19,901**
Aktif Yatirim Bankasi	-	57
KESCO SHA & KEDS SHA	-	-
BKT Shqipëria	5,127	6,418
Të tjera të Lidhura	28,352	13,426
Shpenzimet e interesit për:	**(28,022)**	**(17,075)**
Aktif Yatirim Bankasi	-	-
BKT Shqipëria	(18,101)	(9,535)
KESCO SHA & KEDS SHA	-	-
Të tjera të Lidhura	(9,921)	(7,540)
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet:	**89,459**	**129,019**
KESCO SHA & KEDS SHA	39,612	33,006
Aktif Yatirim Bankas	7,677	34,961
Të tjera të Lidhura	42,170	61,052
Neto	**94,916**	**131,844**

Transaksionet me drejtorët dhe zyrtarët ekzekutivë

Shpërblimi i drejtorëve dhe zyrtarëve ekzekutivë përfshihet në shpenzimet e personelit. Mund të detajohet si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Drejtorët	722,185	646,562
Stafi ekzekutiv	880,339	720,615
	1,602,524	**1,367,177**

26. Kontigjencat dhe angazhimet

Garancitë dhe letrat e kreditit	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Garanci ne favor te klienteve	27,925,820	16,827,977
Letër kreditë e lëshuara për klientët	-	-
	27,925,820	16,827,977
Dispozita (shënimi 24)	(313,427)	(292,663)
Garancitë dhe letrat kreditore, neto	**27,612,393**	**16,535,313**

Garancitë e lëshuara në favor të klientëve janë të garantuara me hipotekë ose të kolateralizuara plotësisht në para.

Të tjera	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Angazhimet e patërhequra të kredisë	78,762,117	61,446,455
Kolateralet për portofolin e kredisë	1,417,040,456	1,135,420,087

26. Kontigjencat dhe angazhimet (vazhdim)

Ligjore

Në rrjedhën normale të biznesit, Banka përballet me pretendimet ligjore dhe çështje gjyqësore në vlerë prej 9,154,993 euro (2022: 15,424,085 euro); Drejtuesit e Bankës janë të mendimit se nuk do të ketë humbje materiale që do të lindin në lidhje me kërkesat ligjore të papaguara më 31 dhjetor 2023.

Zotimet e qirasë

Zotimet e qirasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2021
Jo më vonë se 1 vit	43,548	37,976
Më vonë se 1 vit dhe jo më vonë se 5 vjet	990,806	684,059
Më vonë se 5 vjet	2,988,789	2,838,274
Total	**4,023,143**	**3,560,310**

27. Tatimi mbi të ardhurat

Tatimi mbi të ardhurat përbëhet si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Shpenzimi aktual i tatimit mbi të ardhurat	2,508,993	1,879,179
Të ardhurat nga tatimi i shtyrë	87,048	(78,994)
	2,596,041	**1,800,185**

Tatimi mbi rezultatet e Bankës para tatimit ndryshon nga shuma teorike që do të krijohej duke përdorur normën mesatare të ponderuar të tatimit të zbatueshme për fitimet e bankave si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur si më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur si më 31 dhjetor 2022
Fitimi para tatimit	26,215,765	21,465,064
Shto/Më pak: shpenzime të pazbritshme	(1,207,999)	(924,319)
Amortizimi tatimor I palejueshëm	249,946	722,612
Humbjet nga zhvlerësimi i BQK-së nuk lejohen për qëllime tatimore	1,832,218	(120,768)
Fitimi/ (humbjet) e tatueshme për vitin	**27,089,930**	**21,142,589**
Zbritjet mbi detyrimin tatimor	200,000	235,080
Shpenzimi aktual tatimor	**2,508,993**	**1,879,179**
Norma efektive tatimore	**9.57%**	**8.75%**

27. Tatimi mbi të ardhurat (vazhdim)

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Fitimi i akumuluar i tatueshëm	**27,089,930**	**21,142,589**
Tatimi mbi të ardhurat	2,508,993	1,879,179
Parapagimet e tatimit mbi të ardhurat gjatë vitit	(1,550,323)	(1,323,906)
Tatimi mbi të ardhurat (i arkëtueshëm) / i pagueshëm	**958,670**	**555,273**

Tatimi i shtyrë llogaritet duke u bazuar në normën tatimore prej 10%. Periudha e mbartjes për çdo humbje tatimore në pajtim me legjislacionin në Kosovë është shtatë vite. Banka nuk ka njohur pasuritë e shtyera tatimore neto të lidhura me diferencat e përkohshme, për shkak të faktit se nuk është e sigurtë që pasuria e shtyer tatimore do të përdoret. Humbjet tatimore janë të detajuara si më poshtë:

Lëvizja në të ardhurat e tatimit të shtyrë është si në vijim:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Aktivet / (Detyrimet) më 1 janar	1,669,588	285,933
Lirimi për periudhën	9,419	1,383,655
Aktiv/(Detyrim) në fund të vitit	**1,679,007**	**1,669,588**

Detyrimet e tatimit të shtyrë të ardhurave i atribuohen pikave të mëposhtme:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Të ardhura të shtyra nga tarifat e kredive	1,024	1,024
Zhvlerësimi i ngadalësuar	(57,460)	(9,704)
Shpenzimet e interesit për depozitat	17,164	56,456
Zhvlerësimi i kredive	313,884	313,884
Rezerva e vlerës së drejtë për letrat me vlerë PVF	1,401,127	1,304,661
SNRF 16 Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat	3,268	3,268
	1,679,007	**1,669,589**

Detyrimi mbi tatimin e të ardhurave konsiston si mëposhtë:

	31-dhjetor-23	31-dhjetor-22
Zhvlerësimi i ngadalësuar	(47,755)	3,102
Shpenzimet e interesit të shtyra	(39,292)	72,625
Rezerva e vlerës së drejtë për letrat me vlerë PVF	96,466	1,304,661
SNRF 16 Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat	-	32,68
	9,419	**1,383,656**

28. Kurset e këmbimit

Kursi zyrtar i këmbimit i përdorur në konvertimin e zërave në valutë të huaj në pasqyrën e pozicionit financiar ishte si vijon:

	31-dhjetor-23		31-dhjetor-22	
Monedha	**Njësi për EUR**	**EUR për njësi**	**Njësi për EUR**	**EUR për njësi**
USD	1.105000000	0.904977376	1.066600000	0.937558597
GBP	0.869050000	1.150681779	0.886930000	1.127484694
CHF	0.926000000	1.079913607	0.9847000000	1.015537727
ALL	103.8800000	0.009626492	114.23000000	0.008754268

29. Kontratat Swap

2023

Emri	*Data Vlera*	*Data e maturimit*	*Shuma në euro*	*Monedha*
CREDIT EUROPE BANK NV	22/11/2023	24/11/2023	9,902,262	USD
CREDIT EUROPE BANK NV	19/12/2023	20/12/2023	5,115,011	CHF
CREDIT EUROPE BANK NV	20/12/2023	27/12/2023	9,932,127	USD
CREDIT EUROPE BANK NV	27/12/2023	28/12/2023	6,822,588	CHF
CREDIT EUROPE BANK NV	29/12/2023	29/12/2023	7,005,292	CHF
TOTAL			**38,777,280**	

2022

Emri	*Data Vlera*	*Data e maturimit*	*Shuma në euro*	*Monedha*
AL_Banka Komb,Tregtare	13/07/2022	15/07/2022	9,637,165	USD
AL_Banka Komb,Tregtare	08/08/2022	08/08/2022	(16,613)	ALL
AL_Banka Komb,Tregtare	29/09/2022	03/10/2022	3,695,856	USD
AL_Banka Komb,Tregtare	26/10/2022	07/11/2022	7,642,228	USD
AL_Banka Komb,Tregtare	30/11/2022	05/12/2022	4,987,966	CHF
AL_Banka Komb,Tregtare	23/12/2022	27/12/2022	3,989,874	USD
AL_Banka Komb,Tregtare	28/12/2022	29/12/2022	10,009,241	CHF
TOTAL			**39,945,717**	

Të ardhurat/shpenzimet

Gjithsej shpnezimet për kontratat Swap për vitin 2023 janë të përfshirë në "Fitimi / (Humbja) nga aktivitetet tregtare me valuta te huaja, neto dhe ishin 737,746 euro (2022: 1,142,665 euro).

30. Ngjarja pasuese

Nuk ka asnjë ngjarje tjetër pas periudhës raportuese që do të kërkonte rregullime ose shpalosje shtesë në pasqyrat financiare.